

ENONKOSKEN KUNTA
Tilinpäätös 2018

Sisällysluettelo

1.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2	Kunnan hallinto	3
1.3	Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys	4
	Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät	4
	Kuntien yleinen taloudellinen kehitys	5
	Taloudellinen kehitys Savonlinnan seudulla	5
1.4	Kunnan taloudellinen kehitys	7
	Oman kunnan taloudellinen kehitys	7
1.5	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.6	Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.7	Kunnan henkilöstö	12
1.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	13
1.9	Ympäristötekijät	16
2.	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
	Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	17
	Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	17
	Ominaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon arviointi	18
	Sopimustoiminta	18
	Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä	18
	Sisäisen valvonnan kehittämistarpeita	18
3.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
	Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
	Toiminnan rahoitus	20
	Tasetarkastelu	22
	Tuloslaskelma (ulkoinen)	23
	Rahoituslaskelma	24
	Tase	25
	Kokonaistulot ja -menot	27
4.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	28
	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen liittyvistä yhteisöistä	28
	Kuntakonsernin toiminnan ohje	28
	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	29
	Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen	29
	Itä-Savon sairaanhoitopiirin palvelut ja tavoitteiden toteutuminen	32
	Taloyhtiöt	32
	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	33
	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
	Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	35
	Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	36
	Konsernitase ja sen tunnusluvut	37
5.	Tilikauden tuloksen käsittely	38
	Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	38
6.	Kunnan toiminnan kehitys	39
	Strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018	39
	Tarkastuslautakunta	41
	Kunnanhallitus	42
	Sivistyslautakunta	49
	Vapaa-aikalautakunta	61
	Tekninen lautakunta	71

Sisällysluettelo

Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen/sisäinen)	79
Investointien toteutuminen	85
Rahoituslaskelma - toteutumisvertailu	89
Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta	90
Kunnan tilinpäätöslaskelmat	
Tuloslaskelma (ulkoinen)	92
Rahoituslaskelma	98
Tase	99
Konsernituloslaskelma	104
Konsernirahoituslaskelma	105
Konsernitase	106
Tilinpäätöksen liitetiedot	108
Enonkosken kunnan vesi- ja viemärlaitos (Kirjanpidollinen taseyksikkö)	
- Tuloslaskelma	125
- Tase	126
- Rahoituslaskelma	127
Luettelo kirjanpito kirjoista ja kirjanpidon säilytyksestä	128
Allekirjoitukset ja merkinnät	129

TOIMINTAKERTOMUS

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Suurimpana kulueränä kunnan tilinpäätöksessä olivat ostot kuntayhtymiltä, nämä sisältävät sotepalvelut. Asiakaspalvelujen ostojen osuus kunnan tilinpäätöksen toimintakuluista onkin noin 54 % eli 6 406 949 euroa (61 % eli 6 639 344 euroa - 2017).

Enonkosken kunta teki 2018 alijäämäisen tuloksen. Tulos oli -255 162,54 euroa (377 011,48 euroa - 2017). Vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta ollen nyt 338 971,66 euroa (646 398,73 euroa - 2017). Tosin vuosikate on edelleen kohtalainen siinä mielessä, että vuosikate kattaa yli puolet vuosipoistoista 594 644,20 euroa. Tunnusluku 2018 vuosikate/poistot on 57 % (126 % - 2017). Vuosikatteen tulisi kuitenkin olla vähintään vuosipoistojen suuruinen, siinä mielessä suunta on huolestuttava.

Käyttötalouden vertailu edellisen vuoden toimintatuottojen ja toimintakulujen osalta on mahdollista vuoden 2017 tunnuslukuihin, joka oli ensimmäinen vuosi uuden taloushallinta ohjelmiston käytön osalta. Toimintakate on tunnusluku, jossa eliminoituu muutosten vaikutus ja sen osalta vertailua edellisiin vuosiin voidaan tehdä. Toimintakate alittui lievästi toteuman ollessa 98,9 % -108 267,09 euroa, (100,3 % +28 583,36 euroa - 2017). Suurin tekijä tässä on ollut kotikuntakorvausten kirjautuminen suurena vuodelle 2018, joka oli poikennut ennusteesta peräti 106 119,77 euroa ja tuet sekä avustukset, jota poikkisivat ennusteesta 71 021,00 euroa. Menopuolella kasvoivat sotekulut merkittävästi 178 808,51 euroa (234 434,69 euroa - 2017), vaikka toimintavuoden aikana haettiin lisämäärärahaa 350 000 euroa (300 000 euroa - 2017). Sekä perusterveydenhuolto, että erikoissairaanhoido ylittivät talousarvion. Toisin sanoen omassa toiminnassa on pysytty talousarviossa ja saatu jopa säästöjä.

Tulosta selittää osaltaan myös verotulojen ennakoitua pienempi kertymä talousarvioon nähden -192 810,27 €, (+300 623,15 euroa - 2017). Myös edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden verotuloja kertyi 7,7 % vähemmän -372 433,30 €, (6,8 % +309 753,84 € - 2017). Valtionosuudet olivat 69 287 € yli arvioidun, (+9 819 € - 2017). Alijäämäisen tuloksen jälkeen kunnan kumulatiivinen taseylijäämä on 5 863 461,91 €, (6 118 624,45 € - 2017).

Vuoden 2018 nettoinvestoinnit olivat Enonkosken kunnassa 696 355,94 €, talousarviossa (+muutos) investointien nettomäärä oli 973 401 € (vuonna 2017 oli nettosummaltaan 1 046 359,77 €, kun talousarvioon merkitty kokonaismäärä oli 1 057 483 euroa). Merkittävimpana investointina oli käyttöveden varmistaminen syöttölinjan ja vedenottamon rakentamisena, kustannuksiltaan se oli 219 841,40 €:n investointi, johon saatiin ELY-keskukselta vesihuoltoavustusta 80 010 €. Vedenottamo otetaan käyttöön kevään 2019 aikana.

Taajaman asemakaavan päivittäminen ja Jokisivu–Kangassaari alueen asemakaava eteni niin, että päätöksentekovaihe Kangassaaren osalta asiassa on vuoden 2019 keväällä. Jokisivu–Hyypiänniemen alueen sekä asemakaavan päivittämistä jatketaan tämän jälkeen.

Elinkeinopoliittisia avauksia tai askeleita ei valitettavasti vuoden aikana saatu yrityksistä huolimatta aikaiseksi, vaan SUVI-veneet siirsi tuotannon Savonlinnaan ja teollisuushalli 2. jäi tyhjilleen vuoden lopussa marraskuussa.

Pientä käännettä parempaa on kuitenkin näkyvissä, kun verrataan aiempien vuosien yritysperustantaa. Uusyrityskeskuksen tilastoinnin mukaan Enonkoskelle perustettiin kuusi (viisi - 2017) uutta yritystä. Nämä kaikki ovat yhden henkilön pk-yrityksiä. Lukumäärä, vaikkei ole suuri vielääkään, on kuitenkin parempi kuin edellinen vuosi. Samoin työttömyyskehitys näyttäisi tilastojen valossa taittuneen. Vuoden 2014 työttömyysluvusta 19,8 % on tultu 12,8 %:in (15,8 % - 2017). Työttömyysaste on edelleen korkea ja Etelä-Savon kunnista naapurikuntien tilanne oli huonompi kuin Enonkosken. Avoimia työpaikkoja ei Enonkoskella ole työllisyystilaston mukaan ollut moneen vuoteen.

Enonkoskelaiset yhdistykset toimivat edelleen aktiivisesti ja ovat yksi kunnan voimavaroista . Erilaisia yhdistysten järjestämiä tapahtumia kirjattiin runsaasti toimintavuoden aikana. Kunta jakoi erillistä tapahtumatukea 25 000 euroa hakemusten perusteella. Tukea haettiin ja monen tapahtuman profiilia saatiin nostettua ja myönteistä kuntakuvaa luotua tällä tavoin.

Enonkosken kunnan puolesta esitän parhaimmat kiitokseni kunnan luottamushenkilöille, henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille vuodesta 2018.

Keijo Kempainen
vs. kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto

Kunnallisvaalit käytiin 9.4.2017. Vaaleissa poliittiset voimasuhteet muuttuivat niin, että Keskusta sai valtuustoon yhden (1) paikan lisää ja SDP menetti yhden (1) paikan.

Organisaatiokaavio 31.12.2018

VALTUUSTO

17 jäsentä

<i>Suomen Keskusta rp.</i>	<i>Suomen Kristillisdemokraatit rp.</i>	<i>Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue rp.</i>	<i>Perussuomalaiset rp.</i>
Juha Kukko, 1. vpj. Petri Purhonen, 2. vpj. Kati Laukkanen Timo Loikkanen Jonnann Malmstedt Aki Muhonen Lauri Niiranen Juha Nousiainen Harri Pöllänen Kari Turunen	Helena Liukko	Tauno Nurmio, pj. Helvi Klemettinen Heikki Kylliäinen Marja Laitinen Keijo Männynsalo	Teija Rönkkö

TARKASTUSTOIMI

Tarkastuslautakunta
5 jäsentä
pj. Helena Liukko
vpj. Aki Muhonen
Heikki Kylliäinen
Kaija Puurtinen
Ahti Redsvén
Tilintarkastus
BDO Audiator Oy
Taina Törrönen

VAALIT

Keskusvaalilautakunta
5 jäsentä
pj. Kaija Puurtinen
vpj. Marja-Liisa Kaasinen
Touko Ahokas
Raili Kokki
Heikki Rönkkö
Vaalilautakunta 1 ja -toimikunta 1

KUNNANHALLITUS

7 jäsentä

pj. Lauri Niiranen
vpj. Marja Laitinen
Kati Laukkanen
Jonna Malmstedt
Keijo Männynsalo
Juha Nousiainen
Kari Turunen
kj. Kari Kuuramaa

Päävastualueet:

SIVISTYSPALVELUT

Sivistyslautakunta
pj. Jonna Malmstedt
vpj. Piia Suvola 13.2.2018
saakka
vpj. Sanna Ikonen
Marko Lyytikäinen
Juha Nousiainen
Sanna Ratia

Vapaa-aikalautakunta

pj. Hannu Huoman
vpj. Tiina Natunen
Kati Laukkanen
Timo Loikkanen
Esa Natunen

TEKNISET PALVELUT

Tekninen lautakunta
pj. Jari Luukkanen
vpj. Helvi Klemettinen
Asko Järveläinen
Henni Lyytikäinen
Olli Peltonen 13.11.2018
saakka
Topi Käpykangas

1.3 Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Yleinen talouskasvu jatkui vahvana vuoden 2018 aikana. Arvioiden mukaan talouskasvu oli maailmanlaajuisesti noin 3–3,5 prosentin luokkaa. Sen myös ennustetaan pysyvän vahvana vuodet 2018–2019, joskin taittuvan vuoden 2019 jälkimmäisellä puoliskolla ja jäävän noin kahteen prosenttiin.

Suomen talouskasvu on laaja-alaista. Vienti vetää ja vauhdittaa kasvua ja samalla kotimainen kysyntä jatkuu voimakkaana. Vuodet 2018–2019 mennään ennusteiden mukaan edelleen 2,5–3,1 kasvulukemissa. Tämän jälkeen vuosille 2019–2020 talouskasvu jatkuisi noin 1,5 prosentin vauhdissa. Suomen Pankki luonnehtii kehitystä talousennusteessaan, että Suomen noususuhdanne vahvistuu ja näin ollen tasapainoisemman kasvun edellytyksen ovat parantuneet.

Suhdannousun taustalla ovat olleet ulkoiset tekijät. Näitä ovat mm. tärkeimpien kauppakumppanimaiden hyvä talouskasvu, joka on elvyttänyt vientiä, ja toisaalta euroalueen elvyttävä rahapolitiikka. Vahvasta ennusteesta huolimatta näyttää vahvasti siltä, että vuoden 2018 kasvu jää kuitenkin koko ennustejakson nopeimmaksi, kun tarkastelujaksona käytetään vuosia 2017–2020.

Vientiä tukevat vuosina 2017–2020 tärkeimpien vientimarkkinoiden hyvänä jatkuva kasvu ja Suomen kustannuskilpailukyvyyn paraneminen. Erityisesti euroalueen investointien lisääntyminen tukee Suomen vientiteollisuuden näkymiä. Viennin koheneminen parantaa vaihtotasetta, joka on ennustejaksolla (2018–2020) liki tasapainossa. Vaihtotaseen tasapainottuminen luo osaltaan pohjaa kestävämmälle kasvulle. 12. kuukauden vaihtotase oli kuitenkin 3,8 miljardia euroa alijäämäinen, vaikka sen piti olla ylijäämäinen. Suurimpana syynä oli etupäässä rahoitustase, Suomesta virtasi nettomääräisesti 6,8 miljardia euroa pääomia ulkomaille.

Suomen Pankki arvioi, että yksityinen kulutus kasvaa työllisyystilanteen ja kuluttajien ostovoiman paranemisen myötä. Myös negatiivisina pysyvät reaalikorot ja kuluttajien vahva luottamus kannustavat kotitalouksia kuluttamaan. Poikkeuksellisen kevyt rahapolitiikka pitää myös yritysten lainakorot edelleen matalina ja tukee näin investointeja. Investoinnit kasvavat lähivuosien voimakkaasti, mutta kasvun ennustetaan hidastuvan vuotta 2020 lähestyttäessä. Tältä osin ennuste ei ole muuttunut.

Työllisyyden kasvu on ollut hyvää ja työllisyys aste saavutti vuoden lopussa tavoitteen 72% .

Julkisen talouden tilanteen odotettiin vahvistuvan suhdanteen paranemisen myötä, toisin on käynyt, 192 kuntaa tekee alijäämäisen tilinpäätöksen vuonna 2018. Syyksi mainittiin Kiky-sopimuksen vaikutus ja pienentyneet verotulot. Julkisen sektori alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni noin 0,5 prosenttiin vuonna 2018 (1,1 %- 2017) ja edelleen 0,0 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Kuitenkin julkisen

talouden kestävyysvaje on edelleen noin 2,3 prosenttia. (Lähteet: ETLA:n suhdannebarometri 2016-2020)

1.3.2 Kuntien yleinen taloudellinen kehitys

Kuntasektorin talous heikkeni vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden mukaan. Kuntien ja kuntayhtymien tulos pysyi kuitenkin positiivisena vuonna 2018 0,08 miljardilla eurolla. Tulos oli kuitenkin negatiivinen 196 (60-2017) kunnassa ja kuntayhtymässä, eli kunta- ja kuntayhtymäkohtaiset erot ovat edelleen erittäin suuret.

Toimintakulut kasvoivat yli 3,4 % (1 % -2017). Tässä selittävinä tekijöinä ovat ns. Kiky-sopimus ja sen vaikutukset. Kiky-sopimus alensi työnantajamaksuja, leikkasi lomarahoja mutta siitä huolimatta toimintakulut kunnissa kasvoivat. Kunnat ovat jatkaneet sopeutumistoimia toimintakulujen pienentämiseksi.

Kuntien yhteenlasketut verotulot laskivat 0,5 % eli noin 113 milj. euroa (nousivat 2 % eli 450 milj. euroa- 2017). Kasvua tuli eritoten yhteisöverotuotoista ja kiinteistöverosta. Kunnallisverotulot laskivat ja tuloveroprosenttiaan vuodelle 2018 korotti 53 (47-2017) kuntaa ja laski 6 (14-2017) kuntaa. Yhteisöveron vaikutus tuli yritysten tulokseen perustuen ja oli suurempi kuin edellisenä vuotena. Kiinteistöveroissa kasvua tuli ennen kaikkea ylä- ja alarajojen korotuksen myötä.

Valtionosuudet laskivat 0,6 % (3 %- 2017) eli lähes 50 milj. euroa (300 milj. euroa- 2017). Kiky-sopimuksen vaikutus oli odotuksista huolimatta negatiivinen kuntien taholta katsottuna, verotulojen laskemisesta johtuen.

Kuntien toimintakate aleni edellisvuodesta -1.09 % (-0,9% -2017).

Kuntien vuosikate heikkeni koko maan tasolla lähes 32 % 2018 (kun se parani 0,5 mrd. euroa 14,8 %- 2017), mutta vaihtelu kuntien ja kuntayhtymien välillä on erittäin suurta.

Kuntien lainakanta kasvoi 2018 noin 5,4 % (1 % -2017). Lainakanta kasvoi ennen kaikkea kuntayhtymissä. Kuntien lainakanta oli vuoden 2018 lopussa 18,4 miljardia euroa (2017 lopussa 15,99 mrd. euroa). Lainakanta asukasta kohden oli vuoden lopussa keskimäärin 3 361 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 2 921 euroa.

1.3.3 Taloudellinen kehitys Savonlinnan seudulla

Talouskehitys

Talousnäköymien osalta seutukunnan odotukset ovat varovaisen positiivisia. Merkittävimmät toimialat ovat matkailu, metalli-, elektroniikka- ja puuteollisuus. Suurimmat odotukset investointien ja työpaikkojen suhteen kohdistuvat ennen kaikkea suurten metsäteollisuusinvestointien (Äänekoski, Varkaus, Lappeenranta)

alihankintaketjuun, sekä korjuuseen ja logistiikkaan. Mekaanisen puuteollisuuden tilauskanta on pysynyt hyvänä ja lomautuksilta on välttytty sekä Punkaharjulla, että Savonlinnassa. Punkaharjun kertopuutehdas vuoden loppupuolella toi kymmeniä uusia työpaikkoja.

Metsäsektorin hyvät näkymät heijastelevat myös kantorahatuloihin, joiden ennakoitaan yltävän ennätyslukemiin vuoden 2018 osalta. Vuoden 2018 kantorahatulot olivat Enonkoskella 5,9 milj. euroa (5,1 milj. euroa - 2017). Metsää hakattiin kunnan alueella 115 541 m³.

Matkailussa merkittävimmät investoinnit on tehty Rantasalmelle Järvi-Sydämeen, jossa valmistui viime vuonna liikennealueiden järjestelyt ja Iglu-kylä. Myös Punkaharjulla Puuhamaa sai uuden yrittäjän, jonka tarkoituksena on kehittää toimintaa merkittävästi. Investoinnit vahvistavat koko Saimaan alueen merkitystä Suomen voimistuvilla matkailumarkkinoilla.

Uusia yrityksiä perustettiin Itä-Savon Uusyrityskeskukseen kautta 206 kpl. Näistä Savonlinnaan 152 kpl (124 kpl - 2017) ja Enonkoskelle 6 kpl (5 kpl - 2017). Uusia työpaikkoja syntyi alueella näissä yhteensä noin 300 kpl.

Työllisyys ja työttömyys

Etelä-Savon joulukuun työllisyyskatsauksen mukaan vuoden 2018 lopussa oli työttömiä Etelä-Savossa vähemmän kuin seitsemään vuoteen vastaavana ajankohtana. Vuoden lopussa työttömiä oli 1 061 vähemmän (1 700 vähemmän - 2017) kuin vuotta aiemmin.

Savonlinnan seudun työttömyysaste pieneni vastaavasti 14 % (16 % - 2017). Työttömyysaste oli vuoden lopussa 12,8 % (14,7 % - 2017), vuonna 2016 se oli 17,1 % Koko Etelä-Savon työttömyysaste oli vuoden lopussa 10,9 % (12,5% - 2017).

Etelä-Savon korkein työttömyysprosentti oli edelleen Heinävedellä 13,3 % (15,9 % - 2017) mutta Enonkosken tilanne oli parantunut ja oli 12,8 % (15,8 % - 2017). Edellisten vuosien lukemista ollaan tultu alas, kun se oli vuoden 2016 lopussa 17,1 prosenttia.

Väestönkehitys

Savonlinnan seutukunnassa asui vuoden 2018 lopussa 44 380 asukasta, (45 706 asukasta - 2017). Vuodentakaiseen verrattuna tämä oli -1 296 henkilöä vähemmän (-813 henkilöä - 2017).

1.4 Kunnan taloudellinen kehitys

1.4.1 Oman kunnan taloudellinen kehitys

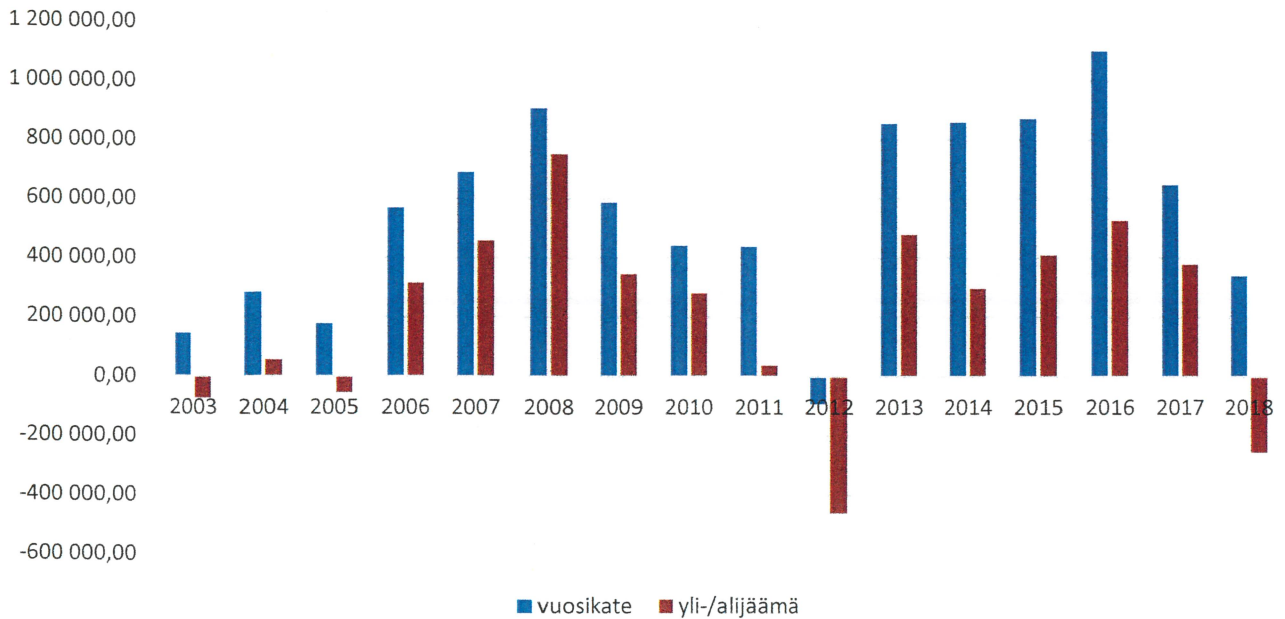
Tilinpäätöksen tulos oli lopulta 255 162,54 euroa alijäämäinen (ed. vuosi oli ylijäämäinen 377 011 euroa. Tulokseen vaikutti ennen kaikkea se, että verotulot toteutuivat arvioitua pienempänä -192 810,27 euroa (ed. vuosi toteutui arvioitua suurempana + 300 623 euroa ja kunnan suoraan omistamien vuokratalojen sulauttaminen Enonkosken Vuokratalot Oy:n toi satunnaisia tuloja lisäksi 293 555,90 euroa). Sulauttaminen tapahtui vuoden 2016 puolella, mutta tulojen kirjaus tehtiin vasta 2017 tilinpäätökseen.

Käyttötalouden puolella toimintatuotot ylittyivät 21 615,84 eurolla tot. 101 %, (edellisenä vuonna alittuivat 68 960,78 euroa tot. 95 % alle talousarvion). Toimintakuluissa säästöä tuli 54 852,04 euroa tot. 99,5% (vuonna 2017 40 377,42 euroa tot.99,6 %). Näin ollen toimintakate poikkesi talousarviosta 108 267,09 euroa tot. 98,9% (edellisenä vuonna toimintakate ylittyi 28 583,36 eurolla 100,3 %). Toimintakuluissa eritoten henkilöstökuluissa saatiin säästöä 31 071,83 euroa tot. 98,7% (edellisenä vuonna myös henkilöstökuluista säästöjä 75 465,21 euroa tot. 96,9 %). Sotepalvelujen ostot ylittyivät muutetusta talousarviosta huolimatta 178 808,51 eurolla. Palvelujen ostoissa terveydenhuoltoon haettiin toimintavuonna 350 000 euron lisämääräraha (vuonna 2017 300 000 euron lisämääräraha).

Vuosikate oli 338 971,66 euroa, mikä oli reilusti edellisvuotta huonompi (646 398,73 euroa). Tuloksessa jäätiin myös edellisvuodesta. Tulos oli kuitenkin muutettua talousarviota parempi, kun siinä ennakoitiin 265 737 euron alijäämää. Alijäämäksi jäi 255 672,54 euroa tot. 96,2%.

Tilanne tulee olemaan haasteellinen tulevina vuosina, koska kunnan työttömyysprosentti on korkeahko, asukasluku laskeva ja ikääntyvä. Nämä tekijät pienentävät vääjäämättä verotulokertymää. Varsinkin, kun kunnan verorahoituksesta reilu puolet tulee valtionosuuksina ja niiden kertymä on täysin riippuvainen yleisestä talouskehityksestä ja ennen kaikkea poliittisista päätöksistä. Tilinpäätöstä tehtäessä sote- ja maakuntalakeja ei käsitelty eduskunnassa, hallitus erosi ja asioiden käsittely siirtyi tulevalle vaalien jälkeiselle hallitukselle. Verotulojen osalta on ennakkotietoa sen verran, että siihen kohdentuu korotuspaineita tai kunnan on tehtävä säästöjä tulevina vuosina.

Vuosikatteet ja yli-/alijäämät vuodesta 2003 lähtien

Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien keskimääräinen vuosikate vuodelta 2015 oli 585 euroa asukasta kohden. Vuotta aiemmin keskimääräinen vuosikate oli 492 euroa asukasta kohden. Vastaavasti Enonkosken kunnan asukaskohtainen vuosikate vuodelta 2017 oli 456 euroa ja edellisenä vuonna 759 euroa. Vuonna 2018 se oli 242 euroa.

1.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuntaliiton toimintakertomusohjeen mukaan kunnan toiminnassa tapahtuneita olennaisia muutoksia voivat olla mm. lakisääteiset uudet tehtävät tai toimintojen lakkauttaminen, toteutetut tai käynnistyneet suuret investointi- ja kehittämishankkeet, toimintojen yhtiöittämiset tai yhdistämiset, merkittävät takaustappiot tai kunnan määräysvallassa olevien merkittävien yhtiöiden tai muiden yhteisöjen purkaminen tai niiden selvitystilaan joutuminen.

Edellisenä vuonna tehtiin merkittäviä tukipalveluja koskevia päätöksiä. Kunta ei saanut rekrytoitua kirjanpitäjää, joten taloushallinto päätettiin ulkoistaa Kunnan Taitoa Oy:lle. Tämä ulkoistettu palvelu alkoi 1.9.2017. Samassa yhteydessä tehtiin päätös palkkahallinnon siirtämisestä myös Kunnan Taitoa Oy:n jatkuvan palvelun piiriin 1.1.2018 alkaen.

Palvelua koskevien päätösten ohella myös talous- ja palkkahallinnon ohjelmistot uusittiin vuodenvaihteessa 2017-2018. Näistä hankinnoista siirtyi osa vuodelle 2018, 86 631 euroa.

Samassa yhteydessä myös asianhallinta sähköistettiin hankkimalla Dynasty-sähköinen asianhallintajärjestelmä, joka on ollut käytössä nyt vuoden.

Merkittävin investointi oli käyttöveden varmistaminen 219 841,40 euroa. Hankkeelle saatiin Etelä-Savon Ely-keskukselta 80 010 euron avustus.

1.6 Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevien vuosien taloudellinen kehitys Enonkosken kunnan osalta ei ole täysin omista päätöksistä ja tekemisistä kiinni. Tulevaan kehitykseen vaikuttaa valmisteilla oleva sote- ja maakuntauudistus ja sen aikataulu ja malli. Tulevasta uudistuksesta ei kuitenkaan ole aikataulun suhteen tietoa. Enonkosken kaltaisen kunnan osalta valtiovallan tulevilla päätöksillä on suuri vaikutus, koska noin puolet budjetin toimintakuluista syntyy ns. sotekuluista. Kuntien rahoituksellinen asema muuttunee uudistuksen jälkeen suuresti riippuen siitä, miten suurta suhteellista osuutta sotemenot ovat kuntien budjeteissa näytelleet ja toisaalta siitä miten suuri osa verorahoituksen osalta valtionosuudet näyttelevät. Ennakkotietojen pohjalta vuoden 2020 jälkeen Enonkosken kunnan tuloveroprosenttiin kohdentuu 0,76 %:n korotuspaine.

Ennen kaikkea mahdolliset tulevat muutokset vaikuttavat talouden ennakoitavuuteen. Pienessä kunnassa varsinkin erikoissairaanhoidon menojen vuosittainen vaihtelu on ollut suurta ja ennakoimatonta. Sote-menojen jälkeen kuntien oman palvelutoiminnan suurimman menoerän muodostaa sivistystoimen menot, jotka ovat varsin hyvin ennakoitavia.

Toisaalta kuntien toiminnassa korostuu paikallisen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistäminen. Enonkoski ei ole minkään kasvukeskuksen lähipiirissä tai vaikutuksessa, joten uusien yritysten houkuttelu ei muutu tulevaisuudessakaan yhtään helpommaksi. Tällaisessa kunnassa on realismia ajatella elinvoimaa olemassa olevan yritystoiminnan edellytysten parantamisen ja ennen kaikkea kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen kautta. Tällöin kunnan toiminnassa korostuu kuntalaisten edunvalvonta ja yhteistyö maakuntaan päin (sote, hyvinvointiasiat, elinvoima-asiat, markkinointi), toisaalta jäljellä olevien peruspalvelujen turvaaminen, yhteistyö yritysten ja kolmannen sektorin kanssa on entistä tärkeämpää.

Etelä-Savon maakuntaliiton johdolla on selvitetty maakunnan ja kuntien yhteistä tukipalveluyksikköä. Esillä on ollut lähinnä kuntaomisteinen yhtiö. Asia on tässä vaiheessa vasta valmisteilla, mutta näyttää hyvin todennäköiseltä, että tulevaisuudessa kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut keskittyvät isompiin kokonaisuuksiin ja kunnat joko omistavat näitä organisaatioita tai ostavat näiltä palveluita, kuten Enonkoskikin toimii nyt. Yksittäisten pienten kuntien mahdollisuudet rekrytoida omaa henkilökuntaa näille avainpaikoille, kuten talous- ja henkilöstöhallinto, vaikeutuu entisestään.

Kaiken kaikkiaan osaamisen turvaaminen näin pienessä kuntaorganisaatiossa kuin Enonkoski, tulee olemaan haasteellista ja itsenäisenä pysymisen kannalta olennaista. Yhteistyötä ympäristökuntien kesken tulisi tiivistää entisestään ja laajentaa. Näin turvataan palvelujen laatu ja saatavuus.

Hyvinvoinnin edistäminen on yksi tulevaisuuden kuntien avaintehtäviä. Sen merkitys vielä korostuu pienissä kunnissa, jotka eivät pysty kilpailemaan vetovoimaisten yritysalueiden kanssa. Kuntaa on kehitettävä asuinkuntana, joka tarjoaa hyvät varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut, monipuolisia vapaa-ajan viettomahdollisuuksia, viihtyisää asuinympäristöä, virkeää järjestötoimintaa jne. Tämä kaikki on sitä hyvinvoinnin edistämistä. Siinä onnistuminen edellyttää myös hyvää yhteistyötä ympäristökuntien kesken. Kunta ja maakunta luovat yhdessä puitteet onnistuneelle hyvinvoinnin edistämistyölle. Kuntien tulevassa valtionosuusuudistuksessa oli otettu huomioon hyvinvoinnin edistämisen elementtejä ja osa valtionosuudesta määräytyisi

hyvinvointimittareiden mukaan. Muuttunut tilanne sote- ja maakuntauudistuksen osalta ei helpota tilannetta.

Enonkosken kunnan hyvä taloustilanne mahdollistaa tulevaisuudessa merkittäviä panostuksia hyvinvoinnin edistämiseen. Onnistuminen vaatii rohkeutta, yhteistä näkemystä ja arvovalintoja poliittisessa päätöksenteossa.

Enonkosken kunnan talous on siis tällä hetkellä vielä hyvä, mutta siihen ja kunnan elinvoimaisuuteen yleisesti kohdistuu kovia haasteita tulevaisuudessa. Kunnan väkiluku oli vuodenvaihteessa 1 403. Tämä vinouttaa entisestään jo ikääntymiskiarteessä olevaa väestörakennetta. Kunnan työttömyysaste on ollut pitkään Etelä-Savon korkeimpia, mutta on laskenut ollen vuoden 2018 joulukuussa 12,8 %. Tämä on keskimääräinen työttömyysaste Etelä-Savossa. Savonlinnan seudun työttömyysprosentti oli myös 12,8 % vuoden lopussa. Koko Etelä-Savon maakunnan alueella työllisyystilanne on merkittävästi parantunut vuoden aikana. Pieni kunta ei pysty muuttamaan koko seutukunnan suuntaa. Tarvitaan talouden vetureita tulevaisuudessa. Toiveita kohdistuu biotalouden, metsäsektorin ja kiertotalouden panostuksiin, matkailua unohtamatta, jolla voi tulevaisuudessa olla yllättävän suuri merkitys Savonlinnan seutukunnalle.

1.7 Kunnan henkilöstö

KUNNAN PALKATUN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2018

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määrä- aikaiset	Yhteensä	Työllistetyt	Kaikki yhteensä	v. 2017
Yleishallinto ja tarkastustoimi	3	1	4	0	4	4
Opetus- ja kulttuuritoimi	28	12	40	0	40	38
Ympäristö- ja tekniset palvelut	10	3	13	1	14	14
Yhteensä	41	16	57	1	58	56

Henkilöstön keski-ikä on noin 47 vuotta.

Henkilöstön lukumäärään lasketaan mukaan pääsääntöisesti päätoimisessa palvelussuhteessa oleva henkilöstö. Muun muassa perhe- ja omaishoitajia, sopimuspalomiehiä ja kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä ei huomioida lukumäärässä.

Enonkosken kunnan henkilöstökulut eläke- ja henkilösivukuluineen vuosina 2016–2018

Henkilöstömenot	2018	2017	2016
Palkat ja palkkiot	1 815 347	1 828 868	2 521 744
Eläkekulut	512 421	500 669	723 665
Muut henkilösivukulut	44 724	71 873	104 141
Henkilösivukulut yhteensä	557 145	572 542	827 806
Yhteensä	2 372 492	2 401 410	3 349 550
Henkilösivukulujen osuus henkilöstömenoista %	23,4	21,9	24,7

Palkkoihin ja palkkioihin sisältyi vuonna 2018 sijaisten palkkamenoja 66 932,26 euroa ja luottamushenkilöiden palkkioita 43 374,22 euroa.

	2018	2017	2016
Sijaiset	66 932	88 877	148 527
Luottamushenkilöt	43 374	53 467	48 189

Henkilöstön poissaolot	2018	2017	2016
- terveysperusteiset	510	322	852
- työtaturmat ja ammattitaudit	51	6	5
- perhevapaat ym.	206	124	573
- muut syyt	284	511	857
Yhteensä	1 051 pv	963 pv	2 287 pv

Tarkemmat kunnan henkilöstöä koskevat tiedot löytyvät kunnan erikseen julkaisemasta henkilöstöraportista, joka käsitellään kunnanvaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likvideettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Yleisesti

Suurimmat riskit kunnan kannalta liittyvät edelleen kiristyvään taloustilanteeseen lyhyellä aikavälillä ja sen vaikutuksiin verotulojen ja valtionosuuksien osalta. Pitkällä tähtäimellä suurimmat haasteet liittyvät väestörakenteen kehitykseen ja huonon yleisen taloustilanteen myötä mahdollisesti pahenevaan rakennetyöttömyyteen. Ikääntymisestä johtuen kunnan huoltosuhte heikkenee ja kehityssuunta on nopeampi kuin Suomessa keskimäärin. Oheinen Tilastokeskuksen ennuste huoltosuhteen kehityksestä kuvaa hyvin asiaa.

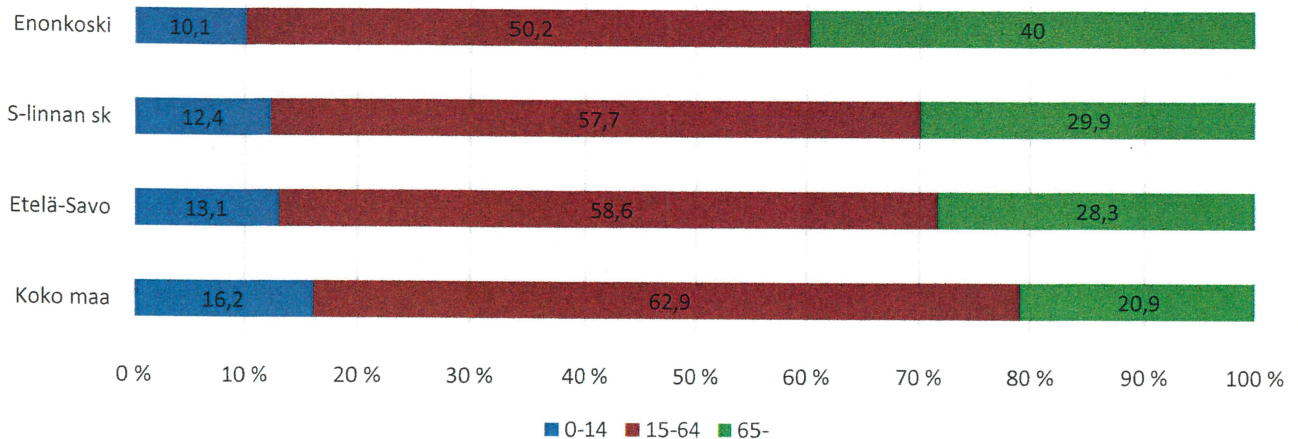
	Huoltosuhte						
	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
KOKO MAA	51,6	59,1	65,4	69,7	73,0	74,1	73,9
Enonkoski	70,3	83,7	96,5	107,5	120,1	122,7	119,7

Heikkenevän huoltosuhteen myötä yhtä työikäistä kohden on useampi lapsi tai ikääntynyt kuin aiemmin. Tämä kehitys on hankala sikälkin, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoida lisääntyvän.

Ikääntymisen myötä kunnan verotulojen voidaan odottaa laskevan. Toisaalta tietyillä aloilla on jo nyt pulaa työvoimasta. Tämän kehityksen ennakoidaan jatkuvan tulevaisuudessakin. Enonkoski omalta osaltaan joutuu kilpailemaan osaavasta työvoimasta. Tällaisia osaavan työvoiman saannin kannalta haasteellisia aloja ovat tulevaisuudessa todennäköisesti ainakin terveydenhuolto-, sosiaalia ja sivistystoimi.

Vinoumaa väestörakenteessa kuvaa se, että jo vuoden 2016 lopussa 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli Enonkoskella 35,5 % (lähde: Etelä-Savon maakuntaliitto), kun se koko maassa oli samaan aikaan 20,9 %. Nuoremmissa ikäluokissa Enonkosken osuus oli vastaavasti alhaisempi kuin Suomessa keskimäärin. Enonkoskella väestöstä oli alle viisitoistavuotiaita 12,3 % (Suomi: 16,2 %) ja 15–64-vuotiaita oli 52,2 % (Suomi: 62,9 %).

Väestö ikäryhmittäin 31.12.2018

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa puute ammattitaitoisesta ja koulutetusta henkilöstöstä. Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan palvelutoiminnan sujuvuuteen ja laatuun. Kasvatavat osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joidenkin alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa ainakin tilapäisesti osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä.

Tietotekniikan hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa asiointia. Asian käännoapuolella ovat palvelujen ainakin osittainen riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja kasvava alttius mahdollisille toimintahäiriöille. Nämä riskit edellyttävät vahvaa toiminnan jatkuvuuden ja sujuvuuden varmistamista häiriötilanteiden varalta ja näihin on varauduttu varautumissuunnittelun avulla.

Yhä heikossa taloustilanteessa oman riskinsä aiheuttaa sektorikohtainen lainsäädäntö, jossa ei pystytä huomioimaan lainsäädännön kunnille mukanaan tuomia lisävelvoitteita ja näin sekä taloudellista, että toiminnallista rasitetta. Esimerkiksi tiukkenevat työntekijöiden kelpoisuusvaatimukset ja henkilöstömitoitukset lisäävät entisestään rekrytointiongelmia erityistehtävissä. Toisaalta lainsäädäntö on tuonut kunnille koko ajan lisätehtäviä ja vastuita ja tällä tavoin hankaloitetaan kuntien toimintaa.

Merkittävin lainsäädännöllinen riski liittyy soteuudistukseen. Sen myötä nämä kuntalaisten tärkeät peruspalvelut voivat keskittyä suurempiin keskuksiin ja pienen kuntien palvelujen saatavuus heiketä oleellisesti, mikäli uudistuksen toteutus ei onnistu lähipalveluja hyödyttävällä tavalla. Muutoksen aikataulusta ei ole muuttuneessa tilanteessa varmuutta.

Vahinkoriskit

Suurimmat vahinkoriskit liittyvät palo- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin jouduttaisiin toiminnot järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä laaja myrskyn aiheuttama sähkökatko vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja.

Kunnan vesihuollon varmentamiseksi on valmistunut 2018 uusi vedenottamo, jonka avulla voidaan varmistaa vedensaanti kaikissa olosuhteissa. Molemmista vedenottamoissa on varauduttu myös varavoiman syöttöön aggregaatin avulla.

Lyhytaikaisiin vahinkoriskeihin, jotka aiheuttaisivat lyhytaikaisen sähkökatkoksen, on pyritty varautumaan muuallakin mm. varavoiman ja erilaisten varajärjestelmien avulla.

Rahoitusriskit

Kuntakonsernin lainakanta on pieni. Emokunnalla ei ole tilinpäätösvuonna 2018 velkaa, konsernilla on velkaa 1 082 000 euroa vuoden lopussa 2018. Eli asukasta kohden konsernivelka on 771 euroa/asukas (2017 - 765 €/as.). Tämä koostuu siis etupäässä vuokra-asuntoyhtiöiden ja sairaanhoitopiirin velkasaatavista. Nopea korkotason nousu on riski asunto-osakeyhtiöille, tosin sellaista ei ole näköpiirissä. Matalan korkotason ennakoidaan jatkuvan pitkälle tulevaisuuteen. Vuokra-asunnoissa ei voida kohtuuttomasti nostaa vuokratasoa ja tätä kautta kunta on joutunut kompensoimaan riskiä hoitovastikkeiden kautta. Tilanne hankaloituu entisestään, mikäli vuokra-asunnot tyhjäntyisivät kunnan asukasluvun pienentyessä.

1.9 Ympäristötekijät

Kunta toimii alueellaan ympäristöviranomaisena ja valvoo myös muita toimijoita lupa- ja valvontaviranomaisena. Enonkosken kunta on osaomistajana Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:ssä joka osaltaan vastaa jätelain vaatimuksien täyttymisestä, kunnan varikolla on haitallisten jätteiden, SER- ja metallijätteiden vastaanottopiste. Jäteyhtiö vastaa muun muassa sekajätteen vastaanotosta ja käsittelystä Savonlinnassa Nousialan jäteasemalla. Kunta on jäsenenä Savonlinnan seudun jätehuollon yhteislautakunnassa, joka aloitti virallisesti toimintansa kesällä 2012. Yhteislautakunta on kunnan jätehuoltoviranomainen ja se vastaa yhdessä kunnan kanssa jätehuollon asioista kunnan alueella.

Ilmaista jätevesineuvontaa on jaettu maakunnallisella omavesi hankkeella, joka päättyi 2019 keväällä.

Enonkosken kunnan vesilaitos huolehtii toimialueensa jäteveden puhdistamisesta. Jäteveden puhdistaminen on toimintaa, jonka avulla kunnan vesilaitos pyrkii lieventämään asutuksen aiheuttamia ympäristöhaittoja toiminta-alueellaan. Toiminta edellyttää ympäristölupaa, jossa määritellään jäteveden sallitut pitoisuudet.

Etelä-Savon ympäristökeskuksen Enonkosken kunnan nykyiselle jätevedenpuhdistamolle tekemässä ympäristölupapäätöksessä on määritetty biologisen kuormituksen ja fosforin sekä absoluuttiset sekä prosentuaaliset arvot. BHK-arvo saa olla enintään 12,5 mg/l ja fosforipitoisuus enintään 0,7 mg/l sekä molempien suureiden osalta puhdistustuloksen on oltava vähintään 92 %. Jätevedenpuhdistamon toiminta on ollut alusta saakka moitteetonta eikä asetettujen lupaehtojen saavuttaminen ole tuottanut vaikeuksia, koska laitos mitoitettu huomattavasti suuremmille jätevesimäärille.

Ympäristömenoilla ei arvioida olevan sellaista olennaista vaikutusta tilinpäätöksen antamaan kuvaan kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, että nämä olisi eriteltävä liitetiedoissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos käsitellään tilinpäätöksessä erillisenä taseyksikkönä.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Enonkosken kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta edistävät päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamista, varmistavat päätösten perusteena olevan tiedon riittävyttä ja luotettavuutta ja että säännöksiä, viranomaisohjeita sekä toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Kunnanhallitus ohjaa ja valvoo kunnan ja sen toimintayksiköiden toimintaa.

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäinen valvonta kattaa perinteisen rahatalouden ja siihen liittyvän hallinnollisen valvonnan lisäksi koko johdon valvonnan. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat valvonnan järjestämisestä ja yhteisestä ohjeistamisesta kunnassa. Muut tilivelvolliset luottamushenkilöt ja viranhaltijat vastaavat kukin omilla vastuualueillaan hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 20.9.2011 päivitetty sisäisen valvonnan ohjeet. Ohjeiden tarkoituksena on varmistaa, että yhteisesti sovittuja ja hyväksytyjä toimintatapoja ja ohjeita noudatetaan Enonkosken kunnan toiminnassa. Ohjetta täydentävänä on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.11.2014 (46 §) kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Perusteiden lisäksi hyväksyttiin hallintosäännön muutokset, joilla tarkennettiin vastuita. Perusteet ovat voimassa vuoden 2018 tilinpäätöstä tehtäessä, mutta hallintokunnat ovat kuitenkin antaneet toimintakertomuksen yhteydessä tai erikseen tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

2.1 Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten lain-, säännösten ja määräysten mukaisuutta seurataan kuntalain 51 §:n mukaisen otto-oikeusmenettelyn avulla. Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja kunnanjohtaja seuraavat lautakuntien toimintaa ja käyttävät tarvittaessa lautakuntien päätösten otto-oikeutta. Vastaavasti asia koskee lautakuntia ja niiden puheenjohtajia.

Hallintokunnat ovat antaneet oman selvityksensä sisäisen valvonnan toteutumisesta toimintakertomuksen yhteydessä.

Sivistys-, vapaa-aika ja teknisen lautakunnan päätöksiin ei ole tehty oikaisuvaatimuksia, eikä muutoksenhakuja toimintavuoden aikana.

Sisäiset tarkastajat eivät ole arvioineet kunnan toimintaa toimintavuoden aikana.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Lautakuntien pöytäkirjat toimitetaan kaikille tarkastuslautakunnan jäsenelle, kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle. Lisäksi kunnanhallituksen edustaja on kunkin

lautakunnan kokouksessa läsnä. Viranhaltijapäätökset toimitetaan kunnanjohtajan osalta kunnanhallituksen kokoukseen viranhaltijapäätöslistalla ja toimistopäälliköiden osalta vastaavasti lautakunnan kokoukseen viranhaltijapäätöslistalla.

Kunnan vuoden 2018 talousarvion määrärahan ylityksiä tehtiin valtuustoon nähden sitovien erien osalta. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on pyritty tarkempaan seurantaan ja ennakkointiin siten, että mahdolliset poikkeamat havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa niin, että tilanteeseen voidaan reagoida toimintavuoden aikana, kuten vuoden 2018 aikana on pääsääntöisesti pystytty tekemäänkin. Talousarviomuutokset olivat isoja terveys- ja sosiaalipalvelujen takia (350 000 euroa).

2.3 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankintaan, luovutukseen tai hoitoon liittyen ei ole ilmennyt huomattavia ennakoimattomia menetyksiä, eikä kunta ole vuoden 2018 aikana joutunut korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen siten, että sillä olisi kunnalle olennaista merkitystä.

2.4 Sopimustoiminta

Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu havaintoja, jotka aiheuttaisivat negatiivisia seuraamuksia sopimustoiminnassa.

2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kunnanhallitus toimitti toimielimille tammikuussa 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen, jossa todettiin muun muassa, että lautakuntien on raportoitava talousarviossa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista oleellisista havainnoista kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa: toukokuussa, syyskuussa ja tammikuussa. Helmikuussa toimitetaan toimintakertomustiedot edelliseltä vuodelta. Kunnanhallituksen alaisten toimintojen osalta vastaava raportointivelvollisuus on kunnanjohtajalla ja keskustoimiston toimistopäälliköllä.

Lisäksi kunnanhallituksen määräämien henkilöiden on vähintään kaksi kertaa vuodessa suoritettava kunnan pankkitilien varojen ja kunnan hallussa olevien arvopapereiden ja vakuuksien tarkastaminen. Tarkastuksesta on annettava kertomus kunnanhallitukselle.

2.6 Sisäisen valvonnan kehittämistarpeita

Kunnan sisäisen valvonnan ohjeiden osalta on syytä varmistua siitä, että tilivelvolliset viranhaltijat ja henkilöstö, jota ohjeet olennaisesti koskevat, tuntee ohjeen sisällön velvoitteineen. Ohjeet ja edellisinä vuosina hyväksytyt perusteet on otettu käsiteltäväksi johtoryhmässä. Hallintokuntien johtajien/toimistopäälliköiden tehtävänä on vastata yhdessä kunnanjohtajan kanssa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastuualueillaan ja sen raportoinnista asianmukaiselle toimielimelle.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman avulla esitetään kunnan tulo-rahoituksen riittävyys, jota arvioidaan toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Tuloslaskelmaan on merkitty ensin suoritteiden luovutukseen perustuvat toimintatulot, joista on vähennetty niiden tuottamisesta aiheutuvat toimintamenot. Näiden jälkeen tuloslaskelmaan merkitty verorahoitus koostuu kunnan verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tämä järjestys noudattaa veroyhtälöperiaatetta, jonka mukaisesti se, mikä toimintamenoista jää kattamatta toimintatuloilla, katetaan verorahoituksella.

Kunnalle kertyi vuoden aikana verotuloja noin 4,481 miljoonaa euroa (4,854 miljoonaa euroa - 2017). Vuodentakaiseen verrattuna kunnan verokertymä huononi noin 373 000 eurolla (7,7%). Verolajeista kunnan tuloveron tuotto huononi 170 980 euroa 4,8 % (parani 53 409 euroa 4,3 % - 2017). Kiinteistövero kertyi 7 875 euroa vähemmän (111 357 euroa enemmän - 2017) ja yhteisöveron tuottoa 13 956 euroa edellisvuotta vähemmän (44 988 euroa edellisvuotta enemmän - 2017).

Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2018 oli 21 %. Manner-Suomen kuntien keskimääräinen verotettavilla tuloilla painotettu tuloveroprosentti oli 19,87 prosenttia.

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet			
	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, 1000 euroa	Muutos%
2009	19,75	16 676	6,0
2010	19,75	17 788	6,7
2011	19,75	17 532	-1,4
2012	19,75	16 462	-1,4
2013	20,50	17 179	4,4
2014	21,00	16 844	-2,0
2015	21,00	16 907	0,4
2016	21,00	17 670	5,0
2017	21,00	17 227	-1,9
2018	21,00	16 661	-5,2

3.2 Toiminnan rahoitus

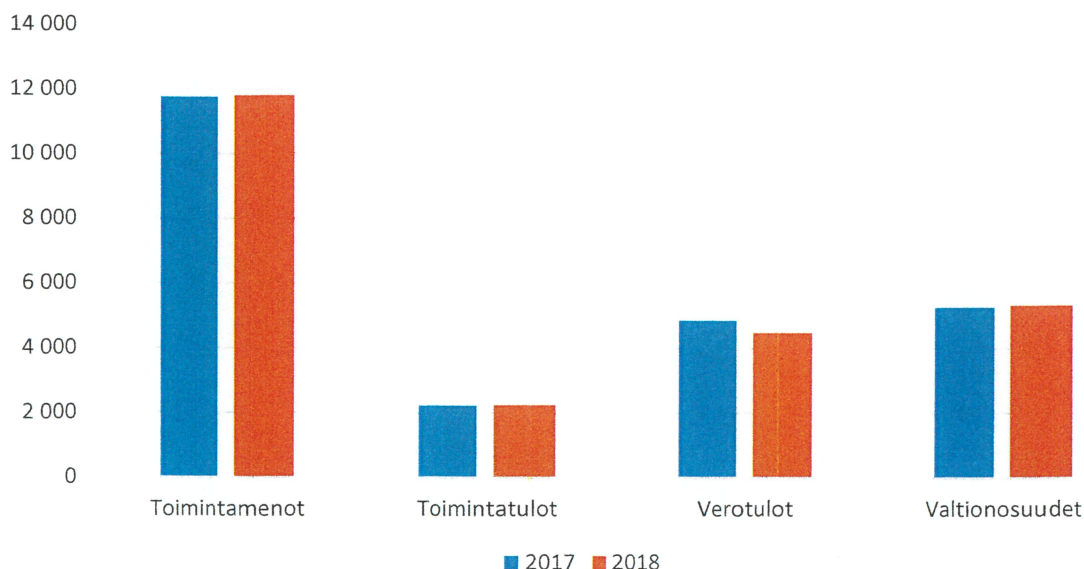
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut -taulukkoa on tarkasteltu tuhansien eurojen tarkkuudella. Vuosikate oli noin 338 971 euroa.

Kassavarat lisääntyivät vuoden 2018 aikana 102 344,85 euroa. Vuoden 2014 lopulla Nordea Bank Finland Oyj:n tehtiin puolenvuoden määräaikainen 250 000 euron talletus sekä sijoitettiin joukkovelkakirjalainoihin toiset 250 000 euroa. Näistä joukkovelkakirjalainat jäivät edelleen sijoituksiksi. Vuoden 2016 aikana kunnanhallitus teki kassavarojen osittaisesta sijoittamisesta normaalia pankkitiliä tuottavammin. Kilpailutuksen perusteella valikoitui Suur-Savon Osuuspankin tarjoamat pääomaturvatut sijoitustuotteet niin, että 200 000 euroa sijoitettiin pankin tuotto-osuuteen.

Kunnan toimintatulot ja toimintamenot (ulkoinen/sisäinen)

TULOT JA MENOT	TP 2017	TP 2018	Muutos%
Toimintamenot	11 764	11 814	0,42
Toimintatulot	2 219	2 236	0,77
Verotulot	4 854	4 481	-7,68
Valtionosuudet	5 272	5 335	1,19

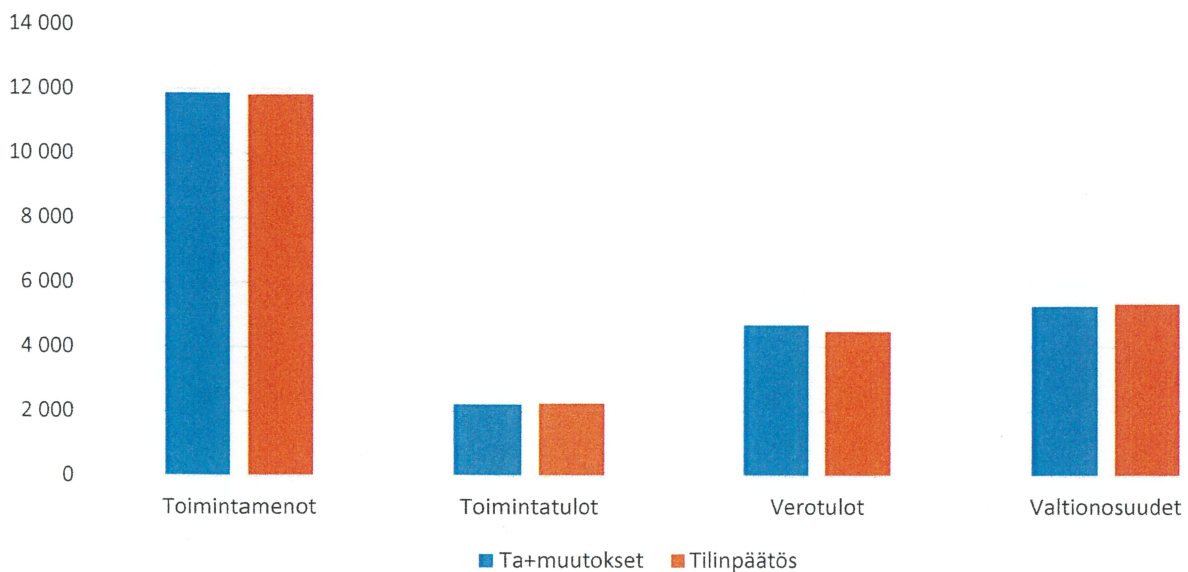
Tulot ja menot TP 2017 ja TP 2018, 1000 €

Toimintamenot (ulkoinen/sisäinen) laskivat 0,5 % edellisestä vuodesta ja toimintatulot (ulkoinen/sisäinen) kasvoivat vain 0,77 %. Verotulot laskivat 7,7 % ja valtionosuudet nousivat 1,2 % edellisvuodesta.

TULOT/MENOT TA 2018/TP 2018 (ulkoinen/sisäinen)				
	1 000 €	TA+muutokset	Tilinpäätös	Muutos%
Toimintamenot		11 869	11 815	-0,5
Toimintatulot		2 214	2 236	1,0
Verotulot		4 674	4 481	-4,1
Valtionosuudet		5 266	5 335	1,3

Tulot/menot TA/TP 2018

Toimintakulut toteutuivat vuonna 2018 0,5 % talousarvion budjetoitua pienempinä. Toimintatuottoja kertyi 1,0 % yli talousarvion. Verotuloja kertyi 4,1 % alle arvion ja valtionosuuksia 1,3 % yli arvion.

Verotulokertymä verolajeittain 2012–2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tulovero	3 357 020	3 477 746	3 538 692	3 801 240	3 569 701	3 723 110	3 379
K-vero	284 036	327 709	360 226	418 337	424 056	535 413	533
Y-vero	354 146	432 106	495 158	605 829	550 112	595 100	569
Yhteensä	3 995 201	4 237 561	4 394 071	4 825 406	4 543 869	4 853 623	4 481

Nettomenot hallinnonaloittain (ulkoinen/sisäinen)

	TP 2018	TP 2017	muutos-%	%-osuus
	€	€		
Yleishallinto	-586 588	-577 384	1,6	6,1
Työllisyyden hoito	-179 742	-165 149	8,8	1,9
Terveystoimi	-3 627 487	-3 846 698	-5,7	38,0
Sosiaalitoimen ostopalvelut	-2 811 082	-2 748 193	2,3	29,4
Sivistystoimi	-1 483 704	-1 460 712	1,6	15,5
Kirjasto	-105 151	-110 318	-4,7	1,1
Lasten päivähoito	-407 824	-408 362	-0,1	4,3
Vapaa aikatoimi	-285 037	-274 567	3,8	3,0
Tekninen toimi	-4 001	100 246	-104,0	0,0
Palo- ja pelastustoimi	-134 034	-128 972	3,9	1,4
Kaukolämpölaitos	53 417	47 505	12,4	-0,6
Vesi ja viemärlaitos	24 511	27 146	-9,7	-0,3
YHTEENSÄ	-9 546 722	-9 545 458	0,01	100,0

3.3 Tasetarkastelu

Taseen loppusumma 31.12.2018 oli 12 367 828 euroa ja kasvoi edellisestä vuodesta 37 586 euroa. Vastaavaa puolen muutokset johtuvat pääosin vaihtuvien vastaavien muutoksesta.

Vastattavaa puolen muutokset johtuvat vieraan pääoman kasvusta 0,294 milj .euroa

Omavaraisuusaste-%

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Kunnan omavaraisuusaste pieneni 2,6 prosenttia vuodesta 2017 ollen tänä vuonna 87,9 %. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. 50 prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsisi kuntatalouden merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus- %

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus nousi vuoden 2017 10,1 prosentista 13,3 prosenttiin. Kunnissa luvut olivat keskimäärin 54,8% v. 2015.

Enonkosken kunta

TULOSLASKELMA ulkoinen

	2018	2017	muutos
Toimintatuotot			
Myyntituotot	630 238,19	585 422,83	44 815,36
Maksutuotot	93 601,06	99 641,40	-6 040,34
Tuet ja avustukset	130 719,00	106 761,69	23 957,31
Muut toimintatuotot	498 280,55	506 503,30	-8 222,75
Toimintatuotot yhteensä	1 352 838,80	1 298 329,22	54 509,58
Valmistus omaan käyttöön	31 799,21		31 799,21
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-2 372 493,17	-2 387 495,79	15 002,62
Palkat ja palkkiot	-1 815 347,39	-1 814 954,29	-393,10
Henkilösivukulut	-557 145,78	-572 541,50	15 395,72
Eläkekulut	-512 421,21	-500 668,87	-11 752,34
Muut henkilösivukulut	-44 724,57	-71 872,63	27 148,06
Palvelujen ostot	-7 559 950,59	-7 520 033,76	-39 916,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-656 472,68	-587 555,86	-68 916,82
Avustukset	-275 957,09	-287 366,88	11 409,79
Muut toimintakulut	-66 487,39	-61 335,29	-5 152,10
Toimintakulut yhteensä	-10 931 360,92	-10 843 787,58	-87 573,34
Toimintakate	-9 546 722,91	-9 545 458,36	-1 264,55
Verotulot	4 481 189,73	4 853 623,15	-372 433,42
Valtionosuudet	5 335 287,00	5 271 800,00	63 487,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	16 663,59	26 646,35	-9 982,76
Muut rahoitustuotot	68 557,22	43 169,93	25 387,29
Muut rahoituskulut	-16 002,97	-3 382,34	-12 620,63
Vuosikate	338 971,66	646 398,73	-307 427,07
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-594 644,20	-513 194,22	-81 449,98
Satunnaiset tuotot	0,00	293 555,90	-293 555,90
Satunnaiset kulut	0,00	-49 748,93	49 748,93
Tilikauden tulos	-255 672,54	377 011,48	-632 684,02
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)	510,00	0,00	510,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-255 162,54	377 011,48	-632 174,02

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	12,4 %	12,0 %
Vuosikate/Poistot, %	57,0 %	126,0 %
Vuosikate, euroa/asukas	242	456
Asukasmäärä	1 403	1 419

Enonkosken kunta

RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	338 971,66	646 398,73
Satunnaiset erät	0,00	243 806,97
Tulorahoituksen korjauserät	-156,75	-293 555,90
	<u>338 814,91</u>	<u>596 649,80</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-779 889,63	-1 452 949,87
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80 010,00	3 046,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	3 701,61	697 100,00
	<u>-696 178,02</u>	<u>-752 803,87</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-357 363,11	-156 154,07
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-41 261,65	
Antolainasaamisten vähennykset	60 152,80	61 215,61
	<u>18 891,15</u>	<u>61 215,61</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.varojen ja pääomien muutokset	-635,93	-3 492,10
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	147 280,98	-366 760,95
Korottomien velkojen muutos	294 171,76	313 018,10
	<u>440 816,81</u>	<u>-57 234,95</u>
Rahoituksen rahavirta	459 707,96	3 980,66
Rahavarojen muutos	102 344,85	-152 173,41
Rahavarat 31.12.	2 793 376,40	2 691 031,55
Rahavarat 1.1.	2 691 031,55	2 843 204,96
	<u>102 344,85</u>	<u>-152 173,41</u>

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	631	-98
Investointien tulorahoitus, %	48,4 %	44,6 %
Lainanhoitokate	0,0	0,0
Kassan riittävyys, pv	87	80
Asukasmäärä	1 403	1 419

TASE

VASTAAVAA	2018	2017
A PYSYVÄT VASTAAVAT	9 069 217,81	8 986 418,39
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	138 903,90	169 087,20
	<u>138 903,90</u>	<u>169 087,20</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	672 078,91	669 378,91
Rakennukset	4 649 099,59	4 845 601,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	953 171,29	733 339,65
Koneet ja kalusto	76 761,02	49 892,82
Muut aineelliset hyödykkeet	12 614,10	12 614,10
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	142 247,12	63 270,71
	<u>6 505 972,03</u>	<u>6 374 098,16</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 097 336,26	2 097 336,26
Muut lainasaamiset	285 743,97	345 896,77
Muut saamiset	41 261,65	
	<u>2 424 341,88</u>	<u>2 443 233,03</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	4 044,80	4 321,26
Lahjoitusrahastojen varat	4 044,80	4 321,26
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 294 566,24	3 339 502,37
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	103 659,16	123 958,79
Lainasaamiset	0,00	3 000,00
Muut saamiset	93 157,88	34 667,26
Siirtosaamiset	304 372,80	486 844,77
	<u>501 189,84</u>	<u>648 470,82</u>
III Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	200 000,00	200 000,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	236 358,00	247 970,70
Muut arvopaperit	296 206,77	300 000,00
	<u>732 564,77</u>	<u>747 970,70</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 060 811,63	1 943 060,85
VASTAAVAA	12 367 828,85	12 330 242,02

VASTATTAVAA	2018	2017
A OMA PÄÄOMA	10 872 543,17	11 128 215,71
Peruspääoma	5 000 091,54	5 000 091,54
Muut omat rahastot	8 989,72	9 499,72
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 118 624,45	5 741 612,97
Tilikauden yli-/alijäämä	-255 162,54	377 011,48
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 983,85	11 896,24
Lahjoitusrahastojen pääomat	10 983,85	11 896,24
E VIERAS PÄÄOMA	1 484 301,83	1 190 130,07
I Pitkäaikainen	0,00	0,00
II Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	185,71	34 197,66
Ostovelat	989 810,60	873 739,45
Muut velat	39 714,07	37 852,45
Siirtovelat	454 591,45	244 340,51
	<u>1 484 301,83</u>	<u>1 190 130,07</u>
VASTATTAVAA	<u>12 367 828,85</u>	<u>12 330 242,02</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	87,9	90,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,3	10,1
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	13,5	10,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 863	6 119
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 179	4 312
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	286	346
Kunnan asukasmäärä 31.12.	1 403	1 419

TULOT	MENOT
TOIMINTA	TOIMINTA
TOIMINTATUOTOT	TOIMINTAKULUT
1 352 838,80	10 931 360,92
VEROTULOT	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN
4 481 189,73	-31 799,21
VALTIONOSUUDET	MUUT RAHOITUSKULUT
5 335 287,00	16 002,97
KORKOTUOTOT	INVESTOINNIT
16 663,59	INVESTOINTIMENOT
MUUT RAHOITUSTUOTOT	779 889,63
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	RAHOITUSTOIMINTA
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOIOT	ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS
-156,75	41 261,65
INVESTOINNIT	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ
80 010,00	11 736 715,96
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	
80 010,00	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	
3 701,61	
RAHOITUSTOIMINTA	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	
60 152,80	
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	
11 398 244,00	

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 11 398 244,00 - 11 736 715,96 = -338 471,96

Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = 102 344,85 - 440 816,81 = -338 471,96

4. Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Vuoden 2018 konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yksi kunnan 100 % omistama tytäryhteisö Enonkosken Vuokratalot Oy. Sen toiminta alkoi 1.1.2017, kun kunnan omistuksessa olleet seitsemän asunto-osakeyhtiötä fuusioituivat ja sulautuivat Kiinteistö Oy Mäntysalontiehen, joka nimettiin Enonkosken Vuokratalot Oy:ksi.

Konsernitilinpäätökseen on lisäksi yhdistelty viisi kuntayhtymää, joissa Enonkosken kunta on jäsenenä. Nämä ovat Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Vaalijalan kuntayhtymä, Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä ja Itä-Savon koulutuskuntayhtymä sekä Etelä-Savon maakuntaliitto.

Enonkosken kunnalla on lisäksi kolme osakkuusyhteisöä, jotka on kirjattu Enonkosken kunnan konserniohjeeseen, mutta joita ei yhdistellä tilinpäätökseen. Näistä Asunto Oy Enonkosken Rinnetien omistusosuus on 34,64 % ja Asunto Oy Louhelantien 17,11 %. Nämä on jätetty yhdistelemättä, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Enonkosken konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Oravin Puhelin Oy:n omistusosuus on 25 %. Tätä vuonna 1920 kaupparekisteriin merkittyä osakeyhtiötä ei ole purettu, mutta sillä ei ole ollut toimintaa.

Enonkosken kuntakonsernin rakenne sekä tiedot omistusosuuksista on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liitetieto 20–22).

4.2 Kuntakonsernin toiminnan ohjaus

Enonkosken kuntakonserni tarkoittaa kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunta on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat ne yhteisöt, joissa kunnalla on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta.

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaisesti kuntayhtymä yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän velvoitteista ja varoista, ja miten kunnan äänivaltaa on sopimuksella rajoitettu. Kuntayhtymään sovelletaan soveltuvien osin kunnan konserniohjetta. Kuntayhtymää ei kuitenkaan käsitellä tilinpäätöstä laadittaessa kunnan tytäryhteisönä, vaikka kunta omistaisi siitä tai omaisi sen määräysvallasta yli puolet.

Kuntalain 25 a §:ssä on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Säännöksen mukaisesti Enonkosken kuntakonsernin johtoon kuuluvat aina kunnanjohtaja ja kunnanhallitus. Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltävänä oleviin asioihin. Kunnanjohtajalla puolestaan on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Konsernijohtoon kuuluu kunnan ohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäminen. Konserniohjauksella tarkoitetaan ohjeiden antamista omistajaohjauksesta ja tytäryhteisöjen valvonnasta. Omistajaohjaus puolestaan merkitsee kunnan edustajien

päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai tätä vastaavassa toimielimessä. Tytäryhteisöjen valvonnasta annetaan ohjeita kunnan omille viranhaltijoille ja toimielimille. Konsernijohto voi lisäksi ohjeistaa tytäryhteisöjä erikseen sovittavissa kuntakonsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen ja hankintojen järjestämisessä. Konsernijohdon tekemät päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.

Kunnanhallitus seuraa konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen tuloksellisuutta ja toimintaa kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa laadittavien seurantaraporttien (huhti- ja elokuulla annettavien osavuosikatsausten sekä tilinpäätöksen) avulla. Tytäryhteisöjen on toimitettava kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle toiminnastaan näiden tarvitsemat tiedot. Lisäksi tytäryhteisöjen on toimitettava kunnalle konsernitilinpäätöstä varten tarvittavat tiedot.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

4.3.1 Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen

Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Selvitys kohdistuu konsernijohdon toimintaan, kunnan edustajien toimintaan tytäryhteisöissä ja siihen, miten tytäryhteisöille kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tai muutoin asetetut tavoitteet ovat toteutuneet. Lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja sellaisista kuntakonsernin talouteen liittyvistä asioista, jotka eivät käy ilmi tilinpäätöslaskelmista.

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapolitiittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määritellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohtolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Tilinpäätös 2018

Konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet

Talous

Päämäärä: Kuntakonsernin talous on tasapainossa

Taloussuunnitelmakauden tavoitteet:

1.1 Kunnan toimintakate ei heikkene vuoden 2015 tasosta.

1.2 Kunnan velkataso on alhainen ja asukaskohtainen lainamäärä konsernilainojen osalta ei ylitä 1 950 euroa/asukas.

1.3 Kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjaus sekä hallinta on tehokasta.

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

	TP 2018	TP 2017
Konsernin vuosikate poistoista, %	69,8 %	136,6 %
Konsernin omavaraisuusaste, %	74,1 %	74,9 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,7 %	17,8 %
Tytäryhteisöjen on raportoitava kunnanhallitukselle kertaa/vuosi	3	3

Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt

Toiminnan painopistealueet

1. Asuntojen käyttöasteen nostaminen ja pitäminen riittävällä ja taloudellisesti kestäväällä tasolla.
2. Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden vuokra-asuntojen määrän sopeuttaminen kysyntään.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2018	Mittari/Tavoitetaso	Toteuma 31.12.2018
Vakaa kuntatalous	Päätökset vuokra-asuntokannan sopeuttamiseksi kysyntää vastaavaksi (purku, myynti) on tehty ja lisätoimenpiteitä valmistellaan	Suunnitelmakauden aikana tyhjiä asuntoja 5-10 koko asuntokannasta	Tyhjiä asuntoa 6 kpl vuoden lopussa. Edellisenä vuonna 12 kpl ja vuonna 2016 15 kpl.
	Vuokataloyhtiön (kiinteistöosakeyhtiö) asunnot asumiskelpoisia	Kuntoarvio, pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelma, pelastussuunnitelma sekä näiden mukaiset toimet	Toteutunut osittain. Viimeisten myyntien jälkeen päivitys.
	Asuntojen käyttöasteen nostaminen	Käyttöasteen nostaminen vuoden 2015 tilinpäätöksestä	Toteutunut. Käyttöaste 84,4 % → 88 %
	Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt raportoivat kolme kertaa vuodessa (huhti-, elo- ja joulukuussa tilinpäätöksenä) kirjallisesti yhtiön talouden tilasta ja asuntojen käyttöasteesta.	Raportit toimitetaan keskustoimistoon käsiteltäviksi kunnan huhtikuun lopun ja elokuun lopun talousarvion toteumien sekä tilinpäätöksen yhteydessä.	Toteutunut. Raportin sisällössä kehittämistä.
Joustava ja nopea palvelujen saanti	Palvelut asiakkaalle tavoiteajassa ja säännösten edellyttämällä tavalla	Asuntohakemuksen käsittely välittömästi tai enintään kolmen viikon kuluessa	Toteutunut.

4.3.2 Itä-Savon sairaanhoitopiirin palvelut ja tavoitteiden toteutuminen

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuotti kunnan sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut kuntasopimuksella, sekä erikoissairaanhoidon palvelut sairaanhoitopiirinä.

Kunnan erikoissairaanhoidon menot olivat 2 512 766 € - 1 791 €/asukas (2017: 2 684 059,75 €, 1 892 €/asukas) ja perusterveydenhuollon menot 1 114 720 € - 795 €/asukas (2017: 1 162 637,94 €, 819 €/asukas). Vuonna 2016 ne olivat kunnassa asukasta kohden 1 588 €/asukas (erikoissairaanhoidon) ja 821 €/asukas (perusterveydenhuolto).

Sosiaalitoimen ostopalvelumenot olivat 2 884 495 € - 2 056 €/asukas (2017: 2 764 543,07 €, 1 948 €/asukas). Vuonna 2016 sosiaalitoimen menot olivat asukasta kohden 2 066 euroa.

4.3.3 Taloyhtiöt

Alla luetellut konserniyhtiöt fuusioitiin Enonkosken Vuokratalot Oy:ksi 1.1.2017

Asunto Oy Enonkoto, Kuusitie 10

Taloja on kaksi, huoneistoja kahdeksan ja pinta-ala 416 m². Valmistumisvuosi 1985.

Asunto Oy Enonvene, Korpikuusentie 2

Taloja on kaksi, huoneistoja seitsemän ja pinta-ala 326 m². Valmistumisvuosi 1987.

Asunto Oy Enonkosken Kuusirinne, Kuusitie 15

Taloja on neljä, huoneistoja 14 ja pinta-ala 860 m². Valmistumisvuosi 1986.

Asunto Oy Metsätienvatro, Metsätie 7 ja 14

Taloja on neljä, huoneistoja 12 ja pinta-ala 799 m². Valmistumisvuosi 1984.

Asunto Oy Puistovatro, Korpikuusentie 3

Yksi talo, jossa huoneistoja kolme ja pinta-ala 149 m². Valmistumisvuosi 1985.

Asunto Oy Enonkosken Enonkallio, Korpikuusentie 5

Taloja on yksi, huoneistoja viisi ja pinta-ala 225 m². Valmistumisvuosi 1991.

Asunto Oy Enonkosken Enontupa, Kuusitie 12

Taloja on viisi, huoneistoja 13 ja pinta-ala 893 m². Valmistumisvuosi 1992.

Kiinteistö Oy Enonkosken Mäntysalontie, Mäntysalontie 2

Taloja on kaksi, huoneistoja kymmenen ja pinta-ala 652,5 m². Valmistumisvuosi 1985. B-talossa toimii hoivakoti.

	pitkäaik.	lyhytaik.	yhteensä
Valtiokonttorin laina	371 867,49	92 215,02	464 082,51
Enonkosken kunta	241 695,28	24 612,04	266 307,32
Lainat yhteensä	613 562,77	116 827,06	730 389,83

Enonkosken Vuokratalot Oy:n perimät vuokrat vuonna 2018 olivat 5,78 €/m² – 8,26 €/m².

Vuokran lisäksi asukkaat maksavat veden kulutuksesta 5,48 €/m³ sekä lämmityskulut. Asunnoissa on suora sähkölämmitys, lukuun ottamatta Asunto Oy Enonkosken Enontupaa, jossa lämmityskulut sisältyvät vuokraan.

Asuntoja on yhteensä 72 (2016: 81), joista tyhjiä 12 (15). Käyttöaste oli 83 % (81 %). Asunnoista 16 % (18 %) oli tyhjinä.

31.12.2018 asuntoja tyhjänä oli kuusi; käyttöaste 88 %.

4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tulevien vuosien taloudellinen kehitys Enonkosken kunnan osalta ei ole täysin omista päätöksistä ja tekemisistä kiinni. Hyvin paljon pienen kunnan taloudelliseen tilanteeseen vaikuttavat tulevien vuosien rakenteelliset uudistukset (sote- ja maakuntauudistus) ja valtionosuusuudistus mahdollisen maakuntauudistuksen myötä. Ja totta kai yleinen taloudellinen tilanne valtionosuuksien ja verotulojen muodossa. Pienen kunnan mahdollisuudet vaikuttaa verotulokertymään elinkeinopoliittisten toimien kautta ovat hyvin rajalliset. Tosiasia on kuitenkin se, että asukasmäärän vähetessä ja väestön ikääntyessä sekä kohtalaisen työttömyyden vallitessa kunnan rahoituspohja heikkenee koko ajan. Verotulopohja ei kasva ja valtionosuudet ovat valtiovallan käsissä.

Sote-uudistus on kuitenkin välttämätön. Itä-Savon sairaanhoitopiiri on aivan liian pieni väestöpohjaltaan ylläpitämään sairaanhoitopiirirakenteita, joten iso kysymys on nimenomaan erikoissairaanhoidon järjestelyt ja niissä onnistuminen.

Tuleville vuosille ei ole suunniteltu mittavia yksittäisiä investointeja. Suunnitelmissa on pysytellä investoinneissa vuosipoistojen tasolla, jolloin lainarahoitukseen ei tarvitsisi turvautua maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Jos kunta- ja soterakenteisiin liittyvät asiat eivät ole kunnan omissa käsissä, niin omasta päätöksentekokyvystä riippuu täysin, miten asuntotoimen tervehdyttämisessä onnistutaan. Asuntoja oli tyhjiään vuoden 2016 lopussa 15 kpl, vuoden 2017 lopussa 12 ja 2018 lopussa 6. Tavoite on ollut 5–10 asuntoa. Eli askeleita on vielä otettavana. Väestön väheneminen näkyy eritoten vuokra-asuntojen tyhjentymisenä. Tosiasia on, että isoja vuokra-asuntoja on edelleen aivan liikaa todelliseen kysyntään nähden. Yksi tärkeä tavoite saavutettiin, kun Enonkosken Vuokratalot Oy aloitti toimintansa 1.1.2017. Tämä yksinkertaistaa kunnan konsernirakennetta ja helpottaa asuntotoimen hallintaa ja päätöksentekoa ja konsernivalvontaa.

Myös elinkeinotoimessa kunnan toiminnalla ja päätöksenteolla on merkitystä paljonkin. Päätöksenteon yrittäjämyönteisyys on tärkeää uusien työpaikkojen lisäämiseksi ja verotulopohjan parantamiseksi. Nykyinen valtuusto on hyväksynyt kunnan ensimmäisen elinkeinostrategian. Se antaa suuntaa elinkeinotoimen painopistealueiden mukaisesti. Hyviä avauksia on tullut esille esimerkiksi matkailun puolella. Kunnan pitää edistää näitä avauksia mahdollisuuksien mukaan ja samaan aikaan tukea tarpeen mukaan kunnassa jo toimivia yrityksiä. Kunnan päätöksentekijöillä pitää olla rohkeutta kääntää näivettymiskehitys myönteiseksi kehitykseksi.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Enonkosken kunnan konserniohjeen mukaan kunnan omistajapolitiikalla pyritään turvaamaan kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistamaan kunnan pääoman käyttöön, omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä systemaattisuus ja pääomien käytön tehokkuus. Kunnanjohtaja ohjaa kunnan konsernipolitiikkaa kunnanhallituksen alaisena. Hän seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tästä tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Konsernin valvonnan kannalta on oleellista, että kehitetään vuorovaikutusta kunnan konsernijohton, asunto-osakeyhtiön isännöitsijän ja hallituksen välillä sekä raportointia yhtiön tilanteesta esimerkiksi välitilinpäätösten muodossa. Keskeistä asunto-osakeyhtiön osalta on selvittää, missä teknisessä kunnossa asunnot ovat ja päättää, mitä asuntojen osalta tullaan jatkossa tekemään, mikäli asukasluku edelleen jatkaa laskuaan ja asuntoja tyhjenee.

Huomattava osa kunnan toimintakuluista menee sosiaali- ja terveystalouteen. Näiden palveluiden järjestämisen osalta konsernivalvontaa on toteutettu muun muassa työryhmien kautta; perusturvatyöryhmä ja omistajaohjausryhmä. Toisaalta kuntayhtymän hallituksessa on jäsenenä Enonkosken kunnanhallituksen puheenjohtaja, joten konsernivalvonta onnistuu myös tätä kautta.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	vrt 2017 1 000 €	tp 2017 1 000 €
Toimintatuotot	10 151	10 505	10 316
Toimintakulut	-19 928	-20 034	-19 838
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta			
Toimintakate	-9 777	-9 529	-9 522
Verotulot	4 481	4 854	4 854
Valtionosuudet	5 829	5 683	5 683
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	7	27	27
Muut rahoitustuotot	80	76	76
Korkokulut	-14	-31	-31
Muut rahoituskulut	-18	-5	-5
	55	67	67
Vuosikate	588	1 075	1 082
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-843	-787	-787
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät	5	-16	-16
Tilikauden tulos	-250	272	279
Tilinpäätössirrot	1	-1	
Tilikauden verot	-1		
Laskennallisest verot	-8	-36	-36
Vähemmistöosuudet			
Tilikauden ylijäämä	-258	235	243

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut %	50,9	52,4	52,0
Vuosikate / Poistot %	69,8	136,6	137,5
Vuosikate, €/as	419	758	763
Asukasmäärä	1 403	1 419	1 419

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	vrt 2017 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	588	1 075
Satunnaiset erät	5	-16
Tilikauden verot	-1	0
Tulorahoituksen korjauserät	-15	26
	<hr/> 577	<hr/> 1 085
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-907	-1 018
Rahoitusosuudet investointimenoihin	94	18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11	175
	<hr/> -802	<hr/> -825
Toiminnan ja investointien rahavirta	-225	260
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-41	
Antolainasaamisten vähennykset		
	<hr/> -41	<hr/> 0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9	14
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64	-66
Lyhytaikaisten lainojen muutos	52	-79
	<hr/> -3	<hr/> -131
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3	16
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-3
Saamisten muutos	469	-876
Korottomien velkojen muutos	39	479
	<hr/> 512	<hr/> -384
Rahoituksen rahavirta	468	-515
Rahavarojen muutos	243	-255
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 324	3 081
Rahavarat 1.1.	3 081	3 336
	<hr/> 243	<hr/> -255
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 212	1 477
Investointien tulorahoitus, %	72,3	107,5
Lainanhoitokate	7,7	11,4
Kassan riittävyys, pv	58	53

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA		2018	vrt 2017	VASTATTAVAA		2018	vrt 2017
		1 000 €	1 000 €			1 000 €	1 000 €
A	PYSYVÄT VASTAAVAT			A	OMA PÄÄOMA		
I	Aineettomat hyödykkeet				Peruspääoma	5 000	5 000
	Aineettomat oikeudet	141	171		Arvonkorotusrahasto		
	Muut pitkävaikutteiset menot	1			Muut omat rahastot	18	19
		<u>142</u>	<u>171</u>		Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 917	6 682
II	Aineelliset hyödykkeet				Tilikauden yli-/alijäämä	-258	235
	Maa- ja vesialueet	785	785			<u>11 677</u>	<u>11 936</u>
	Rakennukset	7 757	8 077	B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 021	800	C	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	Koneet ja kalusto	218	216		Poistoero	0	0
	Muut aineelliset hyödykkeet	15	14		Vapaaehtoiset varaukset	0	0
	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	174	91			<u>0</u>	<u>0</u>
		<u>9 970</u>	<u>9 983</u>	D	PAKOLLISET VARAUKSET		
III	Sijoitukset				Muut pakolliset varaukset	127	141
	Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	39	39	E	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	Osakkeet ja osuudet	549	548		Valtion toimeksiannot	106	79
	Muut lainasaamiset		0		Lahjoitusrahastojen pääomat	25	26
	Muut saamiset	52	10		Muut toimeksiantojen pääomat	6	5
		<u>640</u>	<u>597</u>			<u>137</u>	<u>110</u>
	Pysyvät vastaavat yhteensä	10 752	10 751	F	VIERAS PÄÄOMA		
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I	Pitkäaikainen		
	Valtion toimeksiannot	83	58		Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	787	930
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5	6		Ostovelat	8	
		<u>88</u>	<u>64</u>		Liittymismaksut ja muut velat	1	
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT				Laskennalliset verovelat	93	85
I	Vaihto-omaisuus					<u>889</u>	<u>1 015</u>
	Aineet ja tarvikkeet	40	39	II	Lyhytaikainen		
	Keskeneräiset/Valmiit tuotteet	9	11		Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	295	155
		<u>49</u>	<u>50</u>		Lainat julkisyhteisöiltä		
II	Saamiset				Lainat julkisyhteisöiltä		
	Pitkäaikaiset saamiset				Saadut ennakot		38
	Muut saamiset				Ostovelat	1 300	1 160
	Siirtosaamiset				Liittymismaksut ja muut velat	124	113
	Lyhytaikaiset saamiset				Siirtovelat	1 218	1 301
	Myyntisaamiset	1 015	1 008		Laskennalliset verovelat		
	Lainasaamiset	0	3			<u>2 937</u>	<u>2 767</u>
	Muut saamiset	115	67	Vieras pääoma yhteensä		3 826	3 782
	Siirtosaamiset	423	945	VASTATTAVAA		<u>15 767</u>	<u>15 969</u>
		<u>1 553</u>	<u>2 023</u>	TASEEN TUNNUSLUVUT			
III	Rahoitusarvopaperit			Konsernin omavaraisuusaste, %	74,1	74,9	
	Muut arvopaperit	733	748	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,7	17,8	
IV	Rahat ja pankkisaamiset	2 592	2 333	Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	19,8	18,7	
				Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 659	6 917	
	Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 927	5 154	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 746	4 875	
VASTAAVAA		<u>15 767</u>	<u>15 969</u>	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	1 082	1 085	
				Konsernin lainat, €/asukas	771	765	
				Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0	
				Kunnan asukasmäärä 31.12.	1 403	1 419	

5. Tilikauden tuloksen käsittely

5.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus esittää, että tilikauden alijäämä 255 162,54 euroa siirretään edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

6. Kunnan toiminnan kehitys

6.1 Strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2018

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2018	Mittari/tavoitetaso	Toteuma 31.12.2018
Joustava ja nopea palvelujen saanti	Palvelut asiakkaalle tavoiteajassa ja säännösten edellyttämällä tavalla	Asioiden käsittely välittömästi tai enintään 1,5 kuukaudessa	Toteutunut
Vakaa kuntatalous	Vuosikate vähintään poistoja vastaava	Poistojen määrä 602 747 euroa	Toteutunut. Vuosikate 338 971 euroa. Poistot 594 644 euroa.
	Kunnan tuloveroprosentti + 1-1,5 % Etelä-Savon keskimääräisestä veroprosentista	Etelä-Savon keskimääräinen veroprosentti on 20,92	Toteutunut (21 %)
	Kuntaorganisaation lainamäärä alenee	Lainamäärä max. 550 euroa/asukas	Toteutunut 0 euroa.
	Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää	Kertynyttä ylijäämää tilinpäätöksessä > 1,8 miljoonaa	Toteutunut, ylijäämää vuoden lopussa 5 863 000 euroa.
	Kunnan vakavaraisuus, alijäämän sietokyky ja kyky selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä	Omavaraisuusaste vähintään 75 % (hyvä tavoitetaso on 70 %)	Toteutunut, 87,9 %
	Kunnan maksuvalmiuden turvaaminen	Kassan riittävyys tilinpäätöksessä >40 päivää	Toteutunut, maksuvalmius 87 päivää.
Kehittyvä elinkeinotoimi	Yritysten investointien ja kuntaan perustettujen yritysten lisääntyminen nykyisestä.	Uusien yritysten / työpaikkojen lisääntyminen vuoden aikana	Uusia yrityksiä 6 kpl ja saman verran työpaikkoja.
	Yritysyhteistyö ja vahvuuksien, yrityspalvelujen sekä osaamiskeskusten hyödyntäminen	Parannetaan yrittäjäyhteistyötä (tapahtumat, yhteismarkkinointi, tapaamiset/kontaktit)	Yhteistyö toimii, mutta suunnitelmallisuus puuttuu.
Elinkeinotoimen tuloksellisuus	Nettotyöpaikkojen lisäys positiivinen	Yksityissektorin nettotyöpaikkojen lisäys /vuosi	Ei luotettavaa tietoa saatavilla.

Maapolitiikka ja kaavoitus	Tehokas maankäyttö	Kirkonkylän asemakaavan tarkistaminen. Pienteollisuusalueen kaavoitus ja hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa Hyypiänniemi-Kangassaari-Jokisivuntien -alueen kehittäminen ja kaavoitus päätökseen.	On edelleen kesken. Mm. selvitystyöt viivästyttäneet. On osa kirkonkylän asemakaavan tarkistamista tekeillä. Etenee yhdessä asemakaavan tarkastuksen kanssa. Tulossa käsittelyyn 2019.
Kunta- ja seutuyhteistyö	Tiivistävä yhteistyö palvelutuotannossa	Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen yhteistoiminnassa Sosterin kanssa Elinkeinopolitiikassa verkostomainen, sidosryhmätyö.	Toteutunut. Pth ja sosiaalipalvelut tuotetaan kuntasopimuksella Yrityspalvelut Oy:n ja seutupöydän kautta.
Oikein mitoitettu ja ammattitaitoan ylläpitävä henkilökunta	Ammattitaidon kohottaminen ja säilyttäminen täydennyskoulutuksella.	Henkilökunnan koulutuspäivät / vuosi	Koulutuspäiviä 3,2 päivää/työntekijä (2,5 ed. vuosi)
Työilmapiiri ja työssä jaksaminen	Työilmapiirin kehittäminen ja työssä jaksamisen edistäminen. Tyky-toiminnan kehittäminen.	TYHY-hanke Sairauspoissaolojen väheneminen tyky-toiminnan avulla kunnan eri yksiköissä	Hanke toteutettiin ja sen tuloksena laadittiin Työhyvinvointi-ohjelma ja kehitettiin välineitä työhyvinvoinnin edistämiseksi ja kartoittamiseksi. Terveysperusteiset poissaolot lisääntyivät 510 päivään edellisen vuoden 322 pv:stä,
Johtaminen ja henkilöstön yhteistyö	Esimiesten ja alaisten työn tavoitteita koskevat kehittämiskeskustelut käytössä kunnan kaikissa yksiköissä.	Työyhteisökysely kerran kahdessa vuodessa Esimiehet käyvät vuosittaiset kehittämiskeskustelut henkilöstön kanssa kunnan kaikissa yksiköissä	Työilmapiirikysely toteutettiin osana hanketta. Jatkossa joka vuosi. Pääosin toteutunut.

Toimielin
Vastuualue
Tulosityksikkö
Vastuuhenkilö

Tarkastuslautakunta
1201 Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava muun muassa valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan on muun muassa huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävä on jaettu selkeästi kahtia: tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä tarkoituksenmukaisuusarviointista vastaa tarkastuslautakunta ja varsinaisesta tilintarkastuksesta ammattitilintarkastaja.

Tarkastustoimen tavoitteena on toimintojen tuloksellisuuden sekä kunnan toiminnan laillisuuden ja julkisen luotettavuuden edistäminen. Tarkastuslautakunta kehittää yhteistyössä hallintokuntien kanssa tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi valtuuston asettamien strategisten päämäärien toteutumista sekä arvioi valtuuston vuosittain asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.
Tavoite toteutui.

Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi valtuustolle vähintään kerran vuodessa.
Tarkastuslautakunta 13.12.2017 § 46 päätti viedä sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi, mutta sidonnaisuusilmoituksia ei ole käsitelty valtuustossa vuoden 2018 aikana.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla (toimintakate):

1201 Tarkastustoimi

	TA 2018	muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP 2017
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-13541	-3500	-20792	3751	122	-13197
Netto	-13541	-3500	-20792	3751	122	-13197

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tarkastuslautakunnan toteutuneet menot olivat yhteensä 20 792 €. Alkuperäinen talousarvio oli 13 451 €. Tarkastuslautakunta haki ja sai talousarviomuutoksena 3 500 € lisää vuoden 2018 menoihin. Muutettu talousarvio oli 17 401 €. Muutettu talousarvio ylittyi 3 751 €. Toteutumaprosentti oli 122,01.

Yliitys johtui tarkastuslautakunnalle kohdennetuista Kunnan Taitoa Oy:n taloushallintopalvelujen menoista, joiden arvo oli yhteensä 6 990 €. Kohdennetut menot ovat 33,6 % tarkastuslautakunnan vuoden 2018 menoista. Tarkastuslautakunta ei pidä menojen kohdennusperiaatetta kohtuullisena, jossa 11 % taloushallintopalvelujen menoista kohdennetaan tarkastuslautakunnalle, kun esim. koko kunnan talousarviomenoista tarkastuslautakunnan menot ovat vain noin 0,1 %.

Tunnusluvut:	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TP 2018
Tarkastuspäivät/vuosi				
kunta	5	5	6	6,8
lautakunnan sihteerintehtävät			3	4,8
konserni	3	3	3	1,4
henkilöstö	1	1	1	1

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuualue	1300 Yleishallinto
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnanvaltuusto huolehtii kunnallisen demokratian toteuttamisesta ja määrittelee kunnan palvelutason ja antaa yleiset puitteet toiminnalle sekä määrittelee kunnan toiminta-ajatuksen.

Kunnanhallitus huolehtii kunnan toimintojen yhteensovittamisesta sekä ohjaa vastuualueita niiden palvelutuotannossa. *Keskustoimisto* luo edellytykset kunnan ylimmän luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon sekä kunnan koko organisaation tulokselliselle työskentelylle, vastaa keskitetyistä hallintopalveluista sekä edistää kunnan toiminta-ajatuksen ja vastuualueiden valitsemien kehittämistavoitteiden toteutumista.

Asuntotoimi huolehtii asumisolojen kehittamisestä asukkaiden asumistarpeita vastaaviksi sekä vuokra-asuntokannan asuttuna pitämisestä taloudellisesti ja kannattavalla tavalla kunnan resurssit huomioiden.

Muu yleishallinto käsittää eri toimikunnat, Savonlinnan Seudun kuntayhtymän, Etelä-Savon maakuntaliiton, Suomen Kuntaliiton, Kunnallisen työmarkkinalaitoksen, eri yhdistysten jäsenyydet, pää- ja luottamusmiestörvaokset, yhteisöavustukset, nuorten ensiasunnon korkotuen ja verotuksen kustannukset.

Vastuualueen kustannuspaikat ovat

- valtuusto (1310)
- hallitus (1320)
- vammaisneuvosto (1350)
- vanhusneuvosto (1350)
- keskustoimisto (1340)
- asuntotoimi (1350)
- muu yleishallinto (1350)
- sosiaaliasiamiestoiminta (1350)
- elinkeino, markkinointi ja kehittäminen (1900)

Sitovat tavoitteet:

1. Asioiden joustava ja nopea käsittely	Mittarit/tavoitetaso
2. Henkilöstön osaaminen on ajantasaisista	Käsittelyaika
3. Henkilöstö on motivoitunutta	Koulutuspäivät
4. Toiminta on taloudellista ja tapahtuu vahvistetun toimintakatteen puitteissa.	Työtyytyväisyyskysely
Vuoden 2018 toimintakate

Toteuma:

1. Kunnanhallitukseen menevien asioiden käsittelyaika on maksimissaan kolme viikkoa kokousrytmin mukaan. Muissa asioissa päätöksentekoon menevien asioiden käsittely alkaa joustavasti 1–3 pv:n kuluessa. Dynastiasianhallintajärjestelmästä tulemmme saamaan asioiden läpimenoajan, kunhan käyttäjät oppivat oikean käytön.
2. Henkilöstö on voinut osallistua oman alansa koulutuksiin määrärahojen puitteissa. Koulutuspäivät summataan tilinpäätökseen.
3. Työtyytyväisyyskysely maaliskuussa, jonka mukaan tulokset ovat parantuneet edellisestä vuodesta.
4. Toimintakate näyttää olevan ylittymässä. Johtuu huonosta tulokertymästä. Mm. hankemäärärahoja ei ole vielä tilitetty.

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla :

1300 Yleishallinto

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP2017
Tuotot	72286	0	60121	12165	83,2	38862
Kulut	-760405	0	-675214	-85191	88,8	-741844
Netto	-688119	0	-615093	-73026	89,4	-702982

Perustelut:

Asuntotoimessa on huomioitu asunto-osakeyhtiöiden fuusioiminen kiinteistöosakeyhtiöön vuoden 2017 alusta. Sekä vuokratulot että -menot on vähennetty talousarvioesityksessä.

Vuoden 2017 talousarviossa on huomioitu kuntavaalit ja taloussuunnitelmassa 2018 presidentinvaali ja vuoden 2019 taloussuunnitelmassa eduskuntavaalit sekä europarlamenttivaalit.

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	TP 2018
• kunnanjohtaja	1	1	1
• kirjanpitäjä	0,6	0	0
• toimistosihteerit	1,7	1,7	1,7
• hankekoordinaattori		0,6	0,6
	3,3	3,3	3,3

Yleishallinnon määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2017	TA 2018	TA-muutos	Käyttö 31.12.2018	Poikkeama	Käyttö- %
Asukasluku	1 419	1 449		1 403		
Toimintatulot/€	266 487,61	314 386		240 560	-73 826	76,5
Toimintakulut/€	-7 556 876,95	-6 944 076	-350 000	-7 424 667	-130 591	101,8
Toimintakate/€	-7 290 389,34	-6 629 690	-350 000	-7 184 107	-204 471	102,9
€/asukas	5 137,70	4 575,36		5 120,53		

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuualue	1800 Maankäytön hallinta
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Toiminnan tarkoituksena on pitää kunnan metsät kunnossa ja tuottaa toimintatuottoa kunnan tarpeisiin.

Toiminta tapahtuu kunnanhallituksen alaisuudessa siten, että kunnanhallitus päättää metsän ja tonttien myynnistä. Tekninen toimi vastaa käytännön toimenpiteistä ja metsänhoitopalvelut hankitaan ostopalveluina.

Kunnan metsämaan pinta-ala on yhteensä 950,6 hehtaaria. Metsäsuunnitelma on valmistunut 27.12.2011. Suunnitelman tavoitteena ovat kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkuutulot.

Toiminnan painopistealueet

1. Metsäsuunnitelman mukaiset hoitotoimenpiteet, puunmyynnissä puumarkkinatilanne huomioidaan.
2. Kaavoitettujen alueiden tonttien myynti. Muualla määräaloja.
3. Asemakaavan tarkistaminen ja uusien tonttien myynti (mm. taajama-alue)

Sitovat tavoitteet:

1. Metsänhoitotyöt suoritetaan suunnitellusti ja ajallaan.
2. Puunmyyntiä kestäväällä tavalla, pyritään vakaaseen tuottoon.
3. Tontin myyntiä tehostetaan uusien kaavoitettavien alueiden myötä

Mittarit/tavoitetaso:

Metsäsuunnitelman mukaan
Puunmyyntitavoite 170 000 €
Toteutuneet kaupat

Toteuma:

1. Yhteistyö metsänhoitoyhdistyksen kanssa sujuu hyvin ja toimenpiteet tehdään suunnitellusti. Myös hoitotöiden kustannuksista saadaan tieto ennakkoon.
2. Myyntitulot olivat vain 49 % suunnitellusta.
3. Leirimajan alueelta on tehty kaksi vuokrasopimusta. Asemakaavan tarkistuksessa taajama-alueelle tulee uusia tontteja myyntiin. Samoin Kangassaaren kaavoitus etenee ao. alueena.

Tulosalueen sitovuus on muuttunut. Sitä seurataan edelleen omana osastonaan, mutta se ei ole enää valtuustoon nähden sitova, vaan tavoitteellinen.

Määräraha-aulukko, ei sitova:

1800 Maankäytön hallinta

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP2017
Tuotot	242100	0	89981	152119	37,2	210641
Kulut	-61934	0	-40685	-21249	65,7	-38009
Netto	180166	0	49297	130869	27,4	172632

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Puunmyynti	209 688	170 000	84 099
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	70 000	0

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuualue	1900 Työllisyyden hoito
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Toiminta toteutetaan kunnanhallituksen alaisuudessa siten, että kunnan johtoryhmä valmistelee työllisyysmäärärahoihin rahoitettavien töiden suunnitelman talousarviovuodelle ja toimistosihteerin tekee muun muassa palkkatukilivitykset ja neljännesvuosittain lisätukihakemukset. Kukin hallintokunta on budjetoitu työllistettävien palkkakustannukset ja palkkatukitulot osaltaan.

Kunnan työllisyydenhoidon painopiste säilyy edelleen perinteisessä palkkatuetussa työllistämässä. Työllistettyjen työaika on pääsääntöisesti 85 % normaalityöajasta. Tukijakson pituus määritellään tehtävän vaatimusten mukaan työvoimaviranomaisten asettamien rajojen puitteissa.

Työllisyydenhoidon määrärahasta katetaan palkkatukityöllistämisen palkkakustannusten ohella lähinnä pitkäaikaistyöttömien työllistymiseen ja valmentamiseen tähtäävien projektien (Portaat*, Koski-paja) ja työvoiman palvelukeskuksen kunnan rahoitusosuudet. Kunnan osuus Koski-pajan kustannuksista koostuu kuntaosuudesta ja kuntalisästä, joiden lisäksi Koskipaja laskuttaa kunnan toimialoille työpanoksesta työntekijöidensä tekemän tuntimäärän mukaisesti. Työllisyysmäärärahojen toteutumista seurataan talousarvion seurantaraportoinnin yhteydessä.

Toiminnan painopistealueet:

1. Kunnan työllisyyden edistäminen, painopisteenä erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen ja ehkäisy
2. Kunnan työttömyysprosentin alentaminen yhteistyössä työvoimatoimiston, työllistämishankkeiden ja sosiaalitoimen kanssa
3. Toiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen yhteistyössä työllisyyttä edistävien hankkeiden kanssa

Sitovat tavoitteet:

Mittarit/ tavoitetasot

1. Pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden (nuorten yhteiskuntatakuu) vähentäminen. Työttömyysluvut
2. Kunnan työllisyydenhoitoon valmistellaan oma toimintaohjelmansa vuodelle 2018.

Toteuma:

1. Sekä pitkäaikaistyöttömyys (19→18), että nuorisotyöttömyys (8→6) laskeneet vuoden takaisesta. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on laskenut 13,4 prosentista 9,4 prosenttiin. Keskimäärin työttömiä työnhakijoita vuodenaikana Enonkoskella oli 67 henkilöä; 11,5 % työvoimasta (586).
2. Oman mallin valmistelu tehdään syksyllä 2018 ja toteuttaminen 2019 alkaen. Työnsuunnittelijan toimi täytetään keväällä 2019.

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

1900 Työllisyyden hoito

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP2017
Tuotot	0	0	17045	-17045	*****	634
Kulut	-173633	0	-196787	23154	113,3	-165783
Netto	-173633	0	-179742	6108	103,5	-165149

Perustelut:

Palveluiden ostomäärärahaa (mm. hankkeet ja Nutu:n määräraha) on pienennetty tilinpäätöksen ja toteuman perusteella. Toimintakatteen nousu johtuu työmarkkinatuen kuntaosuudesta, kun se on aiemmin ollut sosiaalitoimen määrärahoissa. Lisäksi hankekoordinaattorin palkkakustannuksista 40 % n. 15 000 euroa on budjetoitu tähän.

Poikkeamat:

Talousarviomääräraha on ylittynyt, koska velvoitetyöllistettyjä oli ennakoitua enemmän ja työmarkkinatuen kuntaosuus oli arvioitua suurempi.

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuualue	2000 Terveystoimi
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiiri (Sosteri) järjestää/tuottaa kuntaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, kasvatus- ja perheneuvolatoiminnan sekä A-klinikka- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut, sekä sosiaaliamiehen palvelut. Lisäksi Sosteri tuottaa sosiaalitoimen ostopalvelut, jotka on budjetoitu kunnan talousarviossa omalle tulosalueelleen. Sosteri tuottaa perusterveydenhuollon palvelut Enonkosken terveysasemalla oman toimintana palvelusopimuksen mukaisesti 1.1.2017 alkaen. Sosterin asiakkailta on mahdollisuus käyttää myös muualla tarjolla olevia kuntayhtymän palveluja. Yhteispäivystys on keskitetty keskussairaalalle. Perusterveydenhuollon kustannukset koostuvat Sosterin kuntalaskutuksesta (asiakaspalvelujen osto), sekä Kuel-maksuista. Kuntalaskutus tapahtuu todellisen käytön mukaisesti vahvistetuilla kuntalaskutushinnoilla.

Palvelusopimuksen mukaisesti tk-lääkärin vastaanotto on neljänä päivänä viikossa ja hammaslääkärin kahtena. Hoitajien vastaanottoaikoja voi saada jokaisena arkipäivänä. Sopimuksella tavoitellaan lähipalvelujen saatavuuden pysymistä hyvällä tasolla ja tätä kautta esikoissairaanhoidon menojen hallintaa.

Sosteri on omassa toiminnassaan lähtenyt kehittämään kovasti prosessejaan. Visiona on; jonottamatta hoitoon ja hoidosta kotiin. Perusterveydenhuollon painopisteenä tällöin on nopea hoitoon pääsy ja hoitoprosessin eteneminen. Kiireellisen hoidon prosessissa oleellista on nopea hoidon tarpeen arviointi, hoidon ja diagnostiikan viiveetön aloittaminen sekä hoitoprosessin jatkuminen ilman tarpeetonta odotusta. Kuntaorganisaation näkökulmasta pitäisi pystyä arvioimaan kuinka Sosterin prosessit toimivat ja kuinka organisaatio onnistuu omassa tavoitteissaan.

Sitovat tavoitteet:

1. Palvelujen saatavuus ja joustavuus perusterveydenhuollon sopimuksen edellyttämällä tasolla.
2. Nopea hoidon tarpeen / ongelman havaitseminen, hoitoon pääsy ja diagnostiikka sekä mahdollisimman viiveetön hoitokokonaisuus (mittareina ajanvarauksen nopeus ja läpimenoajat / Sosteri).
3. Asiakastytyväisyys
4. Päivystyksen läpimenoaika lyhyt (max 2 h).
5. Erikoissairaanhoidon kustannuskehityksen taittaminen ja palvelujen tuottaminen taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Toteuma:

1. Perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden saatavuus on ollut hyvä. Palvelut ovat toteutuneet sopimuksen mukaisesti lukuun ottamatta äkillisiä poissaoloja. Osana vuotta suuhygienistin palveluita on ollut tarjolla sovittua vähemmän, mutta kuitenkin kysyntään on pystytty vastaamaan.
2. Hoidon tarve on voitu selvittää nopeasti. Uusi puhelinjärjestelmä takaa takasisinsoiton asiakkaalle samana päivänä.
3. Asiakastytyväisyyttä mitataan Enonkoskella jatkuvasti; asiakastytyväisyys on 95 %.
4. Päivystyksen läpimenoaika on toiminnan kehittämisen myötä nopeutunut. Mittaaminen ja sen luotettavuus on vuoden aikana parantunut ja lopulliset tulokset voidaan raportoida vuoden lopussa.
5. Erikoissairaanhoidon kustannuskehitykseen on kiinnitetty huomiota ostopalveluprosessin ja maksusitoumus-käytännön kehittämisellä siten, että ennustettavuus ja kustannustietoisuus saadaan paremmalle tasolle.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

2000 Terveystoimi

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP 2017
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-3356062	-150000	-3627487	121425	103,5	-3846698
Netto	-3356062	-150000	-3627487	121425	103,5	-3846698

Perustelut:

Terveystoimen määrärahaa on arvioitu vuoden 2016 toteuman ja vuoden 2017 arvioiden palvelujen käytön mukaisesti. Perusterveydenhuoltoon on arvioitu hyvin pientä nousua (7 898 euroa) ja erikoissairaanhoidossa 1,6 %:n (35 901 euroa) nousua.

Tunnusluvut, toimintakate:	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Perusterveydenhuolto	-1 190 871,31	-1 038 493,00	-1 046 391,00
Erikoissairaanhoito	-2 302 158,34	-2 273 770,00	-2 309 671,00

2010 Perusterveydenhuolto

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP2017
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-1046391	-50000	-1114720	18329	101,7	-1162638
Netto	-1046391	-50000	-1114720	18329	101,7	-1162638

2020 Erikoissairaanhoito

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	TP2017
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-2309671	-100000	-2512766	103095	104,3	-2684060
Netto	-2309671	-100000	-2512766	103095	104,3	-2684060

Toimielin	Kunnanhallitus
Vastuualue	2100 Sosiaalitoimen ostopalvelut
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Sosteri tuottaa ostopalveluna kuntalaisten tarvitsemat sosiaalityön, vanhustenhuollon ja vammaisten palvelut, edistää kuntalaisten selviytymistä arjessa ja antaa riittävä sosiaalinen ja taloudellinen turva eri elämäntilanteissa eläville enonkoskelaisille.

Sosteri kehittää voimakkaasti palveluprosessejaan. Asumis- ja hoivapalvelujen toiminnalliset painopisteet vuodelle 2018 ovat:

- prosessien ja palveluketjujen toimivuutta kehitetään edelleen
- suunnitellaan ja kehitetään järjestyhteistyönä ikäihmisten matalankynnyksen palveluja
- asiakkaan toimintakykyä edistävää kuntouttavaa kotihoitoa ja palveluasumista kehitetään edelleen
- uusia palvelumalleja kehitetään osana maakunnallista kärkihanketta (perhehoito)
- asiakaspalaute ja asiakastyytyväisyys kyselyt ohjaavat palveluiden kehittämistä.

Sosiaalitoimen ostopalvelujen kustannuspaikat ovat:

- asumispalvelut (2100)
- perhetyö (2110)
- lastensuojelu (2120)
- vammaispalvelut (2130)
- päihdehuolto (2140)

Sitovat tavoitteet:

- Kotihoidon toimintaa kehitetään ja vahvistetaan osana vanhusten palvelurakennemuutosta
- 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä 88 % asuu kotona itsenäisesti, 14 % säännöllisen kotipalvelun piirissä
- 75 vuotta täyttäneistä 6 % on omaishoidon tuen piirissä
- palveluasumisessa tavoitetila vuoden 2017 loppuun
tehostetun palvelun asuminen (tpa) 31 --> 24
intervalli 4 --> 9-10
palveluasuminen (pa) Vellamo 7 --> 7
- aikuissosiaalityössä lähipalveluna sosiaalityöntekijä tai -ohjaaja 3 pv/vko, palveluohjaus keskitettynä 5 pv/vko
- ennaltaehkäisevä, moniammatillisesti verkottunut työ lapsiperheissä
- vammaispalveluissa keskitetyt, erityistyöntekijän palvelut

Toteuma:

- kotihoidon toimintaa Enonkoskella on vahvistettu
- 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä 88 % asuu kotona itsenäisesti
- 75 vuotta täyttäneistä 6 % omaishoidon tuen piirissä
- palveluasumisen tavoitetila vuoden 2019 loppuun: tpa 29 paikkaa ja intervalli 6 paikkaa; paikkoja käytetään joustavasti paikkatilanteen ja tarpeen mukaan
- Vellamo on ollut normaalissa vuokra-asuntokäytössä vuoden 1.1.2018 alkaen
- aikuissosiaalityössä lähipalveluna sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja toteutunut 2 pv / viikko
- ennaltaehkäisevä, moniammatillisesti verkottunut työ lapsiperheissä toteutunut
- lastensuojelussa ja vammaispalveluissa keskitetyt, erityistyöntekijän palvelut

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

2100 Sosiaalitoimen ostopalvelut

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017
Tuotot	0	0	73413	-73413	*****	16350
Kulut	-2592042	-200000	-2884495	92453	103,3	-2764543
Netto	-2592042	-200000	-2811082	19040	100,7	-2748193

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	200 Sivistyslautakunta
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää hallintosäännössä määritellyllä tavalla koulun, kuljetusten/liikennöinnin, iltapäivätoiminnan, lastenpäivähoidon ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa kehittää alaisia toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimuksiin nähden. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiselle ja muulle kehittämiselle huolehtimalla lastenpäivähoidon ja peruskoulutuksen järjestämisestä, kirjastotoimesta, joukkoliikenteen järjestämisestä sekä 1. ja 2. vuosiluokkien sekä erityisopetukseen otettujen lasten iltapäivätoiminnasta.

Sitovat tavoitteet

Palvelut säilytetään laadukkaina ja niitä kehitetään kuntalaislähtöisesti siten, että se on suunnitelmallista ja kustannustietoista. Päätettäviksi tulevista asioista keskustellaan etukäteen ja päätöksenteko pidetään sujuvana. Sivistystoimea kehitetään ulkopuolisen rahoituksen turvin ja huomioidaan hankerahojen mahdollinen väheneminen. Palveluiden taso pyritään säilyttämään siten, etteivät kokonaiskustannukset juurikaan nouse.

Toteutuma

Koululaiskuljetukset kilpailutettiin keväällä 2018. Sopimukset ovat kolmivuotiset yhden vuoden optiolla. Koski tietovaranto otettiin käyttöön myös keväällä (Koski kerää yhteen tiedot kunkin oppijan koulutuksesta yksittäisestä opintosuorituksesta suoritettuihin tutkintoihin asti. Palvelu sisältää myös tiedot opinto-oikeuksista sekä suoritettujen tutkintojen keskeisistä sisällöistä ja osaamisvaatimuksista. Tiedot ovat Koski-palvelussa turvallisesti tallessa ja kansalaiset voivat selata omia tietojaan).

Sivistystoimessa on saatu ulkopuolista rahoitusta seuraaviin hankkeisiin, koulunkehittämisestä 5 000 (v. 2018) €, tutoropettajien toimintaan ja kouluttautumiseen 6 400 € (2018-2019), esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin 15 000 € (2018-2019), liikkuva koulu ohjelmaan 4 000 € (lv 2017-2018), kirjan koodi koululaisille (2017-2018) 1 900 € ja lasten päiväleiriin 2 500 € (kesä2018). Hankerahoja käytettiin vuoden 2018 aikana yhteensä 25 107,26 €.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu 2018

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Toimintatuotot	394249	445906	-51657	113,1	416589	416589
Myyntituotot	308501	331344	-22843	107,4	290336	290336
Maksutuotot	69000	71873	-2873	104,2	80015	80015
Tuet ja avustukset	16748	42690	-25942	254,9	46159	46159
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	80	80
Toimintakulut	-2611239	-2442585	-168654	93,5	-2395982	-2395982
Henkilöstökulut	-1418755	-1377920	-40835	97,1	-1306716	-1306716
Palkat ja palkkiot	-1148904	-1107162	-41742	96,4	-1059243	-1059243
Henkilösivukulut	-269851	-270758	907	100,3	-247473	-247473
Eläkekulut	-239126	-242429	3303	101,4	-228358	-228358
Muut henkilösivukulut	-30725	-28330	-2395	92,2	-19115	-19115
Palvelujen ostot	-574888	-506694	-68194	88,1	-496276	-496276
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121220	-132855	11635	109,6	-117295	-117295
Avustukset	-70000	-54610	-15390	78	-66626	-66626
Muut toimintakulut	-426376	-370505	-55871	86,9	-409068	-409068
Toimintakate	-2216990	-1996679	-220311	90,1	-1979392	-1979392
Vuosikate	-2216990	-1996679	-220311	90,1	-1979392	-1979392
Tilikauden tulos	-2216990	-1996679	-220311	90,1	-1979392	-1979392
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2216990	-1996679	-220311	90,1	-1979392	-1979392

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumisaikataulu
Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.	1	Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä.	On hoidettu.	Kuukausittain
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imagokysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskujetukset yhden liikenneyrittäjän hallussa.	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	
Kirjaston ja koulunkeittöön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikaohjelmien ja joustaamisella ja tiedossa on molemmissa työyksiköissä yksi henkilö, joka hallitsee työtehtävät.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu, jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	1	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu.	

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	210 Peruskoulutus
Tulosityksikkö	Enonkosken koulu, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Enonkosken koulu kannustaa oppimaan sekä kasvattaa aktiivisia yhteiskunnan jäseniä ammattiaan arvostavan henkilökunnan avulla. Enonkosken koulu on yhtenäiskoulu käsittäen luokat 0–9. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja erityisenä tukena. Palveluiden järjestämisessä huomioidaan kuntatalous, harkinnanvaraisten hankeavustusten väheneminen ja pienenevät ikäluokat. Fyysisesti koulu sijaitsee kahdessa eri rakennuksessa samassa pihapiirissä. Iltapäivätoimintaa tarjotaan esiopetuksen tiloissa koulupäivien jälkeen. Oppilaat saavuttavat hyvät valmiudet jatko-opintoja ja ammatin valintaa varten. Koulun arvot kiteytyvät seuraaviin sanoihin: Turvallisuus, terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, avoimuus, luotettavuus.

Sitovat tavoitteet:

Opetusryhmien keskipöytä pyritään pitämään noin 15 opp./ryhmä. Koulukiusaamiseen puututaan välittömästi. Oppilaille tarjotaan riittävästi tehostettua ja erityistä tukea koko koulunkäynnin ajaksi. Oppilashuolto pidetään toimivana. Oppimateriaaleja ajanmukaistetaan ja tietoyhteiskunnan kasvaviin vaatimuksiin vastataan. Wilman käytöllä parannetaan huoltajien ja koulun yhteydenpitoa. Ulkopuolista rahoitusta käytetään vähintään 5 000 € koulun kehittämiseen. Enonkosken koululla on voimassa oleva strategia vuosille 2014–2017, jota päivitetään säännöllisesti. Opetuksessa painotetaan seuraavia asioita: Työilmapiirin kehittäminen, oppilaiden liikkumisen ja lukemisen lisääminen, sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien juurruttaminen koulun toimintaan. Yhteistyötä tehdään mm. päivähoiton, terveydenhoidon ja sosiaalitoimen kesken. Henkilökunnalle tarjotaan koulutusta vähintään 2 pv / hlö. Työssä jaksamista tuetaan tyky-toiminnalla ja vuorovaikutuksen parantamisella. Kehityskeskustelut käydään jokaisen henkilökuntaan kuuluvan kanssa. Henkilökunnan kokoukset pidetään vähintään kerran viikossa.

Toteuma 31.12.2018:

Opetusryhmien keskipöytä on noin 15,8 opp./ryhmä. Koulukiusaamiseen on puututtu välittömästi. Oppilaille on tarjottu riittävästi tehostettua ja erityistä tukea. Elokuusta 2017 lähtien alkuopetuksessa on työskennellyt kaksi uutta koulunkäynnin ohjaajaa. Lisäksi elokuussa 2018 koulussa on aloittanut samanaikaisopettaja, joka on apuna lähinnä luokkien 1-2 opetuksessa. Oppimateriaaleja on uudistettu voimakkaasti, erityisesti oppikirjoihin ja sähköisiin oppimateriaaleihin on panostettu uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Myös oppimispelien ja tietoteknisiä laitteita on hankittu. Uuden opetussuunnitelman mukaiset todistukset ovat käytössä luokilla 1-9. Ulkopuolista hankerahoitusta on käytetty 23 526,97 €.

Oppilaiden liikkumista on lisätty mm. seuraavilla toimenpiteillä: Tammisählyturnaus koko koululle, SaPKo käynyt tammikuussa liikuttamassa eskareita ja ykkösiä, la 17.2. oli koko perheen talviulkoilupäivä, pe 23.2. pidettiin talviulkoilupäivä Oravissa luistellen ja pienemmät oppilaat olivat koulun lähimaastossa, laskettelupäivät 4-9 – luokille maaliskuussa, Sankari-vesti 13.3., uintikäynnit kaikille luokille huhti-toukokuussa sekä luokkien usean viikon liikkumiskisa, jonka voittajat saivat palkinnoksi päivän Tanhuvaarassa toukokuun lopulla. Lisäksi kolme henkilöä kävi liikuntaseminaarissa Jyväskylässä sekä kaksi tutustumassa Liikkuva koulu –toimintaan Lahden seudulla. Syksyllä on ollut perinteiset yleisurheilukisat la 8.9., Tanhuvaaran opiskelijoiden koululla järjestämä toimintapäivä 18.10.

Lukemista on lisätty mm. seuraavilla toimenpiteillä: Sanomalehtiweek tammikuun lopulla, kirjavinkkausta kaikille oppilaille huhtikuussa sekä kirjailijavieras huhtikuussa luokille 5-9. Keväällä aloitettiin ”koko koulu lukee” – tapahtumat, joissa yhden oppitunnin ajan koulun kaikki luokat ja aikuiset lukevat omaa kirjaa. 15.-16.10. on järjestetty kirjastolla 1-9 -luokille lukuvinkkausta.

Muita tavanomaisesta poikkeavia koulupäiviä ovat aiheuttaneet esim. Mullankaivajat Saimaalla –hanke, joka huipentui 7. ja 9. luokan suorittamiin neljän päivän arkeologisiin kaivauksiin Kotkuinniemiessä elokuussa. Lisäksi Pelitukiprojekti piti rasteja yläkoululaisille, Rantasalmen nuorisoteatterissa kävivät 6-9 –luokat sekä keväällä Lustossa vieraili useampi luokka. Marraskuussa on koululla ollut alakoululle suunnattu planetaario yhden koulupäivän sekä 8.-9.-luokat osallistuivat valtakunnalliseen teknologiatietäihin käymällä Norellolla ja Sami-edun työpajoissa. Syksystä alkaen on järjestetty monialaisen oppimisen päiviä: 3.10. pelastus- ja turvallisuuspäivä, jossa oli läsnä mm. poliisi ja pelastuslaitos sekä SPR. 8.11. järjestettiin puhtauden ja terveyden teemapäivä ja 7.12. joulun liittyvien arjen taitojen päivä.

Kehityskeskustelut on käyty jokaisen henkilökuntaan kuuluvan kanssa tammi-maaliskuussa. Henkilökunnan kokoukset on pidetty viikottain.

Iltapäivätoimintaa tarjottiin eskari-tokaluokkalaisille, toimintaan osallistui 21 lasta. Kesällä järjestettiin päiväleiri heti koulun loppumisen jälkeen juhannukseen saakka. Leirille osallistui 19 lasta.

Koulunkeittiö valmisti ateriat sekä päiväkodille että koululle, aterioiden määrä 40 791,75 (sisältää myös välipalat), kulut toiminnasta olivat 162 948,54 €, joten aterian hinnaksi jää 3,99 € (alviton).

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu 2018

	Toteutunut			Tot %	Toteutunut	
	Ta 2018	2018	Jäljellä		2017	TP2017
Toimintatuotot	326891	371564	-44673	113,7	338360	338360
Myyntituotot	308251	331093	-22842	107,4	289064	289064
Maksutuotot	9000	9910	-910	110,1	9730	9730
Tuet ja avustukset	9640	30560	-20920	317	39566	39566
Toimintakulut	-1823051	-1733971	-89080	95,1	-1691731	-1691731
Henkilöstökulut	-946494	-943536	-2958	99,7	-874969	-874969
Palkat ja palkkiot	-777353	-763799	-13554	98,3	-714715	-714715
Henkilösivukulut	-169141	-179737	10596	106,3	-160254	-160254
Eläkekulut	-148302	-160010	11708	107,9	-147257	-147257
Muut henkilösivukulut	-20839	-19727	-1112	94,7	-12998	-12998
Palvelujen ostot	-435039	-380230	-54809	87,4	-391763	-391763
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94940	-109909	14969	115,8	-94003	-94003
Muut toimintakulut	-346578	-300296	-46282	86,6	-330996	-330996
Toimintakate	-1496160	-1362408	133752	91,1	-1353371	-1353371
Vuosikate	-1496160	-1362408	133752	91,1	-1353371	-1353371
Tilikauden tulos	-1496160	-1362408	133752	91,1	-1353371	-1353371
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1496160	-1362408	133752	91,1	-1353371	-1353371

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	Toteutuma 31.12.2018
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
luokanopettaja	5+1 ma	6	5+1 ma
lehtori	5 (joista 1 vv)	4	4
erityisopettaja	2	2	1+2 ma (yksi 67 %),
koulunkäynnin ohjaaja	3 (joista 1 ma)	4 (joista kaksi ma)	4 (joista kaksi ma, 54,19 % ja 85 %)
koulunkäyntiavustaja	0	1	1
ruokapalveluvastaava	1	1	1 (50%)
ruokapalvelutyöntekijä	1	1	2 (joista toinen yhd. pk:n kanssa 25 % ja toinen 50 %)
ravitsemustyöntekijä		1	1

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	220 Muu koulutus
Tulosityksikkö	Kansalaisopisto, musiikkiopisto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa.

Puruvesi-opisto ja Linnalan opisto yhdistyivät 1.1.2016. Linnalan opisto antaa perinteisellä ja toisaalta joka vuosi uusiutuvalla kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikkiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa 927 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry, jonka hallitus toimii myös musiikkiopiston johtokuntana. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso.

Sitovat tavoitteet: Linnalan opiston kanssa on solmittu toistaiseksi voimassa oleva sopimus, johon on kirjattu, että Linnalan opisto sitoutuu järjestämään opetusta Enonkoskella keskimäärin vuosittain vähintään 580 tuntia, hintaan 22 500 €.

Säilytetään oppilaiden mahdollisuus saada musiikkiopistokoulutusta, pitämällä kymmenen oppilaspaikkaa/vuosi.

Toteutuma: Linnalan opisto on järjestänyt kevätlukukaudella 2018 yhteensä 349 tuntia, kursseilla on ollut 107 opiskelijaa (ei netto-opiskelijamäärä). Syyslukukaudella tunteja on annettu 268, opiskelijoita on ollut 83. Musiikkiopistolla oppilaspaikoista on käytössä seitsemän, oppilaat jakaantuvat PJO ja PT tasoille.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu 2018

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Toimintakulut	-30270	-28112	-2158	92,9	-28046	-28046
Palvelujen ostot	-30270	-28062	-2208	92,7	-28046	-28046
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-50	50	*****	0	0
Toimintakate	-30270	-28112	-2158	92,9	-28046	-28046
Vuosikate	-30270	-28112	-2158	92,9	-28046	-28046
Tilikauden tulos	-30270	-28112	-2158	92,9	-28046	-28046
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-30270	-28112	-2158	92,9	-28046	-28046

Henkilöstö

Enonkoskella yhteyshenkilönä toimii sivistystoimiston toimistos sihteeri.

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	230 Kirjasto
Tulosityksikkö	Kirjasto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma: Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Sitovat tavoitteet: Kirjaston perinteisen roolin lisäksi pyritään vahvistamaan kirjaston roolia kuntalaisten yhteisenä olohuoneena, mihin kuuluu mm. kokoontumisia eri merkeissä, harrastus- ja kerhotoimintaa sekä näyttelyitä.

Eri ikäryhmät samoin muut ryhmittymät pyritään huomioimaan. Näkövammaisille ja mahdollisesti muillekin tarkoitettua Celia-palvelumuotoa neuvotaan käyttöön otossa. Lisäksi Lumme-kirjastojen myötä laajentunut seutulainaus mahdollistaa ikääntyville suunnatun materiaalin monipuolistamisen. Laajempi yhteinen kokoelma on etu myös muille ryhmille kuten opiskelijoille ja lukupiireille, jotka saavat maksutta myös muiden kirjastojen aineistot käyttöönsä.

Koulun kanssa jatketaan monipuolista yhteistyötä. Luokkakäynnit pidetään ennallaan: osalla kerran viikossa, osalla tarpeen mukaan. Mahdollisuuksien mukaan muutakin ohjelmaa.

Kehittää yhteisesti Lumme-kirjastojen toimintaa. Osallistutaan Lumme-ohjausryhmän kokouksiin, lisäksi käydään koulutuksissa 2 pv/henkilö.

Toteutuma: Kirjasto on ollut kuntalaisten kohtaamispaikka erilaisissa merkeissä. Säännöllisesti kokoontuvat käsityökerho Näprääjät (joka toinen torstai) ja kirkonkylän lukupiiri (8 krt). Lisäksi Ihamaniemen lukupiirille pidettiin vinkkausilta kirjoista, jotka he valitsivat luettavaksi vuoden aikana. Ulkopuolisten järjestämiä tapahtumia on ollut "Omaishoiva-kioski", Linnalan käsityöpaja, Linnala pop-up -käsityöpäivä, sanomalehti Itä-Savon kirjastokiertue, Osuuspankin digiopastus-päivä, kulttuuriosuuskunta Vehrän järjestämän näyttelyn avajaiset ja lopettajaiset (Ismo Luukkonen paikalla esittelemässä töitään), Sosterin Nestori-neuvontapiste kolme kertaa. Kirjailijavierailuja oli kaksi: Heikki Loikkanen esitteli Enonkosken historiaa ja kirjaansa "Sirpaleita lasitehtaalta" sekä Vesa Luukkonen Savonlinnan seudun historiaan pohjautuvaa kirjasarjaansa. Lisäksi tarjottiin kuntalaisille Harri Ahosen luento Keski-Skandinaavian vaellusreiteistä.

Näyttelyitä on ollut Linnalan opiston näyttely, Immo Kokin turkisnäyttely ja Kulttuuriosuuskunta Vehrän kanssa yhteistyössä rakennettu Ismo Luukkosen valokuvanäyttely kalliomaalauksista.

Toukokuussa kirjasto-ohjelma Kohan päivitys sulki ohjelman viikoksi mutta kirjasto pidettiin muuten auki. Henkilökunta perehtyi uuteen versioon viikon ajan, lisäksi yhtenä päivänä paikan päällä kävi Savonlinnan kirjastosta neuvomassa Marjo Levänen. 13.4. vieraili Joroisten kirjastosta e-lummeasioissa Sari Järn. Kuopion uuden alueellisen kehittämistehtävän merkeissä kolme ihmistä Kuopion kirjastosta kävi tutustumassa alueensa kirjastoihin, joista Enonkoskella 4.4.

Yhteensä koulutus- ja tutustumispäiviä: Savon kirjastojen verkostoitumispäivä Varkaudessa, Kohtaamisia rivien väleissä –koulutus Mikkeliissä, Toiminnansuunnittelupäivä (Lumme-kirjastojen yhteinen ns. Tosu-päivä) Varkaudessa, etäkoulutuspäivä "Kirjaston rooli digituen antajana", Digitaitojen pienryhmäopastus Savonlinnassa ja Savon kirjastojen esimiesten tapaaminen Rantasalmella. Lumme-ohjausryhmän kokouksissa Liisa kävi kolme kertaa.

Kunnan järjestämiin "Onnellisuus ja merkityksellisyys (työ)elämässä" sekä "kunnan strategianäkemyksiä –esitykseen" osallistuttiin. Lisäksi saatu koulutusta uusien ohjelmien käyttöön kunnan siirrettyä Taitoa:n asiakkaaksi.

Seutulainausta on hyödynnetty laajalti. Kokoelman kasvaminen kattamaan koko Lumme-aineisto kuntalaisten käyttöön on tuonut mahdollisuuksia uudella tavalla eri asiakasryhmien huomioimiseksi. On voitu hankkia koululaisten kirjavinkkauksiin lisäyksiä, lukupiiriläisille samaa kirjaa useampi kappale, isotekstisiä ikääntyville, äänikirjoja ja muuta materiaalia enemmän, tavallisten varauksien myös lisääntyttä tämän myötä huomattavasti.

Koululuokat ovat käyneet tutustumassa kirjastoon, osa luokista säännöllisesti kerran viikossa lainaamassa pulpettikirjat. Huhtikuussa "Kirjan koodi koululaisille" hankkeeseen palkattu vetäjä vinkkasi kaikille luokkasteille kirjoja. Hankerahaa käytetty 1 063,29 €.

Kirjastojen välinen yhteistyö laajeni Savon kirjastojen väliseksi. Yhteinen verkostoitumispäivä oli Varkaudessa, mihin osallistuttiin. Etelä-Savon Lumme-kirjastot muodostavat silti yhteisen kirjastoasiakkuuden kuten ennenkin. Sen sijaan Kuopio sai vuoden 2018 alusta alueellisen kehittämistehtävän, mikä aiemmin kuului Mikkelille.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Tuloslaskelma €

Tammikuu-Joulukuu 2018

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Toimintatuotot	250	2203	-1953	881,1	2046	2046
Myyntituotot	250	250	0	100,1	331	331
Tuet ja avustukset	0	1953	-1953	*****	1635	1635
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	80	80
Toimintakulut	-120184	-107354	-12830	89,3	-112364	-112364
Henkilöstökulut	-56840	-58421	1581	102,8	-54842	-54842
Palkat ja palkkiot	-43612	-46138	2526	105,8	-43840	-43840
Henkilösivukulut	-13228	-12283	-945	92,9	-11001	-11001
Eläkekulut	-12060	-11102	-958	92,1	-10260	-10260
Muut henkilösivukulut	-1168	-1180	12	101,1	-741	-741
Palvelujen ostot	-9330	-8795	-535	94,3	-8390	-8390
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16300	-14442	-1858	88,6	-15564	-15564
Muut toimintakulut	-37714	-25695	-12019	68,1	-33569	-33569
Toimintakate	-119934	-105151	-14783	87,7	-110318	-110318
Vuosikate	-119934	-105151	-14783	87,7	-110318	-110318
Tilikauden tulos	-119934	-105151	-14783	87,7	-110318	-110318
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-119934	-105151	-14783	87,7	-110318	-110318

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	Toteutuma 31.12. 2018
Kirjastovirkailija	1,5	1,5	1,5

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	240 Lasten päivähoido
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää yksittäisen lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus onkin suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään Enonkoskella päiväkotihoidona. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan. Enonkoskella toiminut yksityinen perhepäivähoitaja lopettaa toiminnan vuoden 2017 loppuun.

Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja järjestetään tällä hetkellä ainoastaan päiväkotihoidona. Päiväkodin ryhmät jakautuvat siten, että Pikku-Uikkujen ryhmässä hoidetaan 1-4-vuotiaat lapset ja Koskikarujen ryhmässä 4-6-vuotiaat lapset. Päiväkodissa hoidetaan myös vuorohoitoa tarvitsevat lapset perheiden hoidontarpeiden mukaan (ilta-, viikonloppu- ja yöhoito) ja tarjotaan tarvittaessa aamu- ja iltapäivähoitoa esikoululaisille.

Suunnitelmakauden aikana varhaiskasvatusta kehitetään kokonaisvaltaisesti hyödyntämällä henkilöstön pedagogista erityisosaamista. Varhaiskasvatuksessa on useita erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja siksi onkin tärkeää hyödyntää erityisopettajan osaamista, jota ostetaan Savonlinnan kaupungilta. Varhaiskasvatus toimintaa ohjaa uusi seudullinen (Savonlinna, Enonkoski) varhaiskasvatussuunnitelma, joka on laadittu Opetushallituksen Varhaiskasvatuksen perusteet 2016 asiakirjan pohjalta. Asiakirja edellyttää uusien toimintatapojen käyttöönottoa esimerkiksi toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja pedagogisessa dokumentoinnissa. Tavoitteena on myös lisätä huoltajien ja lasten osallisuutta varhaiskasvatustoiminnassa. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen vuonna 2018 täydennyskoulutuksen avulla.

Sitovat tavoitteet

1. Lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukeminen monipuolisen toiminnan ja leikin avulla lapsen yksilöllisyys huomioiden.
2. Pedagogisen työotteen vahvistaminen toiminnassa. Täydennyskoulutuksesta saadun opin hyödyntäminen.
3. Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta. Ryhmäkohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien noudattaminen. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisen käytännöt yhtenäisiksi. Suunnitelmien toteutumisen arviointi.
4. Lasten erityisen tuen tarpeeseen vastaaminen. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelujen hyödyntäminen tarpeen mukaisesti sekä yhteistyö eri yhteistyötahojen kanssa neuvola, peripake (=perhepalvelukeskus) ym.
5. Asiakkaalle palvelujen saatavuus, päivähoitolain ja -asetuksen mukainen 100 %.
6. Asiakastytyväisyyskysely tehdään joka toinen vuosi, uusi kysely vuonna 2018. Toiminnan kehittäminen kyselyn tulosten pohjalta.
7. Talouden kannalta palvelujen tehokas käyttö, hoitopaikkojen täyttöaste 100 %.
8. Riittävä ja osaava, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö (päivähoitolaki ja -asetus).
9. Lapsen ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen.
10. Päiväkodin toimintakulttuurin ja työhyvinvoinnin kehittäminen edelleen. Sekä lapsille, että aikuisille turvallinen ilmapiiri. Viihtyisyyden lisääminen pihan remontoimalla loppuun saattamisen avulla.

Toteutuma:

Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja järjestetään päiväkotihoidon. Kaikki palveluja hakeneet asiakkaat on sijoitettu päiväkotiin. Näin ollen palvelujen saatavuus on varhaiskasvatuslakien mukaista ja 100 %. Palvelut ovat olleet myös tehokkaassa käytössä eli kaikki hoitopaikat ovat olleet käytössä. Myös perheiden vuorohoidon tarpeisiin ja kysyntään on pystytty vastaamaan.

Päiväkodissa toimii osaava ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö. Vuorohoidon tarve on lisääntynyt huomattavasti, mistä johtuen sijaisia on käytetty enemmän ja lisähenkilöstöä tullaan tarvitsemaan vuoden 2019 alussa.

Osaava henkilöstö on mahdollistanut lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen tukemisen monipuolisen toiminnan ja leikin avulla lapsen yksilöllisyys huomioiden. Päiväkodissa on lisäksi otettu käyttöön Pikku-uikkujen ryhmässä pienryhmätoimintaa, joka mahdollistaa paremmin lasten yksilöllisen huomioinnin ja kehityksen tukemisen. Tavoitteena on laajentaa pienryhmätoimintaa koko päiväkodin toiminnaksi. Uusi 1.9.2018 voimaan tullut varhaiskasvatuslaki (540/2018) vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. Uudet varhaiskasvatuksen nimikkeet otetaan käyttöön Enonkoskella kevään 2019 aikana. Henkilöstö on osallistunut monenlaiseen koulutukseen toimintavuoden aikana ja täydennyskoulututtamista jatketaan edelleen. Koulutusten antia käsitellään säännöllisesti pidettävissä yksikköpalaverissa.

Seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma (Vasu) tullaan päivittämään kevään 2019 aikana vastaamaan uutta varhaiskasvatuslakia ja uusia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita. Vasun mukainen toiminta kehittyy koko ajan ja siihen tarvitaan vielä yhteistä pohdintaa sekä monenlaista koulutusta. Päiväkodissa panostetaan toimintakulttuurin kehittämiseen ja pedagogiseen dokumentointiin, joka tukee pedagogisen toiminnan suunnittelua ja arviointia. Seudullisen vasun mukaista arviointia tullaan kevään 2019 aikana toteuttamaan niin henkilöstön kehityskeskustelujen, asiakaskyselyn kuin ryhmävasujen arvioinnin avulla.

Lasten erityisen tuen tarpeeseen on ostettu varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua Savonlinnan kaupungilta tarpeen mukaan. Tämän on koettu palvelevan yksikön toimintaa ja antavan konsultointia sekä uusia toimintamalleja erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjaamiseen ja kehityksen tukemiseen.

Päiväkodin toimintakulttuurin ja työhyvinvoinnin edistäminen jatkuu yhteistyönä henkilöstön kanssa. Olemme osallistuneet kunnan koko henkilöstön koulutus- ja virkistystilaisuuksiin. Pyrkimyksenämme on luoda lapsille ja aikuisille turvallinen ilmapiiri, josta jokainen työntekijä on omalta osaltaan vastuussa. Pihan remontti on suurelta osin valmis. Myös entisten ryhmistilojen ilmastoinnin parantaminen on mahdollistanut ko. tilojen tehokkaan käytön pienryhmätoiminnassa.

Koko kunnan asukkaille on tehty vuonna 2017 kysely kunnan palvelujen toimivuudesta. Tässä kyselyssä päiväkotia sai hyvät tulokset. Tämän johdosta erillistä asiakaskyselyä ei ole kuluvana vuonna tehty. Toteutamme kyselyn huoltajille ja päiväkodin lapsille keväällä 2019.

Lasten ja huoltajien osallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Lasten ääntä kuunnellaan herkällä korvalla toimintaa suunniteltaessa. Perheiden näkökulmaa ja toiveita kysellään lapsen aloituskeskustelussa ja päivittäisissä keskusteluissa. Toimintakauden aikana järjestetään lasten ja perheiden kanssa yhteisiä tapahtumia, joissa perheille kerrotaan päiväkodin toiminnasta ja annetaan heille mahdollisuus tuoda omia toiveitaan esille. Lisäksi päiväkodilla on oma blogi, joka mahdollistaa paremman tiedonkulun ja vahvistaa huoltajien osallisuutta. Lisäksi käytetään perinteisiä tiedotusmenetelmiä mm. kirjeitä perheille.

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla**Tuloslaskelma €****Tammikuu-Joulukuu 2018**

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Toimintatuotot	67108	69587	-2479	103,7	75942	75942
Myyntituotot	0	0	0	0	941	941
Maksutuotot	60000	61963	-1963	103,3	70285	70285
Tuet ja avustukset	7108	7624	-516	107,3	4717	4717
Toimintakulut	-537094	-477411	-59683	88,9	-484304	-484304
Henkilöstökulut	-364757	-325912	-38844	89,4	-331669	-331669
Palkat ja palkkiot	-287501	-256656	-30845	89,3	-263626	-263626
Henkilösivukulut	-77256	-69256	-8000	89,6	-68043	-68043

Eläkekulut	-69548	-62781	-6767	90,3	-63320	-63320
Muut henkilösivukulut	-7708	-6475	-1233	84	-4723	-4723
Palvelujen ostot	-53294	-48131	-5163	90,3	-37616	-37616
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8800	-7043	-1757	80	-6294	-6294
Avustukset	-70000	-54610	-15390	78	-66626	-66626
Muut toimintakulut	-40243	-41715	1472	103,7	-42099	-42099
Toimintakate	-469986	-407824	-62162	86,8	-408362	-408362
Vuosikate	-469986	-407824	-62162	86,8	-408362	-408362
Tilikauden tulos	-469986	-407824	-62162	86,8	-408362	-408362
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-469986	-407824	-62162	86,8	-408362	-408362

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	Toteutunut 31.12.2018
	9	10	9
lastenhoitaja	4	5	4
päiväkodinjohtaja	1	1	1
lastentarhanopettaja	2	1	2
avustaja, (työllistetty /100 % työaika)	1	1	1
henkilökohtainen avustaja	1	1	0
ruokapalveluvastaava/ravitsemistyöntekijä 75 % (yhdessä koulun kanssa)			1
ruokapalvelutyöntekijä 75 % yhd. koulun kanssa			

Toimielin	Sivistyslautakunta
Vastuualue	280 Sivistystoimen hallinto
Tulosyksikkö	Joukkoliikenne, sivistystoimen hallinto
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma: Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämässä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvelevien. Toiminnan painopistealueet ovat esi- ja perusopetus, erityisopetus, iltapäivätoiminta, kirjasto, lasten päivähoito, joukkoliikenne ja sivistystoimen hallinto.

Sitovat tavoitteet: Tietoteknisten välineiden, oppimateriaalien, kaluston ja opetusvälineiden kuntoon sekä henkilöstön koulutukseen tulee edelleen kiinnittää huomiota seuraavien vuosien aikana. Edetään koulun strategian 2014–2017 mukaisesti. Pyritään siihen, että henkilökunta on oikein mitoitettu, kelpoisuusehdot täyttävä ja kouluttautumalla ammattitaitoaan ylläpitävä. Koulua pyritään kehittämään ulkopuolisen rahoituksen turvin, joskin hankerahat ovat pienemään päin.

Seutulippu hinnoitellaan kohtuulliseksi, tällä hetkellä seutulipun hinta on 73 €. Kesästä 2017 lähtien kunnan omavastuuosuus joukkoliikenteestä on 10 %, koska valtio vähentää määrärahoja. Syksystä 2018 omavastuuosuus nousee 20 %.

Asiointiliikenne yhdistetään koululaiskuljetuksiin mahdollisuuksien mukaan kaikilla koululaiskuljetusreiteillä. Asiointiliikenne hoidetaan myös kutsutaksi menetelmällä Ihamaniemen ja Karvilan suunnista.

Toteutuma: Opettajat ja koulunkäynninohjaajat ovat osallistuneet mm Liikkuva koulu seminaariin, liikunta seminaariin sekä ainekohtaisiin koulutuksiin. Enonkosken koulun kaikki opettajat ovat kelpoisuusehdot täyttäviä viranhaltijoita. Taloushallinnon siirtyminen Taitoalle on vaatinut uusien ohjelmien (Rondo, Trip&Expençe, ESS7, Tane, UDP ja Raindance) ja uusien käytänteiden oppimista. Vardan (varhaiskasvatuksen tietovaranto) käyttöönottoa on käynnistetty syksyn 2018 aikana, koulutuksia ja tietoiskuja on saatu skypen välityksellä. Hankerahaa on hallinnossa käytetty 517 €.

Seutulipun hinta on pysynyt edelleen samana 73 €. Lippuja oli myyty joulukuun loppuun mennessä 63 kappaletta. asiointiliikenne on järjestetty koululaiskuljetusten yhteydessä, sekä kutsutaksina Ihamaniemestä ja Karvila-Muholasta. Joulukuun loppuun mennessä kutsutakseissa on Ihamaniemen suunnasta kuljettu 43 kertaa ja Karvila-Muholasta 232 kertaa.

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Tuloslaskelma € Tammikuu-Joulukuu 2018

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Toimintatuotot	0	2553	-2553	*****	241	241
Tuet ja avustukset	0	2553	-2553	*****	241	241
	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	100640	-95737	-4903	95,1	-79536	-79536
Henkilöstökulut	-50664	-50051	-613	98,8	-45237	-45237
Palkat ja palkkiot	-40438	-40569	131	100,3	-37063	-37063
Henkilösivukulut	-10226	-9481	-745	92,7	-8174	-8174
Eläkekulut	-9216	-8535	-681	92,6	-7521	-7521
Muut henkilösivukulut	-1010	-947	-63	93,7	-653	-653
Palvelujen ostot	-46955	-41476	-5479	88,3	-30462	-30462
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1180	-1411	231	119,6	-1434	-1434
Muut toimintakulut	-1841	-2798	957	152	-2403	-2403
	-	-	-	-	-	-
Toimintakate	100640	-93184	-7456	92,6	-79295	-79295
	-	-	-	-	-	-
Vuosikate	100640	-93184	-7456	92,6	-79295	-79295

Tilikauden tulos	100640	-93184	-7456	92,6	-79295	-79295
Tilikauden ylijäämä (alij.)	100640	-93184	-7456	92,6	-79295	-79295

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	31.12. 2018
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
toimistosihteer	1	1	1

Vapaa-aikalautakunta

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytykset ja tarjota mahdollisuudet kuntalaisten monipuoliselle vapaa-ajan vietolle sekä terveelle ja hallitulle elämälle.

Sitovat tavoitteet

Liikuntapalveluissa säilytetään nykyinen palvelutaso. Uuden kuntosalin käyttö pyritään vakinaistamaan nykyiselle hyvälle tasolle.

Kulttuuripalveluissa pyritään säilyttämään nykyinen palvelutaso. Painopiste on edelleen lasten ja nuorten kulttuuripalveluissa, joiden ohella taloussuunnitelmavuosina palvelutuotannossa pyritään huomioimaan vähitellen myös kunnan väestön ikääntymisen aiheuttamat muutokset palvelutarpeissa.

Nuorilla on mahdollisuus kunnan järjestämään nuorisotilatoimintaan Koskipirtin tiloissa kolme kertaa viikossa. Nuorisoneuvosto edistää aktiivisesti nuorten asioita. Nuorisotilan lisäksi järjestetään lasten ja nuorten retkiä sekä tapahtumia vapaa-aikatoimen ja sivistystoimen yhteistyönä.

Toteuma 31.12.2018

Vapaa-aikatoimen palvelut on järjestetty määrärahan puitteissa.

Enonkosken kuntastrategian laatimista varten toteutettiin kuntalaiskysely, jolla kerättiin ajatuksia kunnan toiminnasta ja tulevaisuudesta. Liikuntapalvelut saivat arvosanaksi 9,0, kulttuuripalvelut 8,2 ja nuorisopalvelut 8,0.

Liikuntapalveluissa on säilytetty nykyinen palvelutaso. Kuntosali ja liikuntasali ovat olleet ahkerasti kuntalaisten ja ulkopaikkakuntalaisen käytössä. Kuntalaisille on järjestetty myös erilaisia tapahtumia ja ohjattuja jumppia. Voimaa vanhuuteen -ohjelma käynnistyi Enonkoskella vuoden vaihteessa 2018. Liikuntatoimessa jaettiin viisi urheilustipendiä loppuvuodesta.

Kulttuuripalveluissa on säilytetty nykyinen palvelutaso. Kulttuuritoimintaa on tuettu jakamalla perustoimintatukea. Teatterimyllyn suosittu laulunäytelmä Harmony Sisters esitettiin liikuntatalolla 10.3.2018. Kulttuuritoimessa jaettiin kaksi kulttuuristipendiä loppuvuodesta.

Nuorisotila on ollut auki kolmena päivänä viikossa. Kesäaikana nuorisotila ei ole ollut käytössä. Nuorisotilaa on ehostettu kesän aikana. Myös nuorten toiveita on kuultu. Nuorisotilalla on järjestetty enemmän erilaisia teemailtoja syksyn aikana. Nuorisoneuvosto on kokoontunut vuonna 2018 vain yhden kerran.

350 Vapaa-aikalautakunta

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Tuotot	6900	0	12783	-5883	185,3	16285	16285
Kulut	-315677	0	-297820	-17857	94,3	-290852	-290852
Netto	-308777	0	-285037	-23740	92,3	-274567	-274567

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku	1 450	1 455	1 449	1 449	1 449
Toimintatulot/€	6 114,55	1 200,00	6 900,00	6 900,00	6 900,00
Toimintakulut/€	-250 354,81	-299 797,00	-315 677,00	-315 677,00	-315 677,00
Toimintakate/€	-244 240,26	-298 597,00	-308 777,00	-308 777,00	-308 777,00
€/asukas	168,44	205,22	213,10	213,10	213,10
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 857,20	-11 857,00	-11 857,00	-11 857,00	-11 857,00

Sisäisen valvonnan selonteko

Vapaa-aikatoimi noudattaa kunnan yhteisiä ohjeita ja sääntöjä, kuten mm. hallintosääntöä. Lisäksi sen toimintaa ohjaavat erilaiset lait, määräykset ja toimintaperiaatteet.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan vapaa-aikalautakunnan toimintakertomuksessa ja talousarvion toteumavertailussa. Vapaa-aikalautakunta on päässyt taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiinsa hyvin.

Vapaa-aikalautakunta kokoontui vuoden 2018 aikana yhteensä kolme kertaa. Käsiteltyjä pykälä oli yhteensä 33 kappaletta, eikä niistä ole tehty oikaisuvaatimuksia eikä muutoksenhakuja. Pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä kunnanvirastossa sekä myös Enonkosken kunnan internet-sivuilla. Rehtori-sivistystoimenjohtajan viranhaltijapäätökset on viety vapaa-aikalautakunnan kokouksiin eikä lautakunta ole käyttänyt otto-oikeutta niihin. Päätökset on tiedotettu asianosaisille viivyttämättä.

Vapaa-aikatoimea koskevat merkittävimmät henkilöstön kohdistuvat riskit ovat yksityöskentely, henkilöstön minimimitoitus, työntekijöiden jaksaminen ja tiedonkulku työpisteiden välillä. Näitä riskejä voidaan ehkäistä jakamalla työt oikein ja perehdyttämällä henkilöstön kunnolla. Vapaa-aikatoimi otti myös käyttöön säännölliset henkilöstöpalaverit.

Vapaa-aikatoimen solmimia sopimuksia on noudatettu ja seurattu asianmukaisesti, eikä niistä ole tullut huomautuksia.

Riskilomake/Vapaa-aikalautakunta

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumisaikataulu
Toiminnallinen Henkilöstöriski, yksityöskentely	Tapaturma uhka, väkivallan uhka	1	Sovittava käytännöt avun saamiseksi	Hoidettu	2018
Toiminnallinen Tiedonkulkuriski	Tahattomat inhimilliset virheet ja erehdykset	1	Säännöllinen keskustelu/ohjeistaminen henkilöstön kanssa	Hoidettu	2018
Vahinko Laitteiston rikkoutuminen	Ei voida tuottaa joitakin palveluista	1	Varalaitteiston hankinta	Vaihtoehdot tiedossa	

Riskin suuruus:

1 = vähäinen riski

2 = kohtalainen riski

3 = merkittävä riski

Toimielin	Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	310 Kulttuuritoimi
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimen johtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan kulttuuritoimi edistää, tukee ja tarvittaessa järjestää paikallista kulttuuritoimintaa. kuntalaisia aktivoidaan omatoimiseen kulttuurin tuottamiseen ja harjoittamiseen. Kulttuurityön ensisijaisena tehtävänä on toimintaedellytysten luominen monipuoliselle ja innovoivalle kulttuuritoiminnalle

Sitovat tavoitteet

- Kulttuuritoiminnan tukeminen
- Kulttuuritapahtumien järjestäminen kuntalaisille

Toteuma: Kulttuuritoimessa jaettiin perustoimintatukea, joilla tuettiin paikallisten kulttuuriyhdistysten toimintaa. Perustoimintatukea jaettiin kuuden yhdistyksen kesken yhteensä 2 000 euroa. Kulttuuritoimen kohdeavustuksia haettiin kolme vuonna 2018, yhteensä 1 137,06 €:

- Enonkosken Musiikkiyhdistys ry - Musiikkileikkikerhojen järjestäminen: 112,06 €
- Ihmaniemen Martat ry - Konserttimatka: 300,00 €
- Suomen Evankelis-luterilaisen Luostarin Tuki ry - Luentokonsertti: 725,00 €

Teatterimyllyn esitti Harmony Sisters -laulunäytelmän lauantaina 10.3.2018 liikuntatalolla. Näytelmällä katsojia oli n. 150 henkilöä.

Kulttuuritoimi järjesti yhteistyössä Lionsclub Enonkosken ja Enonkosken kappeliseurakunnan kanssa Kansallisen veteraanipäivän Enonkosken palvelutalo Koskenhelmessä. Juhlaan osallistui n. 50 henkeä.

Kulttuuritoimi järjesti yhteistyössä Enonkosken kappeliseurakunnan kanssa itsenäisyyspäivän juhlan seurakuntatalolla. Juhlaan osallistui n. 80 henkeä.

Kulttuuritoimessa jaettiin kulttuuristipendejä kahdelle hengelle

3600 Kulttuuritoimi

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Tuotot	700	0	1333	-633	190,4	1523	1523
Kulut	-9993	0	-8579	-1414	85,9	-7601	-7601
Netto	-9293	0	-7247	-2046	78	-6078	-6078

Määräraha- ja tulo- ja meno- taulukko sitovalla tasolla

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku	1 450	1 455	1 449	1 449	1 449
Toimintatulot/€	1 460,00		700,00	700,00	700,00
Toimintakulut/€	-8 216,98	-10 228,00	-9 993,00	-9 993,00	-9 993,00
Toimintakate/€	-6 756,98	-10 228,00	-9 293,00	-9 293,00	-9 293,00
€/asukas	4,66	7,03	6,41	6,41	6,41

Henkilöstö

Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä

TP 2017

0,05

TA 2018

0,05

Toteuma 31.12.2018

0,05

Toimielin	Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	320 Liikuntatoimi
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Rehtori-sivistystoimen johtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Liikuntatoimen tarkoituksena on toimintaedellytysten luominen monipuolista liikuntaharrastustoimintaa varten sekä terveiden elämäntapojen edistäminen. Kohderyhmänä on koko Enonkosken kunnan väestö, joista keskeisimpiä ovat lapset ja nuoret sekä erityisryhmiin kuuluvat. Palvelut järjestetään käytävissä olevien resurssien puitteissa maksuttomana. Liikuntapalvelujen muut keskeiset tehtäväalueet ovat urheiluseurojen tukeminen sekä liikuntatalon ja muiden liikuntapaikkojen asianmukainen ylläpito.

Vastuualueen 320 kustannuspaikat ovat

- Liikuntatoimi
- Liikuntatalo
- Muut liikuntapaikat

Sitovat tavoitteet

- Lapsille ja nuorille maksuttoman liikuntakerhotoiminnan jatkaminen ja kehittäminen
- Kuntalaisten ikääntymisen huomioiminen kehittämällä väestön toimintakykyä tukevaa liikuntatoimen palvelutarjontaa
- Suorituspaikkojen pitäminen hyvässä kunnossa
- ”Liikettä koko perheelle” -hankkeen tavoitteiden toteutuminen

Toteuma:

Liikuntatoimessa jaettiin perustoimintatukea yhteensä 3 000 euroa viiden eri urheiluseuran kesken.

Liikuntatoimen kohdeavustuksia haettiin kuusi vuonna 2018, yhteensä 734,40 €:

- Enonkosken Hevosystävien Seura ry - Talvitapahtuma: 27,48 €
- Enonkosken Hevosystävien Seura ry - Ravimatkan järjestäminen Mikkeliin: 86,80 €
- Enonkosken Hevosystävien Seura ry - Syystapahtuma: 44,46 €
- Karvilan Kivekkäät ry - Kesäkauden päättäjaiset: 186,69 €
- Karvilan Kivekkäät ry - Koko perheen touhupäivä: 88,97 €
- Hanhijärven Pojat ry - Eräleiri: 300,00 €

Tammikuussa 2018 palkittiin Etelä-Savon Urheilugaalassa Etelä-Savon parhaita urheilijoita ja urheiluelämän vaikuttajia. Enonkosken vuoden liikuttajana palkittiin Esko ja Joo Malmstedt. Perusteena pitkäaikainen lasten ja nuorten ohjaaminen, kyyditseminen ja kannustaminen monipuoliseen liikkumiseen. Heidän työnsä on vaikuttanut myös koko kunnan tunnettavuuteen liikuntamyönteisenä kuntana.

Liikuntatalon avainkortteja oli 31.12.2018 yhteensä käytössä 465 kpl, joista ulkopaikkakuntalaisia oli 54 kpl. Alla kuntosalin kävijämäärät tammikuu 2017–joulukuu 2018:

	2017	2018
Tammikuu	1 415	1 167
Helmikuu	874	870
Maaliskuu	978	757
Huhtikuu	989	700
Toukokuu	849	565
Kesäkuu	651	526
Heinäkuu	727	525
Elokuu	662	595
Syyskuu	683	639
Lokakuu	790	759
Marraskuu	885	670
Joulukuu	877	625

Viime vuosien tapaan kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden uimista tuettiin maksamalla osa Savonlinnan uimahallin ja Tanhuvaaran Sport Spa:n uimalipun hinnasta.

Savonlinnan uimahallissa kävi tuetuilla hinnoilla enonkoskelaisia ja kunnan työntekijöitä uimassa yhteensä 389 henkilöä. Tästä kunta maksoi tukea 722,22 euroa. Tanhuvaaran Sport Spassa uimassa kävi yhteensä 393 henkilöä, josta kunta maksoi tukea 1 105,85 euroa.

Kunta tuki myös enonkoskelaisten ohjattua vesijumppaa Tanhuvaarassa, joka järjestettiin kerran kuussa. Vesijumpassa kävijöitä vuoden 2018 aikana oli yhteensä 124 henkilöä. Kunta maksoi tästä ohjauksineen 1 084,19 euroa.

Erityisavustusta liikunnallisen elämän tavan paikalliseen kehittämiseen Itä-Suomen Aluehallintovirastolta saatiin avustusta 900 euroa ”Liikettä koko perheelle” -hankkeeseen. Avustuksella on tuettu kuntalaisten uimista ja järjestetty tapahtumia lapsiperheille.

Vuoden 2018 aikana liikuntatoimi järjesti lapsille ohjattuja liikuntakerhoja sekä tarjosi monia jumppia ja eri liikuntamuotoja kuntalaisille viikoittain.

Koululaisille järjestettävän koulunjälkeiset liikuntakerhot jatkuivat opetushallituksen myöntämän valtionavustuksen tuella liikunnanohjaajan pitämänä.

Liikuntatoimi tarjosi monia jumppia ja eri liikuntamuotoja kuntalaisille viikoittain. Uimakoulut järjestettiin tuttuun tapaan Potaattiniemessä 3-5-vuotiaille sekä 6-9-vuotiaille.

Liikuntatoimi järjesti lapsille maksuttoman hiihtokoulun 29.1.–6-2.2018 ja maksuttoman luistelukoulun 28.2. ja 1.3.2018.

Liikuntapaikkatutustumista järjestettiin Olavinlammen retkeilyreitille sekä Pirttiniemen pururadalle senioreiden liikuntalenkkiin.

Kesällä 2018 valmistuivat uudet kuntoiluportaat koulun lähiliikunta-alueelle. Kuntoportaisiin liikuntatoimi järjesti porrastreenit kahdelle ryhmälle (aloittelijat, kokeneemmat liikkujat) 14.8., 21.8. ja 28.8.2018.

Kuntosalille hankittiin joulukuussa 2018 uusi ikäihmisille soveltuva Techno Gymin kuntopyörä sekä vatsalihaslaite. Myös pienvälineistöä kuntosalille päivitettiin tarpeen mukaan.

Liikuntatoimen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestämiä tapahtumia vuonna 2018:

- 7.2.2018 Koko perheen hiihtokisat
- 11.2.2018 Koko perheen laskiaistapahtuma
- 9.5.2018 Unelmien liikuntapäivä
- 16.6.2018 KesäKohinat
- 30.8.2018 Enonkosken nopein yleisurheilukisat
- 29.9.2018 Frisbeegolfkisat
- 29.9.2018 KoskiVenetsialaiset (taskulamppusuunnistus)
- 22.10.2018 Opastettu Olavinlammen ulkoilureitin lenkki
- 24.10.2018 Syyslomaretki Kuopioon: Matkus ostoskeskus ja Huippu Center Trampoliiniareena
- 3.11.2018 Koko perheen tapahtuma liikuntatalolla Taikuri Alfrendo
- 3.11.2018 Enonkosken Paardit disco

Enonkosken kunta on mukana valtakunnallisessa Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, joka käynnistyi vuoden vaihteessa 2018. Kehittämistyön päämääränä on edistää kotona asuvien ikäihmisten (75+) itsenäistä selviytymistä ja kohentaa elämänlaatua terveysliikunnan avulla. Toiminta suunnataan ikäihmisille, joilla on heikentynyt liikkumiskyky, alkavia muistivaikauksia, yksinäisyyden kokemusta tai haastava elämäntilanne. Yhteistyössä järjestöjen ja yksityisten toimijoiden kanssa kunnassa kehitetään iäkkäiden liikuntaneuvontaa, ohjattua lihasvoima- ja tasapainoharjoittelua sekä ulkoilumahdollisuuksia.

Voimaa vanhuuteen -ohjelmaan liittymisen myötä järjestettiin kuntalaisille Voimaa Vanhuuteen infopäivä 27.3.2018, jossa kerrottiin Voimaa Vanhuuteen -hankkeesta, ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista Enonkoskella sekä käynnistyvistä Vertais Veturi koulutuksista. Enonkosken ikäihmisten liikuntaraati järjestettiin 9.10.2018. Liikuntaraadissa käsiteltiin mm. seuraavia teemoja: Tiedonsaanti liikunta-asioista ja liikuntaneuvonta, liikuntatoimina sekä liikkumisympäristöt sisällä ja ulkona.

Liikunnanohjaaja ja fysioterapeutti aloittivat Vertais Veturien kouluttamisen Enonkoskella. Ensimmäinen vertaisohjaajakoulutus järjestettiin kolmen päivän koulutuksena 3.9., 10.9. ja 17.9. Koulutukseen kuului myös tutustumispäivä huhtikuussa ja marraskuussa tapaaminen. Syksyn koulutukseen osallistui 7 Enonkoskelaista. Seuraava koulutus järjestetään keväällä 2019.

3700 Liikuntatoimi

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Tuotot	6000	0	11017	-5017	183,6	14258	14258
Kulut	-224789	0	-219019	-5770	97,4	-237149	-237149
Netto	-218789	0	-208001	-10788	95,1	-222891	-222891

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku	1 450	1 455	1 449	1 449	1 449
Toimintatulot/€	4 454,55	1 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00
Toimintakulut/€	-201 994,81	-224 573,00	-224 789,00	-224 789,00	-224 789,00
Toimintakate/€	-197 540,26	-223 573,00	-218 789,00	-218 789,00	-218 789,00
€/asukas	136,24	153,66	150,99	150,99	150,99
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 857,20	-11 857,00	-11 857,00	-11 857,00	-11 857,00
Liikuntatoimi	-29 207,18	-28 793,00	-29 634,00	-29 634,00	-29 634,00
Liikuntatalo	-97 516,48	-124 275,00	-114 289,00	-114 289,00	-114 289,00
Muut liikuntapaikat	-75 271,15	-70 505,00	-74 866,00	-74 866,00	-74 866,00

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	Toteuma 31.12.2018
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,45	0,45	0,65
Liikuntapaikkojen hoitaja	0,70	0,70	0,70
Kausiapulainen	0,10	0,33	0,44

Toimielin Vapaa-aikalautakunta
 Vastuualue 330 Nuorisotoimi
 Tulosyksikkö
 Vastuuhenkilö Rehtori-sivistystoimen johtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan nuorisotoimen ensisijaisia tavoitteita ovat edellytysten luominen kunnassa toteutettavalle nuorisotoiminnalle ja nuorisotoiminnan tukeminen. Nuorisotoimen kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat.

Kustannuspaikka ehkäisevä päihdetyö (3310) poistetaan käytöstä ja sen toiminnot sisällytetään nuorisotoimen kustannuspaikkaan.

Sitovat tavoitteet

- Nuorisotoimen kehittäminen kunnan omana ja seudullisena yhteistyönä
- Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien tukeminen ja järjestäminen
- Nuorisotilan kehittäminen yhteistyössä nuorten kanssa
- Nuorten työharjoittelun tukeminen
- Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen (mm. aktiivinen nuorisoneuvosto)

Toteuma 31.12.2018:

Nuorisotoimessa jaettiin perustoimintatukea yhdelle yhdistykselle 300 euroa. Nuorisotoimesta ei haettu kohdeavustuksia vuonna 2018.

Nuorten työharjoittelutukea haki yhteensä 37 nuorta. Yhteensä haettuja viikkoja oli 98 ja nuoria työllistyi 23 yritykseen. Kunta työllisti kesäksi yhteensä neljä nuorta. Tukea oli budjetoitu 14 000 euroa ja sitä myönnettiin 12 290 euroa. Lopuilla budjetoidulla rahalla avustettiin nuorten työllistymistä kuntaan teknisen toimen puolelle. Nuorten työllistämiseen käytettiin täten vuonna 2018 rahaa yhteensä 13 480 euroa.

Nuorisotilalle palkattiin toukokuun loppuun saakka iltavalvoja. Hän suoritti tarvittaessa myös liikuntatalon iltavalvontaa. Nuorisotila oli avoinna tiistaista torstaihin klo 16.30–20.30. Kesäaikaan nuorisotila ei ollut avoinna. Nuorisotilan viihtyvyyttä parannettiin lattiaremontilla sekä pattereiden vaihdolla. Tilaan hankittiin uudet sohvat sekä uusia pelejä nuorten toiveiden mukaan.

Syksyksi palkattiin nuorisotilalle uusi valvoja, joka myös suoritti tarvittaessa liikuntatalon iltavalvontaa. Syksyllä järjestettiin nuorisotilalla enemmän erilaisia teemailtoja esimerkiksi leffailtoja, nuorten toiveiden mukaan leipomista, pizzailtoja, tortilloja jne. Nuoret etsivät oma-aloitteisesti reseptejä yhteisiin kokkauksiin. Yhteiset leipomiset ovat lisänneet etenkin tyttöjen käyntiä nuorisotilalla.

Nuorisotilan kävijämäärää seurataan vuosittain kirjaamalla päivittäiset kävijät. Syksystä 2018 kävijämäärä on kasvanut huomattavasti viime vuoteen verrattaessa. Kävijöitä keskimäärän illan aikana on noin 18 henkilöä. Viikon aikana nuorisotilalla on 33 vakituista kävijää ja kuukaudessa muutamia satunnaisia kävijöitä. Nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa nuorisotilailtojen teemoihin sekä mahdollisuus osallistua mm. nuorten maakuntapäiville.

Nuorisotoimi toteutti myös 16.11.2018 Lani-illan sekä 26.11.2018 Megazone Escape Room -retken Savonlinnaan.

Nuorisoneuvosto on kokoontunut vuonna 2018 kerran. Tämä johtui siitä, että viidestä jäsenestä kaksi on muuttanut toiselle paikkakunnalle. Neuvostoa ei ole saatu yrityksistä huolimatta täydennettyä.

Etsivä nuorisotyö toteutetaan Savonlinnan kaupungin kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2018 loppuun.

3800 Nuorisotoimi

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Tuotot	200	0	375	-175	187,3	324	324
Kulut	-50875	0	-42551	-8324	83,6	-33075	-33075
Netto	-50675	0	-42177	-8498	83,2	-32751	-32751

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku	1 450	1 455	1 449	1 449	1 449
Alle 29-vuotiaat kuntalaiset*	306	321	321	321	321
Toimintatulot/€	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00
Toimintakulut/€	-27 631,44	-48 634,00	-50 875,00	-50 875,00	-50 875,00
Toimintakate/€	-27 431,44	-48 434,00	-50 675,00	-50 675,00	-50 675,00
€/asukas	18,92	33,29	34,97	34,97	34,97
€/alle 29-vuotias	89,65	150,88	157,87	157,87	157,87
Ehkäisevä päihdetyö	0,00	-800,00			

Henkilöstö

Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä
Nuorisotalon iltavalvoja

TP 2017

0,20
-

TA 2018

0,20
0,75

Toteuma 31.12.2018

0,20
0,72

Toimielin	Vapaa-aikalautakunta
Vastuualue	380 Vapaa-aikatoimi hallinto
Tulosyksikkö	
Vastuhenkilö	Rehtori-sivistystoimen johtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen hallinto vastaa toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta, vapaa-aikatoimen henkilöstö-, talous- ja muista hallintotehtävistä sekä tiedotuksesta. Vapaa-aikalautakunta järjestää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palveluja.

Sitovat tavoitteet

- Tiedotuksen kehittäminen
- Vapaa-aikatoimen henkilöstön yhteistyön ja osaamisen kehittäminen

Toteuma 31.12.2018:

Vapaa-aikalautakunnan alaisuudessa työskenteli liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä ja liikuntapaikkojen hoitaja. Vapaa-aikatoimen hallinnon tehtäviä hoiti rehtori-sivistystoimenjohtaja ja toimistos sihteeri.

Vapaa-aikatoimen tiedottamista on kehitetty sosiaalisessa mediassa ja kotisivuilla.

Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2018 vapaa-aikatoimen henkilöstö osallistui koulutuksiin 8 työpäivän verran. Koulutukset ovat olleet pääasiassa ammatillista täydennyskoulutusta. Kehityskeskustelut on käyty tammi-helmikuussa 2018.

	Ta 2018	Ta muutos	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017	TP2017
Tuotot	0	0	57,85	-58	*****	180	180
Kulut	-30020	0	-27670,72	-2349	92,2	-13027	-13027
Netto	-30020	0	-27612,87	-2407	92	-12847	-12847

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Asukasluku	1 450	1 455	1 449	1 449	1 449
Toimintatulot/€					
Toimintakulut/€	-12 511,58	-16 362,00	-30 020,00	-30 020,00	-30 020,00
Toimintakate/€	-12 511,58	-16 362,00	-30 020,00	-30 020,00	-30 020,00
€/asukas	8,63	11,25	20,72	20,72	20,72

Henkilöstö

	TP 2017	TA 2018	Toteuma 31.12.2018
Rehtori-sivistystoimen johtaja	0,05	0,05	0,05
Toimistos sihteeri	0,15	0,15	0,15

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	400 Tekninen lautakunta
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta maankäytön- ja rakentamisen suunnittelusta, rakentamisen neuvontatehtävistä, omien rakennustensa kunnossapidosta, liikennealueista ja -turvallisuustyöstä, vesi- ja viemärlaitoksen sekä kaukolämmön jakelusta, sekä ympäristön tilan seuraamisesta ja valvonnasta. Rakennusvalvonnan osalta teknisen lautakunnan yleisenä tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa kunnassa, sen mukaan kuin rakennuslaissa tai muutoin on säädetty tai määrätty. Lisäksi lautakunta toimii kunnan ympäristönsuojelun viranomaisena.

Vastuualueen tehtävät;

- ✓ maankäytön ja rakentamisen suunnittelu, kaavoitus
- ✓ rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut
- ✓ kunnan omien rakennusten kunnossapito
- ✓ kunnan kiinteistöjen kiinteistöhoito
- ✓ liikennealueiden kunnossapito
- ✓ puistojen ja puistometsien hoito
- ✓ sataman ja laitureiden ylläpito ja hoito
- ✓ kunnan rakennuttamistehtävät
- ✓ vesi- ja viemärlaitoksen ylläpito
- ✓ kaukolämpölaitoksen ja verkoston ylläpito
- ✓ rakennusvalvonta
- ✓ kunnan ympäristönsuojelutehtävät
- ✓ työsuojelutehtävä

Sitovat tavoitteet merkitty tulosalueraportteihin

- ✓ huolehtia, että kunnassa on vapaita tontteja rakentamiseen
- ✓ rakennusten pitäminen kunnossa siten, että ovat käytettävissä käyttötarkoitukseensa
- ✓ huolehtia liikenneväylien kunnosta
- ✓ kuntalaisille hoidetut viihtyisät puistoalueet
- ✓ venepaikkojen tarjoaminen riittävässä määrin
- ✓ vesi- ja viemärlaitoksen osalta taata vesihuollon toiminta
- ✓ varmistaa lämmön toimitus kaikissa olosuhteissa
- ✓ rakennusvalvonnan toiminta, luvat enintään 4 viikon käsittelyaika
- ✓ valvoa ympäristön tilan säilymistä, ympäristökatselmuksent vuositain
- ✓ työsuojelun kehittämien, toiminta ilman työtaturmia

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

Tekninen lautakunta yhteensä	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017
Tuotot	1 498 920	1 568 622	-69 702	104,6	1 519 537
Kulut	-1 631 412	-1 628 729	-2 683	99,8	-1 473 612
Netto	-132 492	-60 107	-72 385	45,4	45 925

Henkilöstö	TP 2017	TA 2018	toteuma
*kunnaninsinööri	1	1	1
*toimistosihtööri	1	1	1
*vesilaitoksen vastaava hoitaja/kiinteistön hoitaja	1	1	1
*kiinteistöhoitaja/laitosmies	1	1,3	1,3
*rakennusmies	1	1	1
*kiinteistöhoitaja/yleiset alueet		0,5	0,5
*siistijä	4	4	4
*puistotyöntekijä/työllistetty	2	2	2
*oppisopimus	1	1	0
*työkokeilu	1	0	0
*opiskelijat harjoittelu SAMI	0	0	0
Yhteensä	13	12,8	11,8

Riskilomake/Tekninen lautakunta

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Riskin suuruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumisaikataulu
Veden pilaantuminen	Uusi vedenottamo	2. to, ta, va	Varaveden toimitusjärjestelmä Toinen vedenottamo	Sopimus Vesilinja rakennettu Vedenottamoraennus valmistuu keväällä -19	On 2017-2019
Lämmön toimitus keskeytyy	Koskenhelmi ja vanhustentalot ilman lämpöä	2. to, ta, va	Varavoimakoneet sähköliä peruslämpöä ja valoa	Hankittu Sähkön syöttö suoraa ulkoa	On 2017-2018
Sähkön katkeaminen yli 12 h	Talvella putkien jäätymiset, kylmyys	1. to, ta, va	Varavoimakoneet kunta Tulisijat yksityisillä kiinteistöillä	Hankittu On suositus okt, uudemmat pakollinen	On osin
Tietoliikennehäiriö / tuhoutuminen	Ei varmuuskopioita, jatkuvuuden varmistus	2. to, ta, va	Varmuuskopiointi, arkistot kuntoon, sähköinen arkistointi aloitus	Osittain hoidettu Aloitettu	Jatkuvaa
Henkilöstöriski	Käytännön töiden hoituminen	2. to, st, va	Sovittava käytännöt "varallaolohenkilö" Sopimus naapurikunnan kanssa	Ei hoidettu, pakko hoitaa Loma-aikainen sopimus	2018-2019

Riskin suuruus:

- 1 = vähäinen riski
- 2 = kohtalainen riski
- 3 = merkittävä riski

- st = strateginen
- to = toiminnallinen
- ta = taloudellinen
- va = vahinko

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	410 Yleiset alueet
Tulosityksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kuntakeskuksen liikennealueiden ja liikuntapaikkojen ylläpitäminen, hoito ja kehittäminen. Turvallisuuskäytöiden huomioiminen ja positiivisen kuntakuvan luominen ympäristön hoidolla. Jätehuollon ja kierrätyspisteiden kehittäminen ajan tarpeiden mukaisesti. Yksityistieavustuksen myöntämisellä pyritään helpottamaan tasapuolisesti haja-asutusalueella asuvien kuntalaisten tienpidon taloudellista raskautta.

Vastuualueen tehtävänä on

- ✓ liikenneväylien ja katuvalojen ylläpito
- ✓ puistot ja puistometsiköt
- ✓ yksityistieasiat sekä tielautakunnan toimitukset (viimeinen vuosi)
- ✓ jätehuollon kehittäminen
- ✓ ulkoilu- ja liikuntapaikat

Sitovat tavoitteet

- ✓ valaisinrunkojen uusiminen
 - investointihankkeena aloitettu katuvalaistuksen uusiminen
- ✓ puistometsien raivaukset
 - raivauksia suoritettu
- ✓ yksityistie avustukset maksatus toukokuun loppuun mennessä
 - maksettu 16.5.2018
- ✓ keräyspisteen (metalli, lasi, paperi, pahvi, vaate ja SER, haitallisetjätteet) säilyttäminen kuntataajamassa
 - kotitalouksien kierrätysmateriaalin vastaanotto Salen piha-alueella, haitalliset aineet, ser-romu ja suuremmat metalliromut vastaanotetaan kunnan varastolla
- ✓ liikuntapaikat kesä ja talvi kuntalaisten käytössä
 - liikuntapaikkoja on ylläpidetty yhdessä vapaa-aikatoimen kanssa

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017
4100 Yleiset alueet					
Tuotot	42 068	51 335	-9 267	122	44 385
Kulut	-237 504	-245 694	8 190	103,4	-210 025
Netto	-195 436	-194 359	-1 077	99,4	-165 640

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	toteuma
Katuvalojen valaisimien uusiminen	0	10	10
Puistometsien raivaukset ha	20	20	20

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	420 Kiinteistöt
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Ylläpitää olemassa olevaa rakennuskantaa sillä tasolla, että käyttäjillä on edellytykset kiinteistössä tarkoitettuun toimintaan ja poistaa korjausvelkaa. Pitää kiinteistöjen käyttöaste mahdollisimman korkealla tasolla.

Vastuualueen tehtävät:

- ✓ kunnan omien kiinteistöjen, rakennusten kunnossapito ja käyttöturvallisuus
- ✓ kunnankiinteistöjen kiinteistöhoito
- ✓ rakennuksiin liittyvät rakennuttajatehtävät
- ✓ kunnan kiinteistöjen vuokraus ja myynti

Sitovat tavoitteet

- ✓ rakennusten käytettävyys tarkoitukseensa
 - rakennukset ovat tarkoitustaan vastaavassa käytössä
- ✓ kiinteistöjenhoito ympärivuorokautisesti (varallaolo)
 - varallaolojärjestelmä on käytössä
- ✓ kiinteistötuotot/poistot olisivat tasapainossa
 - toteutunut lukuun ottamatta muutamia kiinteistöjä

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

4200 Kiinteistöt	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Toteutunut Tot %	Toteutunut 2017
Tuotot	1 059 945	1 089 223	-29 278	102,8	1 059 368
Kulut	-695 796	-719 344	23 548	103,4	-659 502
Netto	364 149	369 879	-5 730	101,6	399 866

Tulosalue sisältää myös sisäisesti laskutettavat kiinteistöt, joiden kustannuksen peritään kokonaisuudessaan tilojen käyttäjiltä.

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	toteuma
Käyttöön soveltuvat rakennukset %	100	100	100
Vuokrausaste %	90	90	90

Toimielin Tekninen lautakunta
 Vastuualue 440 Kaukolämpölaitos
 Tulosyksikkö
 Vastuuhenkilö Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Lämmön häiriötön jakelu asiakkaille biopolttoaineella alihankintaa hyväksi käyttäen.

Vastuu alueen tehtävät;

- ✓ hankkia alihankintana kaukolämpö mahdollisimman edullisesti
- ✓ huoltaa ja korjata jakeluverkostoa
- ✓ hankkia uusi liittymiä jakeluverkkoon

Sitovat tavoitteet

- ✓ lämmön toimitus ilman keskeytyksiä
 - jakelussa ei ole ollut keskeytyksiä
- ✓ lämmön myynti kannattavasti
 - toteutunut

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

4400 Kaukolämpölaitos	Ta 2018	Toteutunut		Tot %	Toteutunut
		2018	Jäljellä		2017
Tuotot	223 730	258 039	-34 309	115,3	240 966
Kulut	-179 476	-204 622	25 145	114	-193 461
Netto	44 254	53 417	-9 163	120,7	47 505

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	toteuma
Lämmön jakelun keskeytys h	0	0	0
Lämpöenergian myyntihinta €/MWh	80,44	80,44	80,44
Lämpöenergian myynti tuotto €	240 372	223 100	253 511,95
Liittymien lukumäärä kpl	25	26	25

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	450 Vesi- ja viemärlaitos
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Vesi- ja viemärlaitoksen vastuulla on talousveden luotettava jakelu asiakkaille ja jätevesien puhdistaminen mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavasti. Laitosten ohjauksessa käytetään ajanmukaista tekniikkaa.

Vastuu alueen tehtävät;

- ✓ vedenottamon ja vedenkäsittelyn hoitaminen
- ✓ vedenjakeluverkoston ylläpito ja korjaukset
- ✓ jätevesiverkoston ja pumppaamoiden ylläpito ja korjaukset
- ✓ jäteveden käsittely lupaehtojen mukaisesti

Sitovat tavoitteet

- ✓ häiriötön vedenjakelu
 - Pirttiniemen huuhtelulinja rakentaminen aiheutti 4 tunnin katkon Pirttiniemen alueelle, Enonkoskentie 22 kohdalla runkolinjan korjaus vaikutti Puusepänpolun käyttäjiin n. 8 tuntia.
- ✓ veden laadun tulee täyttää juomaveden laatuvaatimukset
 - talousvesivaatimukset ovat täyttyneet
- ✓ jätevedenpuhdistamon osalta lupaehtojen täyttäminen
 - Käyttö- ja kuormitustarkkailun loppuraportin mukaan tarkkailuvuoden keskimääräinen tulovirtaama ja tulevat ainekuormat olivat tälle puhdistamolle tyypillisellä tasolla. Puhdistamon toiminta täytti kaikki sille ympäristöluvassa esitetyt puhdistusvaatimukset helmikuun näytekerän fosforin karkaamisesta huolimatta. Myös valtioneuvoston asetuksessa (VNa 888/2006) esitetyt puhdistusvaatimukset saavutettiin.
- ✓ varavedenottamon käyttöönotto
 - uusi vesijohtolinja on rakennettu, uuden pumppaamon käyttöönotto keväällä 2019

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

		Toteutunut			Toteutunut
5000 Vesi ja viemärlaitos	Ta 2018	2018	Jäljellä	Tot %	2017
Tuotot	157 677	153 231	4 446	97,2	160 613
Kulut	-156 012	-128 720	-27 292	82,5	-133 467
Netto	1 665	24 511	-22 846	1472,1	27 146

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	Tot.
Keskeytyks vedenjakelessa h	1 kiinteistö, alle 1 vrk	0	12 rajoitetusti
Veden laatu huomautukset asiakkailta kpl	1	0	1
Jäteveden osalta häiriöt kpl	0	0	0
Vesi laitoksen tulos €	-12 161	-93 366	-8 761

Toimielin Tekninen lautakunta
 Vastuualue 460 Palo- ja pelastustoimi
 Tulosityksikkö
 Vastuuhenkilö Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Turvata kuntalaisille hyvä perusturvallisuuden taso ja antamalla neuvontaa sekä valistusta. Toiminnasta vastaa Etelä-Savon pelastuslaitos, paikallisena toimijana Enonkosken sopimuspalokunta.

Vastuualueen tehtävät:

- ✓ palo- ja pelastustoimi
- ✓ palotarkastukset
- ✓ opastus ja neuvonta
- ✓ koulutus

Sitovat tavoitteet

- ✓ turvata turvallisuustaso palo ja pelastustoimen osalta kunnan alueella
 - toteutunut

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

		Toteutunut			Toteutunut	
4300 Palo ja pelastustoimi	Ta 2018	2018	Jäljellä	Tot %	2017	
Tuotot	0	0	0	0	0	
Kulut	-154 135	-134 034,34	-20 101	87,0	-128 972	
Netto	-154 135	-134 034,34	-20 101	87,0	-128 972	

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	toteuma
Tulipalojen ja onnettomuuksien määrä kpl	40	45	43
Vapaapalokunnan henkilöstö	8	9	9
Ensivaste	38	33	34

Toimielin	Tekninen lautakunta
Vastuualue	480 Tekninen toimisto/hallinto
Tulosyksikkö	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Teknisen sektorin eri tulosyksiköiden toiminnan yhteensovittaminen hoitamalla hallintoa keskitetysti. Rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen MRL:n ja MRA:n sekä RakMk:n mukaisesti, sekä ympäristönsuojeluun, valvontaan ja ohjeistukseen liittyvät tehtävät.

Vastuualueen tehtävät;

- ✓ teknisen toimen eri toimialueiden ja henkilöstön yhteensovittaminen
- ✓ rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut, ARA
- ✓ kunnossapidon suunnittelu rakennusten ja eri toimialueiden rakenteiden osalta
- ✓ rakennuttamistehtävät
- ✓ rakennusvalvonta
- ✓ ympäristönsuojelu
- ✓ työsuojelu koko kunnan osalta

Sitovat tavoitteet;

- ✓ rakennusten käytettävyys
 - rakennukset ovat tarkoitusta vastaavassa käytössä
- ✓ maksuton korjausneuvonta ns. korjausneuvoja toiminta
 - neuvontaa annettu 2 kpl
- ✓ rakennuslupien myöntäminen 4 viikon sisällä
 - pääsääntöisesti toteutunut
- ✓ ympäristölupien ajan tasalla pitäminen
 - ei ole voitu suorittaa henkilöresurssien puutteen vuoksi
- ✓ kuntayhteistyön käynnistäminen rakennus- ja ympäristövalvonnan osalta
 - voimassa loma-aikoina
- ✓ ei työtaturmia
 - kolme työtaturmaa, joista 1 vaatinut pitemmän poissaolon

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla

4000 Tekninen toimi	Ta 2018	Toteutunut 2018	Jäljellä	Tot %	Toteutunut 2017
Tuotot	15 500	16 794	-1 294	108,3	14 204
Kulut	-208 489	-196 315	-12 174	94,2	-148 185
Netto	-192 989	-179 521	-13 468	93	-133 980

Tunnusluvut:	TP 2017	TA 2018	toteuma
ARAN hakemukset, siirtyivät ARALLE 2017	0	0	0
Rakennusluvat, toimenpideluvat ja -ilmoitukset	25+1+25	35	34+3+45

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Polkkeama	Polkk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT							
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	920 242,00	0,00	920 242,00	980 051,21	59 809,21	6,5 %	106,5 %
3003 Vesihuollon liittymismaksut	146 517,00	0,00	146 517,00	147 938,79	1 421,79	1,0 %	101,0 %
3015 Kaukolämmön myyntituotot	3 000,00	0,00	3 000,00	0,00	-3 000,00	-100,0 %	0,0 %
3099 Muut korvaukset	223 100,00	0,00	223 100,00	253 511,95	30 411,95	13,6 %	113,6 %
3100 Kotikuntakorvaukset	0,00	0,00	0,00	2 635,60	2 635,60		
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	128 217,00	0,00	128 217,00	234 336,77	106 119,77	82,8 %	182,8 %
3135 Oppisopimuskoulutuksen koulutus	0,00	0,00	0,00	9 096,89	9 096,89		
3140 Muut myyntituotot	0,00	0,00	0,00	700,00	700,00		
	419 408,00	0,00	419 408,00	331 831,21	-87 576,79	-20,9 %	79,1 %
MAKSUTUOTOT							
3200 Yleishallinnon maksut	88 260,00	0,00	88 260,00	93 985,84	5 725,84	6,5 %	106,5 %
3240 Muut terveydenhuollon maksut	0,00	0,00	0,00	354,78	354,78		
3257 Hoitopäivämaksut	0,00	0,00	0,00	31,47	31,47		
3275 Muut opetus- ja kultt.toimen ma	60 000,00	0,00	60 000,00	62 672,63	2 672,63	4,5 %	104,5 %
3285 Rakennusvalvonta- ja -tarkastu	9 000,00	0,00	9 000,00	9 200,00	200,00	2,2 %	102,2 %
3287 Muut yhdyskuntapalv. maksut	10 000,00	0,00	10 000,00	11 192,65	1 192,65	11,9 %	111,9 %
3294 Muut palvelumaksut	1 000,00	0,00	1 000,00	40,00	-960,00	-96,0 %	4,0 %
	8 260,00	0,00	8 260,00	10 494,31	2 234,31	27,0 %	127,0 %
TUET JA AVUSTUKSET							
3300 Työllistämistuki	62 748,00	0,00	62 748,00	133 769,00	71 021,00	113,2 %	213,2 %
3327 Valt.korvaus kuntouutt. työtoim	21 248,00	0,00	21 248,00	43 324,37	22 076,37	103,9 %	203,9 %
3330 Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	8 061,91	8 061,91		
	41 500,00	0,00	41 500,00	82 382,72	40 882,72	98,5 %	198,5 %
MUUT TOIMINTATUOTOT							
3410 Asuntojen vuokrat	1 143 205,00	0,00	1 143 205,00	1 028 264,79	-114 940,21	-10,1 %	89,9 %
3420 Muiden rakennusten vuokrat	104 400,00	0,00	104 400,00	128 604,58	24 204,58	23,2 %	123,2 %
3430 Maa- ja vesialueiden vuokrat	378 395,00	0,00	378 395,00	350 874,65	-27 520,35	-7,3 %	92,7 %
3460 Muut vuokratuotot	1 100,00	0,00	1 100,00	863,56	-236,44	-21,5 %	78,5 %
3510 Pysyv. vastaavien luov.voitot	580 280,00	0,00	580 280,00	530 061,64	-50 218,36	-8,7 %	91,3 %
3527 Vak.yhtiöiden vah.vak.korvauks	70 000,00	0,00	70 000,00	156,75	-69 843,25	-99,8 %	0,2 %
	0,00	0,00	0,00	853,24	853,24		

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
3530 Muut tuotot	9 030,00	0,00	9 030,00	16 850,37	7 820,37	86,6 %	186,6 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 214 455,00	0,00	2 214 455,00	2 236 070,84	21 615,84	1,0 %	101,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0,00	0,00	0,00	31 799,21	31 799,21		
3700 Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	31 799,21	31 799,21		
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	0,00	0,00	0,00	31 799,21	31 799,21		
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-2 403 565,00	0,00	-2 403 565,00	-2 372 493,17	31 071,83	1,3 %	98,7 %
PALKAT JA PALKKIOT	-1 839 524,00	0,00	-1 839 524,00	-1 815 347,39	24 176,61	1,3 %	98,7 %
4001 Ltm palkkiot ja ansionmenet.ko	-44 590,00	0,00	-44 590,00	-43 374,22	1 215,78	2,7 %	97,3 %
4003 Henkilökunnan kokouspalkkiot	-4 600,00	0,00	-4 600,00	-1 006,16	3 593,84	78,1 %	21,9 %
4005 Vakinaisten palkat	-1 589 324,00	0,00	-1 589 324,00	-1 008 331,22	580 992,78	36,6 %	63,4 %
4008 Opettajien palkat VAEL	-4 159,00	0,00	-4 159,00	-397 032,19	-392 873,19	-9 446,3 %	9 546,3 %
4015 Erilliskorvaukset	-44 550,00	0,00	-44 550,00	-39 844,25	4 705,75	10,6 %	89,4 %
4020 Määräaikaisten palkat	0,00	0,00	0,00	-216 150,24	-216 150,24		
4021 Sijaisten palkat	-84 281,00	0,00	-84 281,00	-66 932,26	17 348,74	20,6 %	79,4 %
4030 Työllistämistukipalkat	-67 720,00	0,00	-67 720,00	-47 407,83	20 312,17	30,0 %	70,0 %
4038 Asiantuntija- sekä muut palkat	-300,00	0,00	-300,00	-350,00	-50,00	-16,7 %	116,7 %
4039 Luottamusmies- ja työsuojeluko	0,00	0,00	0,00	-2 687,15	-2 687,15		
4060 Jaksoitetut palkat ja palkkiot	0,00	0,00	0,00	-15 261,37	-15 261,37		
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	0,00	0,00	0,00	18 025,34	18 025,34		
4240 Tapaturmakorvaukset	0,00	0,00	0,00	5 004,16	5 004,16		
HENKILÖSIVUKULUT	-564 041,00	0,00	-564 041,00	-557 145,78	6 895,22	1,2 %	98,8 %
ELÄKEKULUT	-509 319,00	0,00	-509 319,00	-512 421,21	-3 102,21	-0,6 %	100,6 %
4100 KuEL-palkkaperust.eläkemaksu	0,00	0,00	0,00	-232 871,23	-232 871,23		
4101 KuEL-eläkemenoperust.eläkemaks	0,00	0,00	0,00	-189 467,77	-189 467,77		

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
4102	KuEL-varhemaksut	0,00	0,00	-13 569,26	-13 569,26		
4103	VAEL-maksut	0,00	0,00	-72 432,22	-72 432,22		
4110	Muut työeläkemaksut	-69 457,00	0,00	0,00	69 457,00	100,0 %	0,0 %
4120	Maksetut eläkkeet	-439 862,00	0,00	0,00	439 862,00	100,0 %	0,0 %
4130	Jaksotetut eläkekulut	0,00	0,00	-4 080,73	-4 080,73		
	MUUT HENKILÖSIVUKULUT	0,00	0,00	-44 724,57	9 997,43	18,3 %	81,7 %
4151	Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-17 531,00	0,00	-15 248,05	2 282,95	13,0 %	87,0 %
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	-24 725,00	0,00	-17 780,99	6 944,01	28,1 %	71,9 %
4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-11 549,00	0,00	-12 602,96	-1 053,96	-9,1 %	109,1 %
4180	Muut sosiaalivakuutusmaksut	-917,00	0,00	0,00	917,00	100,0 %	0,0 %
4190	Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	0,00	0,00	907,43	907,43		
	PALVELUJEN OSTOT	-7 490 685,00	-353 500,00	-7 844 185,00	80 568,91	1,0 %	99,0 %
4300	Asiakaspalvelujen ostot valtio	-3 000,00	0,00	-3 000,00	3 000,00	100,0 %	0,0 %
4310	Asiakaspalvelujen ostot kunnit	-108 426,00	0,00	-108 426,00	61 286,65	56,5 %	43,5 %
4320	Asiakaspalvelujen ostot kuntay	-5 878 140,00	-350 000,00	-6 228 140,00	-177 082,51	-2,8 %	102,8 %
4330	Asiakaspalvelujen ostot muilta	-90 594,00	0,00	-90 594,00	58 684,58	64,8 %	35,2 %
4340	Toimisto- ja asiantuntijapalve	-136 257,00	-3 500,00	-139 757,00	-9 797,93	-7,0 %	107,0 %
4342	ICT-palvelut	-166 186,00	0,00	-166 186,00	62 343,22	37,5 %	62,5 %
4344	Rahoitus- ja pankkipalvelut	0,00	0,00	-3 280,90	-3 280,90		
4350	Painatukset ja ilmoitukset	-12 700,00	0,00	-12 700,00	-2 187,19	-17,2 %	117,2 %
4360	Posti- ja kuriiripalvelut	-11 930,00	0,00	-11 930,00	4 762,70	39,9 %	60,1 %
4370	Vakuutukset	-23 576,00	0,00	-23 576,00	-330,70	-1,4 %	101,4 %
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelu	-65 224,00	0,00	-65 224,00	-7 603,69	-11,7 %	111,7 %
4390	Rakenn. ja alueiden rakentamis	-93 388,00	0,00	-93 388,00	-18 305,60	-19,6 %	119,6 %
4400	Koneiden, kaluston ja laitteid	-29 650,00	0,00	-29 650,00	14 574,25	49,2 %	50,8 %
4410	Majoitus- ja ravitsemuspalvelu	-185 114,00	0,00	-185 114,00	24 115,84	13,0 %	87,0 %
4420	Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-240 252,00	0,00	-240 252,00	14 791,68	6,2 %	93,8 %
4430	Sosiaali- ja terveyspalvelut	-31 640,00	0,00	-31 640,00	2 667,82	8,4 %	91,6 %
4440	Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-23 920,00	0,00	-23 920,00	587,69	2,5 %	97,5 %
4450	Osuus verotuskustannuksiin	-36 000,00	0,00	-36 000,00	7 726,82	21,5 %	78,5 %
4460	Muut yhteistoimintaosuudet	-227 288,00	0,00	-227 288,00	-3 056,73	-1,3 %	101,3 %

Kohde: ei rajattu
Toiminto: ei rajattu
Projekti: ei rajattu

Kumppani: ei rajattu
Erittelykoodi: 1, 2
Koko organisaatio

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2018

21. 2. 2019 13:21 sivu 4(6)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
4470 Muut palvelut	-127 400,00	0,00	-127 400,00	-79 727,09	47 672,91	37,4 %	62,6 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-716 758,00	0,00	-716 758,00	-803 004,98	-86 246,98	-12,0 %	112,0 %
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-13 620,00	0,00	-13 620,00	-11 882,06	1 737,94	12,8 %	87,2 %
4510 Kirjallisuus	-40 230,00	0,00	-40 230,00	-48 204,35	-7 974,35	-19,8 %	119,8 %
4520 Elintarvikkeet	-51 500,00	0,00	-51 500,00	-57 940,00	-6 440,00	-12,5 %	112,5 %
4530 Vaatteisto	-7 320,00	0,00	-7 320,00	-4 821,81	2 498,19	34,1 %	65,9 %
4533 Lääkkeet	-860,00	0,00	-860,00	-13,58	846,42	98,4 %	1,6 %
4536 Hoitotarvikkeet	0,00	0,00	0,00	-530,33	-530,33		
4550 Siivous- ja puhdistusaineet	-7 570,00	0,00	-7 570,00	-5 886,05	1 683,95	22,2 %	77,8 %
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-8 150,00	0,00	-8 150,00	-9 142,68	-992,68	-12,2 %	112,2 %
4568 Lämmitys	-291 000,00	0,00	-291 000,00	-345 846,42	-54 846,42	-18,8 %	118,8 %
4569 Sähkö ja kaasu	-111 800,00	0,00	-111 800,00	-139 271,55	-27 471,55	-24,6 %	124,6 %
4570 Vesi	-29 058,00	0,00	-29 058,00	-13 097,44	15 960,56	54,9 %	45,1 %
4580 Kalusto	-70 850,00	0,00	-70 850,00	-93 138,07	-22 288,07	-31,5 %	131,5 %
4590 Rakennusmateriaali	-65 350,00	0,00	-65 350,00	-41 658,35	23 691,65	36,3 %	63,7 %
4600 Muu materiaali	-19 450,00	0,00	-19 450,00	-31 572,29	-12 122,29	-62,3 %	162,3 %
AVUSTUKSET	-282 314,00	0,00	-282 314,00	-290 683,51	-8 369,51	-3,0 %	103,0 %
4700 Lasten kotihoidon tuki	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-54 610,09	15 389,91	22,0 %	78,0 %
4739 Muut avustukset kotitalouksill	-22 070,00	0,00	-22 070,00	-19 580,00	2 490,00	11,3 %	88,7 %
4745 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-95 000,00	0,00	-95 000,00	-114 528,26	-19 528,26	-20,6 %	120,6 %
4749 Muut avustukset yhteisöille	-95 244,00	0,00	-95 244,00	-101 965,16	-6 721,16	-7,1 %	107,1 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-622 623,00	0,00	-622 623,00	-584 795,21	37 827,79	6,1 %	93,9 %
4800 Maa- ja vesialueiden vuokrat	-300,00	0,00	-300,00	0,00	300,00	100,0 %	0,0 %
4820 Rakennusten ja huoneist. vuokrat	-582 753,00	0,00	-582 753,00	-529 363,32	53 389,68	9,2 %	90,8 %
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-20 900,00	0,00	-20 900,00	-42 290,61	-21 390,61	-102,3 %	202,3 %
4860 Muut vuokrat	-150,00	0,00	-150,00	-40,32	109,68	73,1 %	26,9 %
4900 Väliaikaiset verot	-4 200,00	0,00	-4 200,00	-1 728,05	2 471,95	58,9 %	41,1 %
4910 Välittömät verot	-1 300,00	0,00	-1 300,00	-1 038,05	261,95	20,2 %	79,9 %
4940 Muut toimintakulut	-13 020,00	0,00	-13 020,00	-8 036,86	4 983,14	38,3 %	61,7 %

TUOLOSSELKÄMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
4941 Luottoalap.toim.tuotoista (ms)	0,00	0,00	0,00	-2 298,00	-2 298,00		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 515 945,00	-353 500,00	-11 869 445,00	-11 814 592,96	54 852,04	0,5 %	99,5 %
TOIMINTAKATE	-9 301 490,00	-353 500,00	-9 654 990,00	-9 546 722,91	108 267,09	1,1 %	98,9 %
VEROTULOT	4 674 000,00	0,00	4 674 000,00	4 481 189,73	-192 810,27	-4,1 %	95,9 %
5000 Kunnan tulovero	3 550 000,00	0,00	3 550 000,00	3 379 020,18	-170 979,82	-4,8 %	95,2 %
5100 Kiinteistövero	541 000,00	0,00	541 000,00	533 125,37	-7 874,63	-1,5 %	98,5 %
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	583 000,00	0,00	583 000,00	569 044,18	-13 955,82	-2,4 %	97,6 %
VALTIONOSUUDET	5 266 000,00	0,00	5 266 000,00	5 335 287,00	69 287,00	1,3 %	101,3 %
5501 Kunnan peruspalv.vait.osuus	5 266 000,00	0,00	5 266 000,00	4 560 800,00	-705 200,00	-13,4 %	86,6 %
5502 Verotul.perust.vait.os.tasaus	0,00	0,00	0,00	1 127 236,00	1 127 236,00		
5701 Opet.-ja kult.toim.muut vait.o	0,00	0,00	0,00	-352 749,00	-352 749,00		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	20 000,00	0,00	20 000,00	16 663,59	-3 336,41	-16,7 %	83,3 %
6000 Korkotuotot antolain. ulkopuol	0,00	0,00	0,00	10 108,67	10 108,67		
6020 Korkotuot. sijoituksista ja ta	20 000,00	0,00	20 000,00	6 554,92	-13 445,08	-67,2 %	32,8 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	40 000,00	0,00	40 000,00	68 557,22	28 557,22	71,4 %	171,4 %
6100 Osinkotuotot ja osuuspäätösmien	40 000,00	0,00	40 000,00	67 901,69	27 901,69	69,8 %	169,8 %
6120 Verotilitysten korot ja korotu	0,00	0,00	0,00	11,08	11,08		
6130 Viivästyskorot	0,00	0,00	0,00	-51,00	-51,00		
6170 Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	695,45	695,45		
KORKOKULUT	-8 000,00	0,00	-8 000,00	0,00	8 000,00	100,0 %	0,0 %
6210 Korkokulut lain. ulkopuolisilt	-8 000,00	0,00	-8 000,00	0,00	8 000,00	100,0 %	0,0 %
MUUT RAHOITUSKULUT	0,00	0,00	0,00	-16 002,97	-16 002,97		
6320 Viivästyskorot ja korotukset	0,00	0,00	0,00	-145,68	-145,68		
6360 Arvonalent.vaiht.vast.rah.varo	0,00	0,00	0,00	-15 405,93	-15 405,93		

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12/2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
6380 Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-451,36	-451,36		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	52 000,00	0,00	52 000,00	69 217,84	17 217,84	33,1 %	133,1 %
VUOSIKATE	690 510,00	-353 500,00	337 010,00	338 971,66	1 961,66	0,6 %	100,6 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-602 747,00	0,00	-602 747,00	-594 644,20	8 102,80	1,3 %	98,7 %
7100 Poistot aineettomista oikeuksista	0,00	0,00	0,00	-15 351,33	-15 351,33		
7110 Poistot tietokoneohjelmista	0,00	0,00	0,00	-101 462,50	-101 462,50		
7130 Poistot rakennuksista	-367 725,00	0,00	-367 725,00	-344 500,90	23 224,10	6,3 %	93,7 %
7140 Poistot kiint.rakenteista ja l	-206 577,00	0,00	-206 577,00	-117 327,66	89 249,34	43,2 %	56,8 %
7150 Poistot koneista ja kalustosta	-28 445,00	0,00	-28 445,00	-16 001,81	12 443,19	43,7 %	56,3 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-602 747,00	0,00	-602 747,00	-594 644,20	8 102,80	1,3 %	98,7 %
TILIKAUDEN TULOS	87 763,00	-353 500,00	-265 737,00	-255 672,54	10 064,46	3,8 %	96,2 %
RAHASTOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	510,00	510,00		
8750 Rahastojen vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	510,00	510,00		
TILIKAUDEN YLJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	87 763,00	-353 500,00	-265 737,00	-255 162,54	10 574,46	4,0 %	96,0 %
KUSTANNUSLASKENNALLISET ERÄT	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
9800 Kustannuslaskennalliset menot	0,00	0,00	0,00	-15 029,34	-15 029,34		
9900 Kustannuslaskennalliset tulot	0,00	0,00	0,00	15 029,34	15 029,34		

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2018

Ryhmittelykoodi: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 1.. Pysyvien vastaavien luovutustulot eivät sisällä myyntivoittoja/-tappioita

10	Korvausinvestoinnit	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
	Projektiyhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot								
	111 KI / Rakennukset								
9400	Vanhustentalot, huoneistojen k	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-53 015,08	-3 015,08	-6,0 %	106,0 %	0,00
9401	Palvelutalo Koskenhelmi huonei	-24 000,00	0,00	-24 000,00	-24 006,76	-6,76	0,0 %	100,0 %	0,00
9402	Koskenhelmen IV-tehostuksen su	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-7 908,76	91,24	1,1 %	98,9 %	0,00
9403	Koskenhelmen ikkunat sisäpihan	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-16 000,00	0,00	0,0 %	100,0 %	0,00
9407	Päiväkodin muutokset/piha-alue	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-15 281,00	-281,00	-1,9 %	101,9 %	0,00
9408	Päiväkodin ikkunoiden uusinta,	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-21 378,83	3 621,17	14,5 %	85,5 %	0,00
9410	Koskipirtin kunnostus, K, Pa	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-8 343,76	-343,76	-4,3 %	104,3 %	0,00
9411	Vanhustentalot, ulko-ovien ja	-11 000,00	0,00	-11 000,00	-10 999,59	0,41	0,0 %	100,0 %	0,00
9412	Vanhustentalot, A-talon raput,	-7 000,00	0,00	-7 000,00	-6 345,74	654,26	9,3 %	90,7 %	0,00
9413	Vanhustentalojen paloturvallis	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-36 754,14	13 245,86	26,5 %	73,5 %	0,00
111	KI / Rakennukset yhteensä	-214 000,00	0,00	-214 000,00	-200 033,66	13 966,34	6,5 %	93,5 %	0,00
Menot		-214 000,00	0,00	-214 000,00	-200 033,66	13 966,34	6,5 %	93,5 %	0,00
Tulot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
	Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
	Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
113	KI / Kiinteät rakent. ja lait.								
9415	Teollisuusuhalli 3, piha-alueen	-12 000,00	-2 770,00	-14 770,00	-14 761,25	8,75	0,1 %	99,9 %	0,00
9422	Kaavatiet ja maankäyttö, K, Pa	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-15 000,00	0,00	0,0 %	100,0 %	0,00
9423	Metsätien ja Kuusitien tieluis	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
9424	Katuvalot, K, Pa	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-7 999,64	0,36	0,0 %	100,0 %	0,00
9425	Katuvalokaapelit	0,00	-130 000,00	-130 000,00	-130 000,00	0,00	0,0 %	100,0 %	0,00
9434	Jätevedenpuhdistamo, välipän uu	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-36 800,00	3 200,00	8,0 %	92,0 %	0,00

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2018

Ryhmittelykoodi: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 1.. Pysyvien vastavien luovutustulot eivät sisällä myyntivoittoja/-tappioita

Projekti	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
Projektiyhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot								
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait.	-30 000,00	0,00	-30 000,00	177,92	30 177,92	100,6 %	-0,6 %	0,00
9467 Sahalammen kunnostus ja venevä	-120 000,00	-132 770,00	-252 770,00	-204 382,97	48 387,03	19,1 %	80,9 %	0,00
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-120 000,00	-132 770,00	-252 770,00	-204 382,97	48 387,03	19,1 %	80,9 %	0,00
Menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
10 Korvausinvestoinnit yhteensä	-334 000,00	-132 770,00	-466 770,00	-404 416,63	62 353,37	13,4 %	86,6 %	0,00
Menot	-334 000,00	-132 770,00	-466 770,00	-404 416,63	62 353,37	13,4 %	86,6 %	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2018

Ryhmittelykoodi: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 1.. Pysyvien vastavien luovutustulot eivät sisällä myyntivoittoja/-tappioita

30	Uusinvestoinnit	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
Projektiyhmä2-Projektiyhmä-Projekti-Menot ja tulot									
310	UI / Maa- ja vesialueet	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
9550	Kiinteä omaisuus/käyttöomaisuus	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
310	UI / Maa- ja vesialueet yhteensä	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
Menot									
Tulot									
Rahoitusosuudet									
Pysyvien vastaavien myynnit									
311	UI / Rakennukset	-6 000,00	0,00	-6 000,00	0,00	6 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
9303	Liikuntatalon aurinkopaneelit,	-1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00			0,00
9417	Teollisuushalli 2, hallin laaj	-1 006 000,00	1 000 000,00	-6 000,00	0,00	6 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
311	UI / Rakennukset yhteensä	-1 006 000,00	1 000 000,00	-6 000,00	0,00	6 000,00	0,3 %	0,0 %	0,00
Menot									
Tulot									
Rahoitusosuudet									
Pysyvien vastaavien myynnit									
313	UI / Kiinteät rakent. ja lait.	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-10 586,20	9 413,80	47,1 %	52,9 %	0,00
9305	Kuntoliuportaiden rakent., U	-170 000,00	0,00	-170 000,00	-108 192,98	61 807,02	36,4 %	63,6 %	0,00
9437	Vennonmäen pohjavedenotto, U	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
9438	Vennonmäki, Käyttöveden varmist	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-31 638,42	48 361,58	60,5 %	39,5 %	0,00
9439	Vennonmäen vesi- ja viemäriin	-5 000,00	0,00	-5 000,00	-12 000,00	-7 000,00	-140,0 %	240,0 %	0,00
9464	Koskenvarren liikennealue ja o	-275 000,00	0,00	-275 000,00	-162 417,60	112 582,40	40,9 %	59,1 %	0,00
313	UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä	-380 000,00	0,00	-380 000,00	-242 427,60	137 572,40	36,2 %	63,8 %	0,00
Menot									
Tulot									
Rahoitusosuudet									
Pysyvien vastaavien myynnit									
316	UI / Koneet ja kalusto	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %	0,00
9310	Autohankinnat, U, Pv	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %	0,00
Tulot									
Rahoitusosuudet									
Pysyvien vastaavien myynnit									
316	UI / Koneet ja kalusto	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-29 111,29	5 888,71	16,8 %	83,2 %	0,00
9310	Autohankinnat, U, Pv	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-29 111,29	5 888,71	16,8 %	83,2 %	0,00

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2018

Ryhmittelykoodi: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 1.. Pysyvien vastavien luovutustulot eivät sisällä myyntivoittoja/-tappioita

Projektiyhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2018	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.
316 UI / Koneet ja kalusto								
9443 Ruohonleikkuri, U, Pv	-7 000,00	0,00	-7 000,00	-4 583,37	2 416,63	34,5 %	65,5 %	0,00
9444 Alumiiniteline (torni), U, Pv	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-7 035,35	964,65	12,1 %	87,9 %	0,00
9463 Koulun keittiön laitteiden uus	-8 000,00	0,00	-8 000,00	-2 140,00	5 860,00	73,3 %	26,8 %	0,00
9560 ATK-hankinnat, U	0,00	-86 631,00	-86 631,00	-86 630,53	0,47	0,0 %	100,0 %	0,00
9562 Langaton laajakaista, U	0,00	-66 000,00	-66 000,00	0,00	66 000,00	100,0 %	0,0 %	0,00
316 UI / Koneet ja kalusto yhteensä	-58 000,00	-152 631,00	-210 631,00	-129 500,54	81 130,46	38,5 %	61,5 %	0,00
Menot	-58 000,00	-152 631,00	-210 631,00	-133 045,40	77 585,60	36,8 %	63,2 %	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	3 544,86	3 544,86	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	3 544,86	3 544,86	0,00	0,00	0,00
30 Uusinvestoinnit yhteensä	-1 354 000,00	847 369,00	-506 631,00	-291 918,14	214 712,86	42,4 %	57,6 %	0,00
Menot	-1 459 000,00	847 369,00	-611 631,00	-375 473,00	236 158,00	9,0 %	61,4 %	0,00
Tulot	105 000,00	0,00	105 000,00	83 554,86	-21 445,14	-20,4 %	79,6 %	0,00
Rahoitusosuudet	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	0,00	0,00	0,00	3 544,86	3 544,86	0,00	0,00	0,00
RAPORTTI YHTEENSÄ								
Menot	-1 688 000,00	714 599,00	-973 401,00	-696 334,77	277 066,23	28,5 %	71,5 %	0,00
Tulot	-1 793 000,00	714 599,00	-1 078 401,00	-779 889,63	298 511,37	9,7 %	72,3 %	0,00
Rahoitusosuudet	105 000,00	0,00	105 000,00	83 554,86	-21 445,14	-20,4 %	79,6 %	0,00
Pysyvien vastaavien myynnit	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %	0,00
Tulot	0,00	0,00	0,00	3 544,86	3 544,86	0,00	0,00	0,00

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	690 510,00	-353 500,00	337 010,00	338 971,66	1 961,66	0,6 %	100,6 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-156,75	69 843,25	99,8 %	0,2 %
	620 510,00	-353 500,00	267 010,00	338 814,91	71 804,91	26,9 %	126,9 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-1 793 000,00	714 599,00	-1 078 401,00	-779 889,63	298 511,37	27,7 %	72,3 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	70 000,00	0,00	70 000,00	3 701,61	-66 298,39	-94,7 %	5,3 %
	-1 618 000,00	714 599,00	-903 401,00	-696 178,02	207 222,98	22,9 %	77,1 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-997 490,00	361 099,00	-636 391,00	-357 363,11	279 027,89	43,8 %	56,2 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0,00	0,00	0,00	-41 261,65	-41 261,65		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	36 000,00	0,00	36 000,00	60 152,80	24 152,80	67,1 %	167,1 %
	36 000,00	0,00	36 000,00	18 891,15	-17 108,85	-47,5 %	52,5 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 200 000,00	0,00	1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-100,0 %	0,0 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	1 200 000,00	0,00	1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-100,0 %	0,0 %
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET							
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-635,93	-635,93		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	147 280,98	147 280,98		
	0,00	0,00	0,00	294 171,76	294 171,76		
	1 236 000,00	0,00	1 236 000,00	440 816,81	440 816,81		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 236 000,00	0,00	1 236 000,00	459 707,96	-776 292,04	-62,8 %	37,2 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	238 510,00	361 099,00	599 609,00	102 344,85	-497 264,15	-82,9 %	17,1 %
RAHAVARAT 31. 12.	2 793 376,40						
1. 1.	2 691 031,55			102 344,85			

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus		v. 2018		Toteutuma	Poikkeama	
			Alkup. talousarvio	TA muutokset			
Tarkastuslautakunta							
Tarkastustoimi	toimintakate	N	-13 541,00	-3 500,00	-17 041,00	-20 791,59	-3 750,59
Kunnanhallitus							
Yleishallinto	toimintakate	N	-688 119,00		-688 119,00	-615 093,21	73 025,79
Maankäytön hallinta	toimintakate	N	180 166,00		180 166,00	49 296,57	-130 869,43
Työllisyyden hoito	toimintakate	N	-173 633,00		-173 633,00	-179 741,50	-6 108,50
Terveystoimi	toimintakate	N	-3 356 062,00	-150 000,00	-3 506 062,00	-3 627 486,78	-121 424,78
Sosiaalitoimen ostopalvelut	toimintakate	N	-2 592 042,00	-200 000,00	-2 792 042,00	-2 811 082,11	-19 040,11
	toimintakate	N	-6 629 690,00	-350 000,00	-6 979 690,00	-7 184 107,03	-204 417,03
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen hallinto	toimintakate	N	-100 640,00		-100 640,00	-93 183,82	7 456,18
Peruskoulutus	toimintakate	N	-1 496 160,00		-1 496 160,00	-1 362 407,54	133 752,46
Muu koulutus	toimintakate	N	-30 270,00		-30 270,00	-28 112,00	2 158,00
Kirjasto	toimintakate	N	-119 934,00		-119 934,00	-105 150,76	14 783,24
Lasten päivähoito	toimintakate	N	-469 986,00		-469 986,00	-407 824,46	62 161,54
	toimintakate	N	-2 216 990,00	0,00	-2 216 990,00	-1 996 678,58	220 311,42
Vapaa-aikalautakunta							
Vapaa-aikatoimen hallinto	toimintakate	N	-30 020,00		-30 020,00	-27 612,87	2 407,13
Kulttuuritoimi	toimintakate	N	-9 293,00		-9 293,00	-7 246,54	2 046,46
Liikuntatoimi	toimintakate	N	-218 789,00		-218 789,00	-208 001,37	10 787,63
Nuorisotoimi	toimintakate	N	-50 675,00		-50 675,00	-42 176,53	8 498,47
	toimintakate	N	-308 777,00	0,00	-308 777,00	-285 037,31	23 739,69
Tekninen lautakunta							
Teknisen toimen hallinto	toimintakate	N	-192 989,00		-192 989,00	-179 521,01	13 467,99
Yleiset alueet	toimintakate	N	-195 436,00		-195 436,00	-194 359,42	1 076,58
Kiinteistöt	toimintakate	N	364 149,00		364 149,00	369 878,95	5 729,95
Palo- ja pelastustoimi	toimintakate	N	-154 135,00		-154 135,00	-134 034,34	20 100,66
Kaukolämpölaitos	toimintakate	N	44 254,00		44 254,00	53 416,86	9 162,86
Vesi- ja viemärilaitos	toimintakate	N	1 665,00	0,00	1 665,00	24 510,56	22 845,56
	toimintakate	N	-132 492,00	0,00	-132 492,00	-60 108,40	72 383,60
KÄYTTÖTALOUS YHT.	toimintakate	N	-9 301 490,00	-353 500,00	-9 654 990,00	-9 546 722,91	108 267,09
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulot		B	4 674 000,00		4 674 000,00	4 481 189,73	-192 810,27
Valtionosuudet		B	5 266 000,00		5 266 000,00	5 335 287,00	69 287,00
Korkotulot		B	20 000,00		20 000,00	16 663,59	-3 336,41
Muut rahoitustuotot		B	40 000,00		40 000,00	68 557,22	28 557,22
Korkomenot		B	-8 000,00		-8 000,00	0,00	8 000,00
Muut rahoituskulut		B			0,00	-16 002,97	-16 002,97
Satunnaiset tuotot		B			0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut		B			0,00	0,00	0,00
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ			9 992 000,00	0,00	9 992 000,00	9 885 694,57	-106 305,43

INVESTOINTIOSA**Maa- ja vesialueet**

Tiealueiden ostot taajama-alueella	N	-15 000		-15 000,00	0,00	15 000,00
------------------------------------	---	---------	--	------------	------	-----------

Rakennukset

Liikuntatalon aurinkopaneelit	N	-6 000		-6 000,00	0,00	6 000,00
Vanhustentalojen huoneistojen kunnostus	N	-50 000		-50 000,00	-53 015,08	-3 015,08
Koskenhelmen huoneistojen korjaus	N	-24 000		-24 000,00	-24 006,76	-6,76
Koskenhelmen IV-tehostuksen suunnittelu	N	-8 000		-8 000,00	-7 908,76	91,24
Koskenhelmen ikkunoiden uusiminen sisäpihan	N	-16 000		-16 000,00	-16 000,00	0,00
Päiväkodin muutokset/piha-alue	N	-15 000		-15 000,00	-15 281,00	-281,00
Päiväkodin ikkunoiden uusiminen	N	-25 000		-25 000,00	-21 378,83	3 621,17
Koskipirtin kunnostus	N	-8 000		-8 000,00	-8 343,76	-343,76
Vanhustentalo A:n ulko-ovien ja lukitusten uusir	N	-11 000		-11 000,00	-10 999,59	0,41
Vanhustentalo A:n rappujen uusiminen	N	-7 000		-7 000,00	-6 345,74	654,26
Vanhustentalojen paloturvallisuus	N	-50 000		-50 000,00	-36 754,14	13 245,86
Teollisuushalli 2:n laajennus	N	-1 000 000	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00

Kiinteät rakenteet

Kuntoiluportaiden rakentaminen	N	-20 000		-20 000,00	-10 586,20	9 413,80
Teollisuushalli 3:n piha-alueen asfaltointi	N	-12 000	-2 770,00	-14 770,00	-14 761,25	8,75
Kaavatiet ja maankäyttö	N	-15 000		-15 000,00	-15 000,00	0,00
Metsä- ja Kuusitien tieluiskien kunnostus	N	-15 000		-15 000,00	0,00	15 000,00
Katuvalot	N	-8 000		-8 000,00	-7 999,64	0,36
Katuvalokaapelit	N		-130 000,00	-130 000,00	-130 000,00	0,00
Jätevedenpuhdistamon väljän uusiminen	N	-40 000		-40 000,00	-36 800,00	3 200,00
Vennonmäen pohjavedenottamo	N	-170 000		-170 000,00	-108 192,98	61 807,02
Vennonmäen vesi- ja viemäriinjat	N	-80 000		-80 000,00	-31 638,42	48 361,58
Koskenvarren liikennealueet ja opasteet	N	-5 000		-5 000,00	-12 000,00	-7 000,00
Sahalammen kunnostus ja veneväylän merkintä	N	-30 000		-30 000,00	177,92	30 177,92

Koneet ja kalusto

Autohankinnat	N	-35 000		-35 000,00	-29 111,29	5 888,71
Ruohonleikkuri	N	-7 000		-7 000,00	-4 583,37	2 416,63
Alumiiniteline (torni)	N	-8 000		-8 000,00	-7 035,35	964,65
Koulun keittiön laitteiden uusintaa	N	-8 000		-8 000,00	-2 140,00	5 860,00
Atk-hankinnat	N		-86 631,00	-86 631,00	-86 630,53	0,47
Langaton laajakaista	N		-66 000,00	-66 000,00	0,00	66 000,00

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ

		-1 688 000,00	714 599,00	-973 401,00	-696 334,77	277 066,23
--	--	----------------------	-------------------	--------------------	--------------------	-------------------

RAHOITUSOSA**Antolainauksen muutokset**

Antolainasaamisten lisäys	B	0,00		0,00	-41 261,65	-41 261,65
Antolainasaamisten vähennys	B	36 000,00		36 000,00	60 152,80	24 152,80

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 200 000,00		1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					440 816,81	440 816,81

RAHOITUSOSA YHTEENSÄ

		1 236 000,00	0,00	1 236 000,00	459 707,96	-776 292,04
--	--	---------------------	-------------	---------------------	-------------------	--------------------

YHTEENSÄ

rahavarojen muutos		238 510,00	361 099,00	599 609,00	102 344,85	-497 264,15
--------------------	--	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------

TULOSASELMA 1-12/2018

	1-12 / 2018	1-12 / 2017
TOIMINTATUOTOT		
MYNTITUOTOT		
3001 Vesi- ja jätevesimaksut	630 238,19	585 422,83
3015 Kaukolämmön myyntituotot	119 812,67	124 106,92
3099 Muut korvaukset	124 897,44	114 518,11
3100 Kotikuntakorvaukset	2 635,60	0,00
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	234 336,77	123 970,78
3135 Oppisopimuskoulutuksen koulutus	9 096,89	0,00
3140 Muut myyntituotot	700,00	0,00
	138 758,82	222 827,02
MAKSUTUOTOT		
3240 Muut terveydenhuollon maksut	93 601,06	99 641,40
3257 Hoitopäivämaksut	31,47	0,00
3275 Muut opetus- ja kultt.toimen ma	62 672,63	70 994,84
3285 Rakennusvalvonta- ja -tarkastu	9 200,00	9 020,00
3287 Muut yhdyskuntapalv. maksut	11 162,65	9 347,03
3294 Muut palvelumaksut	40,00	390,00
	10 494,31	9 889,53
TUET JA AVUSTUKSET		
3300 Työllistämistuki	130 719,00	106 761,69
3327 Valt.korvaus kuntouutt. työtoim	43 324,37	10 487,04
3330 Muut tuet ja avustukset	8 061,91	10 685,31
	79 332,72	85 589,34
MUUT TOIMINTATUOTOT		
3410 Asuntojen vuokrat	498 280,55	506 503,30
3420 Muiden rakennusten vuokrat	128 604,58	106 480,52
3430 Maa- ja vesialueiden vuokrat	347 235,05	376 704,12
3460 Muut vuokratuotot	863,56	952,82
3510 Pysyv. vastaavien luov.voitot	3 717,00	11 215,07
3526 Tarvehark ja en.enhk.ttt.tak.pe	156,75	0,00
3527 Vak.yhtiöiden vah.vak.korvauks	0,00	110,00
3530 Muut tuotot	853,24	0,00
	16 850,37	11 040,77
	1 352 838,80	1 298 329,22

TUOSLASKELMA 1-12/2018

	1-12 / 2018	1-12 / 2017
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	31 799,21	31 799,21
3700 Valmistus omaan käyttöön	31 799,21	0,00
TOIMINTAKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT JA PALKKIOT		
4001 Ltm palkkiot ja ansionmenet.ko	-1 815 347,39	-1 814 954,29
4003 Henkilökunnan kokouspalkkiot	-43 374,22	-53 467,25
4005 Vakinaisten palkat	-1 006,16	-3 065,00
4008 Opettajien palkat VAEL	-1 008 331,22	-1 535 495,00
4015 Erilliskorvaukset	-397 032,19	0,00
4020 Määräaikaisten palkat	-39 844,25	-51 738,64
4021 Sijaisten palkat	-216 150,24	0,00
4030 Työllistämistukipalkat	-66 932,26	-88 876,59
4038 Asiantuntija- sekä muut palkat	-47 407,83	-49 192,25
4039 Luottamusmies- ja työsuojelukko	-350,00	-203,93
4060 Jaksotetut palkat ja palkkiot	-2 687,15	0,00
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	-15 261,37	-46 829,31
4240 Tapaturmakorvaukset	18 025,34	13 466,26
4265 Henkilöstökorvaukset	5 004,16	380,46
	0,00	66,96
HENKILÖSIVUKULUT		
ELÄKEKULUT		
4100 KUEL-palkkaperust.eläkemaksu	-512 421,21	-500 668,87
4101 KUEL-eläkemenoperust.eläkemaks	-232 871,23	0,00
4102 KUEL-varhemaksut	-189 467,77	0,00
4103 VAEL-maksut	-13 569,26	0,00
4110 Muut työeläkemaksut	-72 432,22	0,00
4120 Maksetut eläkkeet	0,00	-69 787,20
4130 Jaksotetut eläkekulut	0,00	-430 881,67
MUUT HENKILÖSIVUKULUT		
4151 Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-4 080,73	0,00
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-44 724,57	-71 872,63
	-15 248,05	-18 536,04
	-17 780,99	-6 684,24

TULOSSELKELMÄ 1-12/2018

1-12 / 2017

1-12 / 2018

4170	Tapaturmavakuutusmaksut	-12 602,96	-6 742,84
4180	Muut sosiaalivakuutusmaksut	0,00	-617,97
4190	Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	907,43	-39 291,54
PALVELUJEN OSTOT			
4300	Asiakaspalvelujen ostot valtio	0,00	-2 353,56
4310	Asiakaspalvelujen ostot kunnit	-47 139,35	-107 219,09
4320	Asiakaspalvelujen ostot kuntay	-6 405 222,51	-6 459 146,51
4330	Asiakaspalvelujen ostot muilta	-31 909,42	-70 624,78
4340	Toimisto- ja asiantuntijapalvelut	-140 504,47	-49 968,10
4342	ICT-palvelut	-103 842,78	-123 839,20
4344	Rahoitus- ja pankkipalvelut	-3 280,90	-1 784,91
4350	Painatukset ja ilmoitukset	-14 887,19	-23 764,59
4360	Posti- ja kuriiripalvelut	-7 167,30	-10 014,95
4370	Vakuutukset	-23 906,70	-20 772,33
4380	Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	-57 587,01	-36 140,57
4390	Rakenn. ja alueiden rakentamis	-84 964,22	-68 189,26
4400	Koneiden, kaluston ja laitteid	-15 075,75	-11 491,32
4410	Majoitus- ja ravitsemuspalvelut	-8 353,18	-8 657,66
4420	Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-225 460,32	-228 376,95
4430	Sosiaali- ja terveyspalvelut	-28 972,18	-35 418,29
4440	Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-23 332,31	-16 798,70
4450	Osuus verotuskustannuksiin	-28 273,18	-32 119,87
4460	Muut yhteistoimintaosuudet	-230 344,73	-175 744,45
4470	Muut palvelut	-79 727,09	-37 608,67
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT			
4500	Toimisto- ja koulutarvikkeet	-656 472,68	-587 555,86
4510	Kirjallisuus	-11 882,06	-13 187,46
4520	Elintarvikkeet	-48 204,35	-41 397,56
4530	Vaatteisto	-52 936,42	-47 150,93
4533	Lääkkeet	-4 821,81	-4 739,82
4536	Hoitotarvikkeet	-13,58	-179,55
		-530,33	0,00

TUOLOSASKELMA 1-12/2018

	1-12 / 2018	1-12 / 2017
4550 Siivous- ja puhdistusaineet	-5 857,28	-6 120,08
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-9 142,68	-5 691,38
4568 Lämmitys	-217 231,91	-189 846,82
4569 Sähkö ja kaasu	-139 271,55	-121 822,52
4570 Vesi	-212,00	-14 727,79
4580 Kalusto	-93 138,07	-71 393,43
4590 Rakennusmateriaali	-41 658,35	-48 572,09
4600 Muu materiaali	-31 572,29	-22 426,43
4640 Pys.vast.aktivoidut aineet,tar	0,00	-300,00
AVUSTUKSET		
4700 Lasten kotihoidon tuki	-275 957,09	-287 366,88
4739 Muut avustukset kotitalouksill	-54 610,09	-66 626,44
4745 Työmarkkinatuen kuntaosuus	-16 530,00	-14 692,53
4749 Muut avustukset yhteisöille	-114 528,26	-101 359,66
	-90 288,74	-104 688,25
MUUT TOIMINTAKULUT		
4820 Rakennusten ja huoneist. vuokr	-66 487,39	-61 335,29
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-11 205,50	-11 506,10
4860 Muut vuokrat	-42 140,61	-20 771,32
4900 Väijlliset verot	-40,32	0,00
4910 Väliittömät verot	-1 728,05	-5 091,68
4940 Muut toimintakulut	-1 038,05	-253,28
4941 Luottotap.toim.tuotoista (ms)	-8 036,86	-21 851,71
	-2 298,00	-1 861,20
TOIMINTAKATE		
VEROTULOT		
5000 Kunnan tulovero	3 379 020,18	3 723 110,26
5100 Kiinteistövero	533 125,37	535 413,31
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	569 044,18	595 099,58
VALTIONOSUUDET		
5501 Kunnan peruspalv.vait.osuus	4 560 800,00	5 631 886,00
5502 Verotul.perust.vait.os.tasaus	1 127 236,00	0,00
	5 335 287,00	5 271 800,00
TOIMINTAKATE	-9 546 722,91	-9 545 458,36
	4 481 189,73	4 853 623,15

TULOSLASKELMA 1-12/2018

	1-12 / 2018	1-12 / 2017
5701 Opet.-ja kult.toim.muut.vait.o	-352 749,00	-360 086,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT		
6000 Korkotuotot antolain. ulkopuol	16 663,59	26 646,35
6020 Korkotuot. sijoituksista ja ta	10 108,67	11 937,19
6030 Maksuliikenneliien korot	6 554,92	14 710,85
	0,00	-1,69
MUUT RAHOITUSTUOTOT		
6100 Osinkotuotot ja osuusäämrien	68 557,22	43 169,93
6120 Verotiliitysten korot ja korotu	67 901,69	42 184,39
6130 Viivästyskorot	11,08	1,51
6170 Muut rahoitustuotot	-51,00	893,53
	695,45	90,50
MUUT RAHOITUSKULUT		
6320 Viivästyskorot ja korotukset	-16 002,97	-3 382,34
6360 Arvonalent.vaiht.vast.rah.varo	-145,68	-18,92
6380 Muut rahoituskulut	-15 405,93	0,00
	-451,36	-3 363,42
	69 217,84	66 433,94
VUOSIKATE	338 971,66	646 398,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		
7100 Poistot aineettomista oikeuksi	-594 644,20	-513 194,22
7110 Poistot tietokoneohjelmista	-15 351,33	-15 333,36
7130 Poistot rakennuksista	-101 462,50	-6 184,95
7140 Poistot kiint.rakenteista ja l	-344 500,90	-353 302,11
7150 Poistot koneista ja kalustosta	-117 327,66	-122 919,36
	-16 001,81	-15 454,44
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET TUOTOT		
8000 Pysyv.vast.hyöd. luov.voitot	0,00	293 555,90
	0,00	293 555,90

TULOSLASKELMA 1-12/2018

	1-12 / 2018	1-12 / 2017	
SATUNNAISET KULUT			
8150 Muut satunnaiset kulut	0,00	-49 748,93	243 806,97
	0,00	-49 748,93	
TILIKAUDEN TULOS			377 011,48
RAHASTOJEN MUUTOS			0,00
8750 Rahastojen vähennys (+)	510,00	0,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ			377 011,48
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuoto/Toimintakulut, %		12,4	12,0
Vuosikate/Poistot, %		57	126
Vuosikate euroa/asukas		0	0
Asukasmäärä			

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSIKATE	690 510,00	-353 500,00	337 010,00	338 971,66	1 961,66	0,6 %	100,6 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-70 000,00	0,00	-70 000,00	-156,75	69 843,25	99,8 %	0,2 %
	620 510,00	-353 500,00	267 010,00	338 814,91	71 804,91	26,9 %	126,9 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-1 793 000,00	714 599,00	-1 078 401,00	-779 889,63	298 511,37	27,7 %	72,3 %
RAHOITUSOSUJDET INVESTOINTIMENOIHIN	105 000,00	0,00	105 000,00	80 010,00	-24 990,00	-23,8 %	76,2 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	70 000,00	0,00	70 000,00	3 701,61	-66 298,39	-94,7 %	5,3 %
	-1 618 000,00	714 599,00	-903 401,00	-696 178,02	207 222,98	22,9 %	77,1 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-997 490,00	361 099,00	-636 391,00	-357 363,11	279 027,89	43,8 %	56,2 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	0,00	0,00	0,00	-41 261,65	-41 261,65		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	36 000,00	0,00	36 000,00	60 152,80	24 152,80	67,1 %	167,1 %
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	36 000,00	0,00	36 000,00	18 891,15	-17 108,85	-47,5 %	52,5 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 200 000,00	0,00	1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-100,0 %	0,0 %
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	1 200 000,00	0,00	1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-100,0 %	0,0 %
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0,00	0,00	0,00	-635,93	-635,93		
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	147 280,98	147 280,98		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	294 171,76	294 171,76		
	0,00	0,00	0,00	440 816,81	440 816,81		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 236 000,00	0,00	1 236 000,00	459 707,96	-776 292,04	-62,8 %	37,2 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	238 510,00	361 099,00	599 609,00	102 344,85	-497 264,15	-82,9 %	17,1 %
	2 793 376,40		2 691 031,55	102 344,85			
	RAHAVARAT 31. 12.		2 691 031,55				
	1. 1.						

		Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		169 087,20	-30 183,30	138 903,90
AINEETTOMAT OIKEUDET		169 087,20	-30 183,30	138 903,90
1000	Aineettomat oikeudet	26 833,30	-15 351,33	11 481,97
1005	Tietokoneohjelmistot	142 253,90	-14 831,97	127 421,93
AINEELLISET HYÖDYKKEET		6 374 098,16	131 873,87	6 505 972,03
MAA- JA VESIALUEET		669 378,91	2 700,00	672 078,91
1100	Maa- ja vesialueet	669 378,91	2 700,00	672 078,91
RAKENNUKSET		4 845 601,97	-196 502,38	4 649 099,59
1110	Asuinrakennukset	912 631,12	27 393,74	940 024,86
1115	Hallinto- ja laitosrakennukset	3 466 197,55	-183 188,19	3 283 009,36
1120	Tehdas- ja tuotantorakennukset	437 573,35	-42 441,98	395 131,37
1123	Muut rakennukset	29 199,95	1 734,05	30 934,00
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		733 339,65	219 831,64	953 171,29
1130	Maa- ja vesirakenteet	416 299,37	-5 475,34	410 824,03
1140	Johtoverkostot ja laitteet	252 799,07	190 859,50	443 658,57
1150	Muut kiinteät rakenteet ja lai	64 241,21	34 447,48	98 688,69
KONEET JA KALUSTO		49 892,82	26 868,20	76 761,02
1160	Kuljetusvälineet	0,00	25 696,47	25 696,47
1170	Muut koneet ja kalusto	49 892,82	1 171,73	51 064,55
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		12 614,10	0,00	12 614,10
1184	Arvo- ja taide-esineet	12 614,10	0,00	12 614,10
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN		63 270,71	78 976,41	142 247,12
1195	Keskeneräiset hankinnat	63 270,71	78 976,41	142 247,12
SIOJITUKSET		2 443 233,03	-18 891,15	2 424 341,88
OSAKKEET JA OSUUDET		2 097 336,26	0,00	2 097 336,26
1201	Tytäryhteisöosakkeet ja -osuud	715 537,95	0,00	715 537,95
1203	Kuntayhtymäosuudet	827 605,54	0,00	827 605,54
1212	Muut osakkeet ja osuudet	514 790,04	0,00	514 790,04
1205	Osakkuusyhteisöosakkeet ja -os	39 402,73	0,00	39 402,73
MUUT LAINASAAMISET		345 896,77	-60 152,80	285 743,97
1230	Pääomalainasaamiset	19 436,64	0,00	19 436,64
1231	Muut lainasaam. tytäryhteisöil	326 460,13	-60 152,80	266 307,33
MUUT SAAMISET		0,00	41 261,65	41 261,65
1248	Liittymismaksut palautettavat	0,00	41 261,65	41 261,65
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		8 986 418,39	82 799,42	9 069 217,81
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT				
1440	Lahjoitusrahastojen varat	4 321,26	-276,46	4 044,80
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ		4 321,26	-276,46	4 044,80

910 ENONKOSKI

Erittelykoodi: 1

MAJURANJ

Koko organisaatio

18. 2. 2019 15:34 sivu 2(5)

TASE 1-12/2018

Kumppani: - - 9100

		Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
SAAMISET		648 470,82	-147 280,98	501 189,84
LYHYTAIKAISET SAAMISET		648 470,82	-147 280,98	501 189,84
MYYNTISAAMISET		123 958,79	-20 299,63	103 659,16
1720	Myyntisaamiset tytäryhteisöilt	0,00	2 116,28	2 116,28
35	Kaukolämpölaskut	0,00	1 074,68	1 074,68
38	Yleislaskutus tekninen	0,00	1 041,60	1 041,60
1725	Myyntisaamiset jäsenkuntayhtym	0,00	995,46	995,46
38	Yleislaskutus tekninen	0,00	865,46	865,46
55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	0,00	130,00	130,00
1740	Myyntisaamiset muilta	0,00	96 774,26	96 774,26
10	Liikuntapalvelut	0,00	700,00	700,00
11	Yleislaskutus hallinto	0,00	9 695,90	9 695,90
24	Vesihuolto	0,00	9 213,99	9 213,99
27	Vuokrat	0,00	2 665,04	2 665,04
35	Kaukolämpölaskut	0,00	21 111,32	21 111,32
38	Yleislaskutus tekninen	0,00	1 689,46	1 689,46
44	Yleislaskutus sivistystoimi	0,00	43 045,57	43 045,57
55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	0,00	1 015,00	1 015,00
60	Rakennusvalvonta	0,00	2 656,90	2 656,90
79	Esij. Päivähoito	0,00	4 981,08	4 981,08
1741	Myyntisaamiset vanha MR	123 958,79	-120 185,63	3 773,16
99	maksukehotukset	123 958,79	-120 185,63	3 773,16
LAINASAAMISET		3 000,00	-3 000,00	0,00
1770	Lainasaamiset muilta	3 000,00	-3 000,00	0,00
MUUT SAAMISET		34 667,26	58 490,62	93 157,88
1774	Palkat rästitili	0,00	6,97	6,97
1780	Muut saamiset tytäryhteisöiltä	4 573,95	-4 573,95	0,00
1797	Ennakkomaksujen selvittelytili	0,00	749,26	749,26
17911	Postikone	0,00	749,26	749,26
1806	Arvonlisäveron palautus verott	29 140,34	63 261,31	92 401,65
1810	Muut saamiset	952,97	-952,97	0,00
SIIRTOSAAMISET		486 844,77	-182 471,97	304 372,80
1823	Muut siirtosaam. jäsenkuntayht	463 430,70	-271 717,68	191 713,02
1826	Muut siirtosaam. muilta	23 414,07	89 245,71	112 659,78
RAHOITUSARVOPAPERIT		747 970,70	-15 405,93	732 564,77
OSAKKEET JA OSUUDET		200 000,00	0,00	200 000,00
1831	Osakkeet ja osuudet	200 000,00	0,00	200 000,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		247 970,70	-11 612,70	236 358,00
1880	Jvk-saamiset muilta	247 970,70	-11 612,70	236 358,00
MUUT ARVOPAPERIT		300 000,00	-3 793,23	296 206,77
1892	Muut arvopaperit	300 000,00	-3 793,23	296 206,77
RAHAT JA PANKKISAAMISET		1 943 060,85	117 750,78	2 060 811,63
1900	Kassatilit	915,75	34,60	950,35
17910	Kunnantalon kassa	915,75	34,60	950,35
1920	Maksuliikennetilit	1 538 432,06	110 963,18	1 649 395,24
18910	Suur-Savon Op FI47 5650 1820 0	1 500 135,20	103 131,76	1 603 266,96
18911	Nordea Shekkitili FI82 1797 30	21 035,91	5 773,92	26 809,83
18912	Danske bank kuntatili	17 260,95	2 057,50	19 318,45

910 ENONKOSKI

Erittelykoodi: 1

MAJURANJ

Koko organisaatio

18. 2. 2019 15:34 sivu 3(5)

TASE 1-12/2018

Kumppani: - - 9100

		Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
1960	Talletustilit	403 713,04	6 753,00	410 466,04
19911	Enonkosken kunnan 100v.rahasto	9 499,72	-510,00	8 989,72
19912	Sln OP jatkuva tuotto-tili	91 803,80	6 500,00	98 303,80
19915	Op kasvutuotto-tili 565113-619	302 409,52	763,00	303 172,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		3 339 502,37	-44 936,13	3 294 566,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ		12 330 242,02	37 586,83	12 367 828,85

910 ENONKOSKI

Erittelykoodi: 1

MAJURANJ

Koko organisaatio

18. 2. 2019 15:34 sivu 4(5)

TASE 1-12/2018

Kumppani: - - 9100

		Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
PERUSPÄÄOMA		5 000 091,54	0,00	5 000 091,54
2000	Peruspääoma	5 000 091,54	0,00	5 000 091,54
MUUT OMAT RAHASTOT		9 499,72	-510,00	8 989,72
2015	Rahastopääomat	9 499,72	-510,00	8 989,72
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ		6 118 624,45	0,00	6 118 624,45
2040	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	6 118 624,45	0,00	6 118 624,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		0,00	-255 162,54	-255 162,54
	Tulostilit	0,00	-255 162,54	-255 162,54
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		11 128 215,71	-255 672,54	10 872 543,17
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT		11 896,24	-912,39	10 983,85
2325	Lahjoitusrahastojen pääomat	11 896,24	-912,39	10 983,85
23250	Yläasteen stipendirahasto	4 321,26	-276,46	4 044,80
23251	Lahjoitusrahastojen pääomat	7 574,98	-635,93	6 939,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ		11 896,24	-912,39	10 983,85
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN		1 190 130,07	294 171,76	1 484 301,83
SAADUT ENNAKOT		34 197,66	-34 011,95	185,71
2544	Lyhytaik.saadut ennakot muilta	34 197,66	-34 011,95	185,71
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT		873 739,45	116 071,15	989 810,60
2537	Lyhytaik.ostovelat vanha OR	870 689,45	-870 689,45	0,00
2546	La.ostovelat jäsenkuntayhtymil	0,00	585 945,71	585 945,71
2549	Lyhytaik.ostovelat muille	3 050,00	400 814,89	403 864,89
MUUT VELAT		37 852,45	1 861,62	39 714,07
2555	Lyhytaik.muut velat muille	0,00	5 058,72	5 058,72
2557	Ennakonpidätysvelka	36 096,69	-6 255,54	29 841,15
2558	Sosiaaliturvamaksuvelka	1 691,52	-534,51	1 157,01
2559	Tulojen selvittelytili	64,24	-64,24	0,00
2564	Ay-jäsenmaksut	0,00	1 397,47	1 397,47
2569	Nettomatkalaskut	0,00	2 259,72	2 259,72
SIIRTOVELAT		244 340,51	210 250,94	454 591,45
2580	Lomapalkkajaksotus/-varaus	184 157,45	18 434,67	202 592,12
2583	Valtionosuusennakot	0,00	27 533,58	27 533,58
2588	Muut siirtovelat muille	58 957,54	117 954,92	176 912,46
-	tyhjä	0,00	34 041,89	34 041,89
25881	Menojäämäpalkat	0,00	14 592,05	14 592,05
25882	Menojäämät muille	58 957,54	69 320,98	128 278,52
2591	Kuel-työntekijän eläkemaksut	0,00	7 204,84	7 204,84
2592	Kuel-työnantajan palkkaperuste	228,31	17 081,09	17 309,40
2593	Vael-työntekijän eläkemaksut	0,00	2 685,27	2 685,27
2594	Vael-työnantajan eläkemaksut	0,00	6 583,65	6 583,65
2595	Työttömyysvak.maksut, työntek.	0,00	573,01	573,01
2596	Työttömyysvak.maksut, työnant.	0,00	6 399,53	6 399,53

910 ENONKOSKI

Erittelykoodi: 1

MAJURANJ

Koko organisaatio

18. 2. 2019 15:34 sivu 5(5)

TASE 1-12/2018

Kumppani: - - 9100

		Avaava tase	Kumul. muutos	Kumul. saldo
2597	Työtaturmavak.maksut, työnan	997,21	5 800,38	6 797,59
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1 190 130,07	294 171,76	1 484 301,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		12 330 242,02	37 586,83	12 367 828,85

Konsernituloslaskelma

	2018 €	vrt 2017 €	tp 2017 €
Toimintatuotot	10 151 102	10 504 536	10 316 689
Toimintakulut	-19 927 706	-20 033 574	-19 837 952
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		0	0
Toimintakate	-9 776 604	-9 529 038	-9 521 263
Verotulot	4 481 190	4 853 623	4 853 623
Valtionosuudet	5 828 713	5 684 054	5 683 530
Rahoitustuotot ja -kulut:			
Korkotuotot	6 604	26 988	26 899
Muut rahoitustuotot	80 116	75 754	75 843
Korkokulut	-14 233	-31 411	-31 410
Muut rahoituskulut	-17 508	-4 714	-4 714
	54 981	66 617	66 618
Vuosikate	588 280	1 075 256	1 082 508
Poistot ja arvonalentumiset:			
Suunn.mukaiset poistot	-843 025	-787 381	-787 381
Tilikauden yli- ja alipariarviot	0	0	0
Arvonalentumiset	0	0	0
Satunnaiset erät	4 555	-16 261	-16 261
Tilikauden tulos	-250 190	271 614	278 866
Tilinpäätössiirrot	510	-514	514
Tilikauden verot	-524		-227
Laskennalliset verot	-8 082	-36 180	-36 180
Vähemmistöosuudet	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-258 286	234 920	242 973

Konsernirahoituslaskelma

	2018	vrt 2017	<i>tp 2017</i>
	€	€	€
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	588 280	1 075 256	1 082 508
Satunnaiset erät	4 555	-16 261	-16 261
Tilikauden verot	-524		-227
Tulorahoituksen korjaukset	-15 083	25 611	-30 057
	<u>577 228</u>	<u>1 084 606</u>	<u>1 035 963</u>
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-907 194	-1 017 934	-1 552 420
Rahoitusosuudet investointimenoihin	94 220	18 389	18 389
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 993	175 095	442 291
	<u>-801 981</u>	<u>-824 450</u>	<u>-1 091 740</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-224 753	260 156	-55 777
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-41 262	-380	-52 745
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0
	<u>-41 262</u>	<u>-380</u>	<u>-52 745</u>
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 367	13 577	13 577
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-64 080	-65 866	-92 177
Lyhytaikaisten lainojen muutos	51 383	-79 099	0
	<u>-3 331</u>	<u>-131 388</u>	<u>-78 600</u>
Oman pääoman muutokset			281 615
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 643	16 427	16 429
Vaihto-omaisuuden muutos	919	-2 762	-2 766
Saamisten muutos	469 396	-875 998	-876 405
Korottomien velkojen muutos	39 470	479 010	515 338
	<u>512 427</u>	<u>-383 323</u>	<u>-347 404</u>
Rahoituksen rahavirta	467 835	-515 091	-197 134
Rahavarojen muutos	243 082	-254 935	-252 911
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	3 324 109	3 081 027	3 081 027
Rahavarat 1.1.	3 081 027	3 335 962	3 333 938
	<u>243 082</u>	<u>-254 935</u>	<u>-252 911</u>

Konsernitase

VASTAAVA	31.12.2018 €	vrt 31.12.2017 €	tp 31.12.2017 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
I Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	141 382	170 439	170 439
Muut pitkävaikutteiset menot	487	147	147
	<u>141 869</u>	<u>170 586</u>	<u>170 586</u>
II Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	785 473	785 487	853 787
Rakennukset	7 757 330	8 076 643	8 076 639
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 020 760	799 731	799 731
Koneet ja kalusto	217 939	216 254	216 254
Muut aineelliset hyödykkeet	14 480	14 480	14 480
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	173 895	90 836	90 836
	<u>9 969 878</u>	<u>9 983 431</u>	<u>10 051 727</u>
III Sijoitukset			
Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	39 403	39 403	39 403
Muut osakkeet ja osuudet	549 300	547 817	547 817
Muut saamiset	51 708	10 446	10 446
	<u>640 411</u>	<u>597 666</u>	<u>597 666</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	10 752 158	10 751 683	10 819 979
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiannot	82 477	58 279	58 280
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 285	5 657	5 657
	<u>87 762</u>	<u>63 936</u>	<u>63 937</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
I Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	40 288	39 401	39 401
Keskeneräiset tuotteet	28	10 665	10 665
Valmiit tuotteet	8 830		
	<u>49 146</u>	<u>50 066</u>	<u>50 066</u>
II Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Siirtosaamiset	41	44	44
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	1 015 262	1 007 479	1 003 211
Lainasaamiset	0	3 000	3 000
Muut saamiset	115 072	66 990	51 953
Siirtosaamiset	423 093	945 350	964 658
	<u>1 553 468</u>	<u>2 022 863</u>	<u>2 022 866</u>
III Rahoitusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet	200 000	200 000	200 000
Joukkovelkakirjalainasaamiset	236 358	247 971	247 971
Muut arvopaperit	296 207	300 000	300 000
	<u>732 565</u>	<u>747 971</u>	<u>747 971</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 591 544	2 333 056	2 333 056
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 926 723	5 153 956	5 153 959
VASTAAVAA	15 766 643	15 969 575	16 037 875

VASTATTAVAA	31.12.2018	vrt 31.12.2017	tp 31.12.2017
	€	€	€
A OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	5 000 092	5 000 092	5 000 092
Arvonkorotusrahassto	0		145 267
Muut omat rahastot	18 522	19 032	19 035
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 917 176	6 682 256	6 597 231
Tilikauden yli-/alijäämä	-258 286	234 920	242 973
	11 677 504	11 936 300	12 004 598
B VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0	0
C POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	0	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
	0	0	0
D PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	126 648	141 475	141 474
E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	105 870	78 913	58 280
Lahjoitusrahastojen pääomat	24 867	26 233	13 537
Muut toimeksiantojen pääomat	5 902	5 023	38 354
	136 638	110 169	110 171
F VIERAS PÄÄOMA			
I Pitkäaikainen			
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	786 646	930 422	930 419
	786 646	930 422	930 419
Ostovelat	8 291		
Liittymismaksut ja muut velat	535		
Laskennalliset verovelat	93 079	84 997	
Pitkäaikainen vieras pääoma	888 551	1 015 419	930 419
II Lyhytaikainen			
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	295 674	155 229	155 229
Saadut ennakot	-662	37 588	37 589
Ostovelat	1 300 396	1 159 837	1 220 206
Liittymismaksut ja muut velat	124 083	112 642	52 275
Siirtovelat	1 217 811	1 300 916	1 300 917
Laskennalliset verovelat	0		84 997
	2 937 301	2 766 212	2 851 213
Vieras pääoma yhteensä	3 825 852	3 781 631	3 781 632
VASTATTAVAA	15 766 643	15 969 575	16 037 875

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös 2018 on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston antamien ohjeiden ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta” (19.3.2013) ja ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista” (25.10.2016) sekä niihin sen jälkeen tehtyjen päivitysten mukaisesti.

- 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Joulukuun negatiivinen tilitys on kirjattu verotulojen vähennykseksi ja siirtovelaksi.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 13.11.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoajkoja tarkistettu 1.1.2013 jälkeen valmistuvien investointien osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmanpoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

- 2) Esittämistapamuutokset
Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.
- 3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
Ei oikaisuja
- 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kiinteistöosakeyhtiö Enonkosken Mäntyseläntien ja kunnan välinen luovutussopimus 22.12.2016 kirjattiin vuoden 2017 kirjanpidossa. Tuloslaskelmassa tästä järjestelystä johtuen näkyy vuodelle 2017 satunnaisena tuottona kunnan luovuttamien rakennusten myyntivoitto 260 809 €.

Taloushallinnon palvelut ulkoistettiin vuoden 2018 alusta, mikä näkyy toimisto- ja asiantuntijapalveluiden oston lisääntymisenä.

- 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut ja virheiden korjaukset
Ei olennaisia tapahtumia

2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisö Enonkosken Vuokratalot Oy sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistö-osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaan pitkäaikaisissa veloissa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöksessä siirryttiin käyttämään v. 2018 Clausion FPM -konsernitilinpäätösohjelmaa. Ohjelmaan syötettiin tilinpäätökset vuodesta 2016 alkaen, jolloin tilinpäätöksen 2017 tietoihin tuli pieniä muutoksia tarkkuuseroista ja Vuokratalot Oy:n luovutussopimuksen käsittelystä johtuen. Nämä erot on vahvistettu tiintarkastajalla, ja tilinpäätöksen 2018 konsernilaskelmissa on esitetty vertailutietona sekä vertailukelpoinen että virallinen tilinpäätös v. 2017.

3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtävälueittain

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	292 395,32	294 077,00	231 539,85	258 486,37
Sosiaali- ja terveyspalvelut	8 208 098,32	8 139 007,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	445 134,87	457 206,00	301 011,17	272 495,45
Yhdyskuntapalvelut	1 205 473,07	1 614 246,00	820 287,78	767 347,40
Muut palvelut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>10 151 101,57</i>	<i>10 504 536,00</i>	<i>1 352 838,80</i>	<i>1 298 329,22</i>

7. Verotulojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kunnan tulovero	3 379 020,18	3 723 110,26	3 379 020,18	3 723 110,26
Osuus yhteisöveron tuotosta	569 044,18	595 099,58	569 044,18	595 099,58
Kiinteistövero	533 125,37	535 413,31	533 125,37	535 413,31
Muut verotulot	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>4 481 189,73</i>	<i>4 853 623,15</i>	<i>4 481 189,73</i>	<i>4 853 623,15</i>

8. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5 688 036,00	5 631 886,00	5 688 036,00	5 631 886,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	<i>1 127 236,00</i>	<i>0,00</i>	<i>1 127 236,00</i>	<i>0,00</i>
Yleinen valtionosuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulutuskuntayhtymän valtionosuus	493 426,33	412 253,51	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-352 749,00	-360 086,00	-352 749,00	-360 086,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>5 828 713,33</i>	<i>5 684 053,51</i>	<i>5 335 287,00</i>	<i>5 271 800,00</i>

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	6 484 271,28	6 639 343,94
Muiden palvelujen ostot	1 075 679,31	880 689,82
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>7 559 950,59</i>	<i>7 520 033,76</i>

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Enonkosken kunta tukee valtuustoryhmiä vain luovuttamalla vastikkeetta kunnantalon kokoustiloja ja niiden laitteistoja ryhmiä omien kokousten pitämiseen.

11. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 13.11.2012 § 43. Uusittu poistosuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2013 alusta alkaen niin, että poistoaikojen muutokset koskevat vuoden 2013 alusta alkaen ja sen jälkeen valmistuvia investointeja. Vanhat investoinnit poistetaan vanhoilla poistoperusteilla loppuun.

Poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten sijoitusten poistosuunnitelma

	Poisto 1.1.1997- (tasapoisto/ menojäännöspoisto)	KILA:n kuntajaoston suositus	Poisto 1.1.2013- (tasapoisto/ menojäännöspoisto)
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot		2-5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	5-20 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Alk-ohjelmistot	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Muut	5 vuotta	2-5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	-	ei poistoaikaa	-
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 vuotta	20-50 vuotta	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30 vuotta	20-30 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta	10-20 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajanrakennukset	30 vuotta	20-30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	50 vuotta	30-50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 %	15-20 %	20 %
Sillat, laiturit, uimalat	10 %	10-25 %	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	10 %	10-20 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	7 %	7-10 %	10 %
Viemäriverkko	7 %	7-10 %	10 %
Kaukolämpöverkko	10 %	10-15 %	15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 %	15-20 %	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 %	20-22 %	20 %
Maakaasuverkko	12 %	12-15 %	12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 %	15-20 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	15 %	15-25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 %	15-20 %	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	20 %	20-25 %	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	20-25 %	25 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	20 vuotta	15-20 vuotta	20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	15 vuotta	8-15 vuotta	15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	10 vuotta	4-7 vuotta	5 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	10 vuotta	5-10 vuotta	7 vuotta
Muut raskaat koneet	15 vuotta	10-15 vuotta	12 vuotta
Muut kevyet koneet	10 vuotta	5-10 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	15 vuotta	5-15 vuotta	10 vuotta
Alk-laitteet	5 vuotta	3-5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta	3-5 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen	käytön mukainen	käytön mukainen
Arvo- ja taide-esineet	-	ei poistoaikaa	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-	ei poistoaikaa	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	-	ei poistoaikaa	-

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 5 045,64 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Tilikauden aikana tehdyt saneeraustyöt asuinrakennuksissa ja laitosrakennuksissa on liitetty vanhaan poistopohjaan, koska niillä ei ole katsottu olevan taloudellista käyttöikää huomattavasti pidentävää vaikutusta. Jos rakennuksen poistoaika on päättymässä, peruskorjauksen poistoksi on merkitty ½ uudisrakennuksen poistoajasta.

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	1 000,36	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	1 000,36	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	141 474,66	115 600,24	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	25 874,42	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-15 826,88	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	125 647,77	141 474,66	0,00	0,00

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	147,55	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	269,43	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	169,30	156,14	156,75	0,00
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>316,85</i>	<i>425,57</i>	<i>156,75</i>	<i>0,00</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut luovutustappiot	60,55	162,46	0,00	0,00
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>60,55</i>	<i>162,46</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

14. Satunnaisten tuottojen ja kuluja erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	4 555,08	32 746,80	0,00	293 555,90
Osakkeiden myyntivoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset tuotot	0,00	741,16	0,00	0,00
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>4 555,08</i>	<i>33 487,96</i>	<i>0,00</i>	<i>293 555,90</i>
Satunnaiset kulut				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut satunnaiset kulut	0,00	49 748,93	0,00	49 748,93
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>49 748,93</i>	<i>0,00</i>	<i>49 748,93</i>

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2018	2017
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	67 901,69	42 184,39
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>67 901,69</i>	<i>42 184,39</i>

16. Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspois- tojen erotus (- tai +)		
- Ei ilmoitettavaa	0,00	0,00

4. Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	Kunta	
	2018	2017
Edellisellä tilikaudella liikkeelle lasketun joukkovel- kakirjalainan liikkeeseenlaskukuluja on aktivoitu muihin pitkävaikutteisiin menoihin. Aktivoitujen menojen määrästä on jäljellä:		
- Ei ilmoitettavaa	0,00	0,00

18. Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Arvonkorotukset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
- Ei ilmoitettavaa				

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Kunta

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	715 537,95	39 402,73	827 605,54	514 790,04	2 097 336,26
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	715 537,95	39 402,73	827 605,54	514 790,04	2 097 336,26
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset				0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	715 537,95	39 402,73	827 605,54	514 790,04	2 097 336,26

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

Kunta

	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	345 896,77	0,00	0,00	345 896,77
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	41 261,65	41 261,65
Vähennykset	0,00	-60 152,80	0,00	0,00	-60 152,80
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	285 743,97	0,00	41 261,65	327 005,62
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	285 743,97	0,00	41 261,65	327 005,62

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	662 833,79			662 833,79	674 021,32	-11 187,53
Vaalijalan kuntayhtymä	15 094,19			15 094,19	15 111,41	-17,22

**Omistuksia muissa yhteisöissä
koskevat liitetiedot**

**20.-22. Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja
osakkuusyhteisöissä**

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin		
				osuus omasta pää- omasta (€)	osuus vie- raasta pää- omasta (€)	osuus tilikau- den tulok- sesta (€)
Tytäryhteisöt						
Enonkosken Vuokratalot Oy	Enonkoski	100,00	100,00	941 333,45	813 030,94	-49 868,26
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	1,09	1,09	8 675,93	16 981,46	1 702,39
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	Savonlinna	3,69	3,69	448 996,58	110 459,33	15 052,69
Itä-Savon sairaanhoitopiirin ky	Savonlinna	4,19	4,19	704 535,64	1 431 884,26	-8 098,02
Itä-Suomen päihdehuollon ky	Mäntyharju	0,34	0,34	6 329,24	253,70	60,21
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	0,72	0,72	67 233,79	188 798,83	-3 960,71
Yhdistelemättömät osakkuusyh- teisöt						
	ed. v. luvut					
As Oy Enonkosken Rinnetie 16	Enonkoski	34,64	34,64	47 384,40	0,00	112,08

23. Saamisten erittely

	Kunta			
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	2 116,28	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>2 116,28</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäse- nenä				
Myyntisaamiset	0,00	995,46	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	191 713,02	0,00	461 251,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>192 708,48</i>	<i>0,00</i>	<i>461 251,00</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhtey- söiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00

<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>194 824,76</i>	<i>0,00</i>	<i>461 251,00</i>

24. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Jaksotetut henkilöstökulut	7,06	14 468,00	0,00	14 468,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	15 741,50	14 989,55	0,00	0,00
Ennakkomenot	16 868,47	63,40	0,00	0,00
Kuntalaskutus	65 350,97	0,00	65 350,97	0,00
Valtion tuet ja avustukset	2 217,73	21 990,63	0,00	4 944,00
EU-tuet ja -avustukset	57 463,17	8 841,17	45 153,69	3 046,00
Muut tuet ja avustukset	6 959,96	0,00	2 027,42	0,00
Projektisaamiset	8 618,77	0,00	0,00	0,00
Vuokrasaamiset	41,43	44,38	0,00	0,00
Koulutuskorvaukset	170,57	0,00	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	183 696,32	441 951,70	191 713,02	461 251,00
Saamiset vakuutuslaitoksilta	9 296,69	380 543,58	0,00	0,00
Sairaanhoidopiiriin lisälaskutus	0,00	2 180,00	0,00	2 180,00
Muut siirtosaamiset	56 701,46	12 437,97	127,70	955,77
Muut siirtosaamiset	0,00	47 883,64	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>423 134,10</i>	<i>945 394,00</i>	<i>304 372,80</i>	<i>486 844,77</i>

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	5 000 091,53	5 000 091,53	5 000 091,54	5 000 091,54
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 000 091,53	5 000 091,53	5 000 091,54	5 000 091,54
Arvonkorotusrahassto 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu oma rahasto 3 1.1.	19 032,15	19 032,15	9 499,72	9 499,72
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-510,00	0,00	-510,00	0,00
Muu oma rahasto 3 31.12.	18 522,15	19 032,15	8 989,72	9 499,72
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	18 522,15	19 032,15	8 989,72	9 499,72
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 917 176,38	6 682 256,08	6 118 624,45	5 741 612,97
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 917 176,38	6 682 256,08	6 118 624,45	5 741 612,97
Tilikauden yli-/alijäämä	-258 286,18	234 920,30	-255 162,54	377 011,48
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>11 677 503,89</i>	<i>11 936 300,07</i>	<i>10 872 543,17</i>	<i>11 128 215,71</i>

Tilikauden ylijäämään vaikuttavat erät, jotka eivät ole varsinaisesta toiminnasta syntyneitä ylijäämiä

Aloittavan taseen muodostaminen	v. 1997	rahastojen purku	1 980 726
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	v. 1997-2008		176 081
Osakekaupat myyntivoitot	v. 2010		88 743
Savonlinnan seudun ky:n purkaminen	v. 2013		-43 992
Pääomalainojen alaskirjaus	v. 2014		-150 000
Rakennusten luovutussopimus	v. 2017		260 809
			2 312 367

26. Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00

27. Pitkäaikaiset velat

	Kunta	
	2018	2017
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	0,00	0,00
- Ei ilmoitettavaa, kunnalla ei ole velkoja		

28. Joukkovelkakirjalainat

- Ei ilmoitettavaa

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovastuuvaraus	125 647,77	141 474,66	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	1 000,36	0,00	0,00	0,00
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>126 648,14</i>	<i>141 474,66</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

30. Vieras pääoma

	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	585 945,71	0,00	616 029,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	58 055,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>585 945,71</i>	<i>0,00</i>	<i>674 084,00</i>

Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Pääomalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

31. Sekkitililiimiitti

	Kunta	
	2018	2017
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12. - siitä käyttämättä oleva määrä	0,00	0,00

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	535,12	0,00	0,00	0,00
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>535,12</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Verovelat	126 075,00	0,00	126 075,00	0,00
Jaksotetut henkilöstökulut	17 032,48	6 616,90	14 592,00	1 226,00
Lomapalkkajaksotukset	775 360,54	749 429,44	202 592,00	184 157,00
Korkojaksotukset	2 107,15	2 505,66	0,00	0,00
Tuloennakot	59 361,99	9 731,19	27 534,00	0,00
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	0,00	13 923,68	0,00	693,00
Muut tuet, avustukset ja korvaukset	12 047,64	2 565,78	10 003,00	0,00
Sairaanhoidopiirin lisälaskutus	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuutusmaksujen jaksotukset	66 587,90	7 596,03	47 553,00	0,00
Muut siirtovelat, konsernin keskinäiset	8,92	55 640,10	0,00	58 055,00
Valtionosuusennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut siirtovelat	157 216,93	450 695,94	26 242,45	209,51
<i>Yhteensä</i>	<i>1 215 798,56</i>	<i>1 298 704,73</i>	<i>454 591,45</i>	<i>244 340,51</i>

5. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muut omaisuusvelkojen vakuudet

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	464 082,51	552 726,25	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 610 345,90	2 610 345,90	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>2 610 345,90</i>	<i>2 610 345,90</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pantatut osakkeet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

35.-37. Vakuudet ja takaukset

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut vakuudet				
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Talletukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset		0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset		0,00	0,00
Pantatut arvopaperit		0,00	0,00
Takaukset		286 760,41	286 760,41

Muut			0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>			<i>286 760,41</i>	<i>286 760,41</i>

Omistusyhteisyyhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Muiden puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Irtaimistokiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa v. 2019 asti				
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	757,10	1 703,37	0,00	0,00
- sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	757,10	1 386,72		
Leasingvastuut yhteensä	224 119,29	188 869,92	28 632,36	837,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	88 070,57	82 608,58	10 318,44	837,00
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
<i>Yhteensä</i>	<i>224 876,39</i>	<i>190 573,29</i>	<i>28 632,36</i>	<i>837,00</i>

39.-40. Vastuusitoumukset

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			286 760,41	286 760,41
Jäljellä oleva pääoma			79 393,51	93 393,51
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	133 840,00	243 753,00	133 840,00	243 753,00
Jäljellä oleva pääoma	108 028,00	109 412,92	108 028,00	109 412,92

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	8 083 840,00	8 134 126,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	5 193,49	5 375,96

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Sopimusvastuut	180 913,90	158 361,31	141,63	2 764,00
Sitoumukset avustukseen	88 068,18	80 728,75	0,00	0,00
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>268 982,08</i>	<i>239 090,07</i>	<i>141,63</i>	<i>2 764,00</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			1 411 029,84	1 580 341,68
Arvonlisäveron palautusvastuu	700 890,17	619 400,23	319 770,87	285 101,00

6. Henkilöstöä tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot**42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	Kunta	
	2018	2017
Yleishallinto	4	9
Sosiaali- ja terveystoimi	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimi	40	37
Yhdyskuntapalvelut	14	15
Muut palvelut	0	0
Liiketoiminta	0	0
<i>Yhteensä</i>	<i>58</i>	<i>61</i>

43. Henkilöstökulut

	Kunta	
	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 372 493,17	2 387 495,79
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		40 422,95
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>2 372 493,17</i>	<i>2 427 918,74</i>

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2018	2017
Suomen Keskusta	1 865,00	1 957,50
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	291,50	786,50
Suomen Kristillisdemokraatit	176,00	264,00
Perussuomalaiset	90,00	79,00
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>2 422,50</i>	<i>3 087,00</i>

45. Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2018	2017
Tilintarkastusyhteisö A		
Tilintarkastus	-4 793,80	-5 625,00
Tilintarkastajan muut toimeksiannot	-3 234,00	-2 601,70
Veroneuvonta	0,00	0,00
Muut palvelut	0,00	-596,30
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>-8 027,80</i>	<i>-8 823,00</i>

46. Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Enonkosken Vuokratalot Oy:lle lainaa niin, että siitä on 31.12.2018 avoimena 266 307,33 euroa. Lisäksi yhtiölle on annettu pääomalaina 19 436,64 €. Kunta fuusioi 1.1.2017 alusta seitsemän eri asunto-osakeyhtiötä yhteen kiinteistöosakeyhtiöön. Tämä lainasaaminen koostuu näille asunto-osakeyhtiöille myönnettyistä lainoista, ennen kuntalain 2015 voimaantuloa. Lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Vuokratalot Oy on lyhentänyt lainoja vuoden 2018 aikana 60 152,80 euroa.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 26.6.2012 johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden (6) kuukauden varsinaista palkkaa vastaava erokorvaus.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitos / Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2018

Kirjanpidollinen taseyksikkö

	2018	2017	<i>muutos</i>
Liikevaihto	147 994,60	160 249,31	-12 254,71
Valmistus omaan käyttöön	4 907,44		4 907,44
Muut tuet ja avustukset	328,70	363,88	-35,18
Materiaalit ja palvelut	-61 363,86	-64 690,69	3 326,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-36 039,70	-37 773,91	1 734,21
Palvelujen ostot	-25 324,16	-26 916,78	1 592,62
Henkilöstökulut	-66 181,66	-68 459,72	2 278,06
Palkat ja palkkiot	-54 725,52	-55 494,19	768,67
Henkilösivukulut	-11 456,14	-12 965,53	1 509,39
Eläkekulut	-10 090,68	-11 867,89	1 777,21
Muut henkilösivukulut	-1 365,46	-1 097,64	-267,82
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 938,98	-39 306,60	2 367,62
Arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut	-1 174,66	-317,04	-857,62
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-12 428,42	-12 160,86	-267,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-12 428,42	-12 160,86	-267,56
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT			
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-9,5	-8,5	-1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-9,5	-8,5	-1,0
Voitto, %	-8,4	-7,6	-0,8

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärlaitos / Tase 31.12.2018

Kirjanpidollinen taseyksikkö

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017	muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	519 375,83	324 067,73	195 308,10
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	9 427,52	6 727,52	2 700,00
Rakennukset	8 044,89	16 089,76	-8 044,87
Kiinteät rakenteet ja laitteet	342 721,73	255 198,37	87 523,36
Koneet ja kalusto	12 427,06	0,00	12 427,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	105 492,98	46 052,08	59 440,90
Sijoitukset / Muut saamiset			
Liittymismaksut	41 261,65		41 261,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 816,49	6 626,49	4 190,00
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset	10 816,49	6 626,49	4 190,00
Myyntisaamiset	10 816,49	6 626,49	4 190,00
	530 192,32	330 694,22	199 498,10

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017	muutos
OMA PÄÄOMA	124 367,62	136 796,04	-12 428,42
Peruspääoma/ jäännöspo	423 456,13	423 456,13	0,00
Edell.tilikausien yli/alijäämä	-286 660,09	-274 499,23	-12 160,86
Tilikauden yli/alijäämä	-12 428,42	-12 160,86	-267,56
VIERAS PÄÄOMA	405 824,70	193 898,18	211 926,52
Lyhytaikainen			
Ostovelat	31 684,47	3 115,43	28 569,04
Korottomat velat kunnalta	342 305,80	190 782,75	151 523,05
Muut velat	1 780,00		1 780,00
Siirtovelat	30 054,43		30 054,43
	530 192,32	330 694,22	199 498,10

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	23,5	41,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	274,2	121,0
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-299	-287
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Enonkosken kunnan vesi- ja viemärilaitos / Rahoituslaskelma v. 2018

Kirjanpidollinen taseyksikkö

	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikelyljäämä	-12 428,42	-12 160,86
Poistot ja arvonalentumiset	36 938,98	39 306,60
	24 510,56	27 145,74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-270 995,43	-21 277,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	80 010,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	-190 985,43	-21 277,22
Toiminnan ja investointien rahavirta	-166 474,87	5 868,52
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	-41 261,65	0,00
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos (koroton)	151 523,05	25 076,64
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta, lis-/väh+	-4 190,00	-2 249,79
Korott.velkojen muutos muilta lis+/väh-	60 403,47	-28 695,37
Rahoituksen rahavirta	166 474,87	-5 868,52
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2018		
Rahavarat 1.1.2018		
LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-373 303	-204 072
Investointien tulo-rahoitus, %	12,8	127,6
Lainanhoitokate	#JAKO/0!	#JAKO/0!

Luettelo kirjanpito- ja kirjanpidon säilytyksestä

Päiväkirja
 Pääkirja
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Myyntilaskut – ja reskontra
 Ostolaskut – ja reskontra
 Maksuliikenne/tiliotteet
 Palkkaluettelot

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä

Tasekirja
 Tase-erittelyt

Asiakirjat säilytetään paperimuotoisina

Luettelo käytetyistä tosittelajeista

ALKUSA	Alkusaldot	1001-	
BUD	Talousarvio	2001-	
BUDL	Lisämääräraha	3001-	
MUIST1	Muistio, ulk. RD	10001-	(Excel-tositteet, liitteet mapissa)
MUIRO2	Muistio, ulk. Rondo	15001-	
MUIRS2	Muistio, sis. Rondo	25001-	
KOMTOS	Käyttöomaisuus (esijärj.)	34001-	
KOMMUI	Käyttöomaisuuden muistiot	39001-	
SISROP	Sisäiset laskut, Rondo	40001-	
PANKKI	Pankkien tiliotteet	101001-	
PALKAT	Palkkatositteet	100001-	
MATKAT	Matkalaskut	113001-	
OSTOT	Ostolaskut	8000001-	
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	8990001-	
VANHAT	Vanhat saldot 2017	6001-	

Myyntireskontran tositteet / laskulaji

YMR10	Liikuntapalvelut	10000001-
YMR11	Yleislaskutus hallinto	11000001-
YMR18	Lainat	18000001-
YMR24	Vesihuolto	24000001-
YMR 27	Vuokrat	27000001-
YMR35	Kaukolämpölaskut	35000001-
YMR37	Yhdyskuntapalvelut	37000001-
YMR38	Yleislaskutus tekninen	38000001-
YMR44	Yleislaskutus sivistystoimi	44000001-
YMR55	Aamu- ja iltapäivätoiminta	55000001-
YMR60	Rakennusvalvonta	60000001-
YMR79	Esij. Päivähoito	79000001-
YMRHYV	MR Hyvityslaskut	
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001-
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001-
YMRHYV	MR Hyvityslaskujen kuittaus	5310001-

Allekirjoitukset ja merkinnät

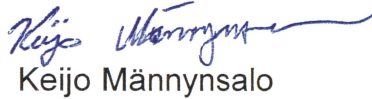
Enonkoskella 26. päivänä maaliskuuta 2019

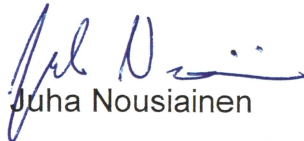
Enonkosken kunnanhallitus

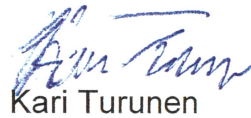
Puheenjohtaja
Lauri Niiranen

Jäsenet: Marja Laitinen Kati Laukkanen

 Jonna Malmstedt

 Keijo Männynsalo

 Juha Nousiainen

 Kari Turunen

Vs. kunnanjohtaja Keijo Kemppinen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Enonkoskella 21/5 2019

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen
HT, JHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2018

Enonkosken kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Enonkosken kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2018. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtiosuukien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtiosuukien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Enonkoskella 21.5.2019

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen
HT, JHT